

Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi için Ulusal Uygulama Planı Geliştirme Rehberi

DRAFT

Taslak

Temmuz 2012

unitar

United Nations Institute for Training and Research

Stockholm Convention

UNEP

Sorumluluk reddi

Bu yayında dile getirilen görüşler yazarlara aittir ve Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası (SSC)'nın, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)'nin, Birleşmiş Milletler Sanayi ve Kalkınma Organizasyonu (UNIDO)'nun, Birleşmiş Milletler Eğitim ve Araştırma Enstitüsü (UNITAR)'nın, Birleşmiş Milletler (BM)'in veya diğer katkı veren kuruluşların görüşlerini yansıtmamaktadır. SSC, UNEP, UNIDO, UNITAR veya BM içeriğinin doğruluğu ya da tamlığı için sorumluluk kabul etmemektedir ve bu yayının içeriğinin kullanılması ya da yayına güvenilmesi yoluyla, doğrudan veya dolaylı olarak, ortaya çıkabilecek herhangi bir kayıp veya hasar için sorumlu olmayacaktır.

İçindekiler

Abbreviations and acronyms	1
1. Introduction	2
1.1 The Stockholm Convention	2
1.2 About this document	2
1.3 Timeline	3
1.4 Structure and use of this document	3
2. General Principles	4
3. National Implementation Plans.....	5
3.1 Obligation – contained in Article 7 of the Convention.....	5
3.2 Identification of the need to review and update national implementation plans pursuant to Article 7.....	5
3.3 Outputs	6
3.4 Primary responsibility	6
3.5 Stakeholders – who and why.....	6
4. NIP Development, Review, and Updating – Summary of Phases	8
5. Phase I – Establishment of Coordinating Mechanism and Organization Process.....	9
5.1 Objectives.....	9
5.2 Outputs and outcomes	9
5.3 Primary responsibility	9
5.4 Stakeholders – who and why.....	10
5.5 Tasks	12
5.6 Method and approach.....	14
5.7 Available guidance documents.....	14
6. Phase II – Establishment of POPs Inventories and Assessment of National Infrastructure and Capacity	16
6.1 Objectives.....	16
6.2 Outputs and outcomes	16
6.3 Primary responsibility	17
6.4 Stakeholders – who and why.....	17
6.5 Tasks	17
6.6 Method and approach.....	20
6.7 Available guidance documents.....	20
7. Phase III – Priority Assessment and Objective Setting.....	22
7.1 Objectives.....	22
7.2 Outputs and outcomes	22
7.3 Primary responsibility	22
7.4 Tasks	22
7.5 Method and approach.....	23
7.6 Available guidance documents.....	23
8. Phase IV – Formulation of National Implementation Plan	24
8.1 Objectives.....	24
8.2 Outputs and outcomes	24
8.3 Primary responsibility	24
8.4 Tasks	24
8.5 Method and approach.....	28
8.6 Available guidance documents.....	28
9. Phase V – NIP Endorsement and Submission	31
9.1 Objectives.....	31
9.2 Outputs and outcomes	31
9.3 Primary responsibility	31
9.4 Tasks	31

9.5	Method and approach	31
9.6	Available guidance documents	32
Annex 1:	National Implementation Plan for the Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants – Suggested Model for Implementation Arrangements and Terms of Reference.....	33
Annex 2:	Assessment of POPs Pesticides	46
Annex 3:	Assessment of PCBs	51
Annex 4:	Assessment of POP-PBDEs and HBB.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Annex 5:	Assessment of PFOS, its salts and PFOSF	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Annex 6:	Assessment of Releases of Unintentionally Produced Chemicals ..	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Annex 7:	Recommended Elements for Consideration in Outline of NIP.....	64
Annex 8:	Notes on Socio-economic Assessment	66
Annex 9:	Process Flow Chart	69
Annex 10:	Needs Assessment Reporting Format	71

DRAFT

Kısaltmalar

alfa-HCH	alfa heksaklorosikloheksan
beta-HCH	beta Heksaklorosikloheksan
BAT	Mevcut Eniyi Teknikler
BEP	En iyi Çevresel Uygulamalar
CIEN	-Kimyasallar Bilgi Değişim Ağı
COP	Taraflar konferansı
ESM	çevreyle uyumlu yönetim
FAO	Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Organizasyonu
GEF	Küresel Çevre Fonu
GHS	Kimyasalların Sınıflandırılması ve Etiketlenmesi Küresel Uyumlu Sistem
HCB	heksaklorobenzen
hekzaBDE ve heptaBDE	heksabromodifenil eter ve heptabromodifenil eter
IOMC	Kimyasalların Yönetimi için İnter Organizasyon Programı
IPM/IVM	Bütünleşik pestisit/vektör yönetim yaklaşımları
MEA	Çok Uluslu Çevresel Anlaşma
UKK	Ulusal Koordinasyon Komitesi
UUP	Ulusal Uygulama Planı
NLA	Ulusal lead Ajansı
UPK	Ulusal Proje Koordinatörü
UTU	Ulusal Teknik Uzman
PcCB	Pentaklorobenzen
PKB	Proje Koordinasyon Birimi
PCDD	Poliklorlu dibenzo-p-dioksinler
PCDF	Poliklorlu dibenzofuranlar
PIC	Ön Bilgilendirilmiş Kabul
PFOS	Perflorooktan sülfonik asit
PFOSF	Perflorooktan sülfonil florit
POP-PBDEs	Polibromlu difenil eterler
KOK	Kalıcı Organik Kirleticiler
KOKGK	Kalıcı Organik Kirleticiler Gözden Geçirme Komitesi
tetraBDE ve pentaBDE	tetrabromodifenileter ve pentabromodifenil eter
UNEP	Birleşmiş Milletler Çevre Programı
UNITAR	Birleşmiş Milletler Eğitim ve Araştırma Enstitüsü
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UNIDO	Birleşmiş Milletler Sanayi ve Kalkınma Organizasyonu
AEEE	atık elektrikli ve elektronik eşyalar

1. Giriş

1.1 Stockholm Sözleşmesi

Mayıs 2001'de kabul edilen ve Mayıs 2004'de yürürlüğe giren Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi, insan sağlığını ve çevreyi kalıcı organik kirleticilerden (KOK) korumayı amaçlamaktadır. Sözleşmenin tam metni ve ekleri1 Stockholm Sözleşmesinin web sayfasında mevcuttur. (www.pops.int). Stockholm Sözleşmesine taraf olan ülkelerden, Sözleşmenin hükümlerinin nasıl uygulanacağını gösteren ve periyodik olarak sözleşmeye eklenen yeni hükümlere uygun olarak Ulusal Uygulama Planının gözden geçirilmesi ve güncellenmesine ilişkin UUP'leri hazırlanmaları istenmektedir.

1.2 Bu belge hakkında

Bu belgenin ilk basımı Dünya Bankası ve UNEP Kimyasallar tarafından 2003 yılında, Ulusal uygulama planlarını geliştirmek ve KOK'ların yönetimi için ulusal kapasitelerini güçlendirmek ve Sözleşme hükümlerini yerine getirmek için 2Küresel Çevre Fonu (GEF) tarafından finanse edilen ve UNEP Kimyasallar tarafından desteklenen 12 ülkenin yer aldığı bir projenin parçası olarak hazırlanmıştır. İlk basılan belge Danimarka Çevre ve Kalkınma için İşbirliği (DANCED)'nin finansal desteği ile hazırlanmış olup Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), Birleşmiş Milletler Eğitim ve Kalkınma Enstitüsü (UNITAR), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım organizasyonu (FAO), Birleşmiş Milletler Sanayi ve Kalkınma Organizasyonu (UNIDO), Dünya Bankası, Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF), Dünya Klor Konseyi (WCC), Şili, Danimarka, İsveç, İsviçre ve Zambiya hükümetlerinin temsilcilerinden oluşmuş uluslararası bir panel tarafından gözden geçirilmiştir.

Bu belge, ülkelere UUP hazırlama sürecinde onlara yardımcı olmak ve rehberlik etmek üzere geliştirilmiştir. Sözleşme, her bir Tarafın özel ihtiyaçları doğrultusunda UUP hazırlamalarını açıklığa kavuşturmuş ve rehberin ilk basımı sadece uygun bir UUP geliştirme ihtiyacını karşılamamanın bir yolu olarak sunulmuştur. Bu nedenle bir reçete olma niyeti taşımamalı ve tamamı veya bir kısmı, bir taraf ülkenin başarılı bir UUP hazırlamasında katkı sağlayacak bir rehber olarak kullanılmalıdır. Bu rehber, gelişmekte olan ülkelerin Sözleşme ve değişikliklerini uygulamaya başlarken, özel rehberlik ihtiyaçlarını karşılamak üzere gerekli dikkat gösterilerek oluşturulmuştur.

İkinci basım Mayıs 2005'de Rotterdam Sözleşmesinin uygulanması ile alakalı özel bir rehberi içerecek şekilde yapılmıştır. Rotterdam ve Stockholm Sözleşmeleri arasında farklılıklar olmakla birlikte birbirlerini yakın tamamlayıcı nitelikleri de vardır. Çünkü, Rotterdam Sözleşmesi kapsamındaki listeleme işlemi kısmen Taraflarca nihai düzenleyici eylemlerden yola çıkarak yapılmaktadır, en azından Stockholm Sözleşmesi altında listelenen kimsayaların bazılarının Rotterdam Sözleşmesi kapsamında ilk olarak listeleneceği beklenebilmektedir. Kimyasalların çoğu halihazırda her iki Sözleşmede de listelenmiştir. İki sözleşmeyi uygulamak için gerekli ulusal eylemlerde, yakın alakası olan bir dizi yükümlülük ve prosedürün, tekrar ve çakışmalardan kaçınılarak ve bütünlüğü sağlayacak birleşik bir tutumla ele alınması önemli olacaktır. Bu nedenle ülkeler Stockholm Sözleşmesine ilişkin UUP'nı geliştirirken Rotterdam Sözleşmesi hükümlerini dikkate almaya teşvik edilirler. Bunu kolaylaştırmak için, ikinci basımın ilgili bölümlerine referanslar eklenmiştir.

Mayıs 2012'de, GEF tarafından desteklenen "Sözleşmeye Yeni Eklenen KOK'lar Dikkate Alınarak Stockholm Sözleşmesine İlişkin UUP'nin Güncellenmesi için Rehber Hazırlanması" projesinin (UNIDO,UNITAR ve Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası tarafından yapılmış) bir parçası olarak Stockholm Sözleşmesine İlişkin Ulusal Uygulama Planlarının Hazırlanması, Gözden Geçirilmesi ve Güncellenmesi için Rehber olarak yeniden isimlendirilmiş ve üçüncü baskısı yapılmıştır. Bu en son baskı, UUP'nin gözden geçirilmesi ve güncellenmesini anlatan ve özellikle Sözleşme eklerinde 2009 ve 2011 yıllarında yapılan değişikliklerin ve Ek A, B ve C'de listelenen 10 adet yeni kimyasaldan kaynaklanan hükümleri yerine getirmek için gerekenlerin dikkate alınması vurgulayarak önceki baskılarla tamamlayıcıdır. Ayrıca Basel Sözleşmesi ve diğer kapsamlı ulusal kimyasallar yönetimi çabalarıyla da linkleri kuvvetlendirmektedir. Rehber, bu alanda kullanılırken ortaya çıkacak sorunlar dikkate alınarak ihtiyaç duyuldukça revize edilecektir.

1 Sözleşme, ilk Taraflar Konferansında değiştirilmiş ve Ek-G Tahkim ve Uzlaşma Prosedürü olarak yeni bir ek ilave edilmiştir. Sözleşme metni 2009 ve 2011 yıllarında da Ek A, B ve C'ye 10 yeni KOK ilave edilerek değiştirilmiştir.

2 Barbados, Bulgaristan, Şili, Ekvator, Gine Conakry, Lübnan, Malezya, Mali, Mikronezya, Papua Yeni Gine, Slovenya ve Zambiya.

1.3. Zaman Çizelgesi

Her bir Taraf, UUP'ni, Sözleşmeye taraf olduğu tarihten itibaren iki yıl içerisinde Taraflar Konferansına iletmelidir. Kimyasalların Ek A, B ya da C'ye eklenmesi de dahil Sözleşmenin veya eklerinin değişikliklerinden kaynaklanan hükümlerdeki değişiklikler Taraf olan ülkece gözden geçirilmeli ve UUP güncellenerek değişikliğin yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içerisinde TK'nda iletilmelidir. Bu kısa bir sürede tamamlanacak olmasına rağmen, bu süreç bu belgede iki yıl içerisinde tamamlanacak şekilde tasarlanmıştır.

1.4 Yapı ve bu belgenin kullanımı

Be belgenin Bölüm 1'i temel arka plan bilgilerini vermektedir. Bölüm 2, UUP'nin hazırlanması, gözden geçirilmesi ve/veya güncellenmesine yardımcı olan genel kuralları göstermektedir. Bölüm 3, Stockholm Sözleşmesi için bir UUP geliştirilirken gerekli zorunlulukları ortaya koymaktadır. 4 ila 9'uncu Bölümler UUP hazırlanması, gözden geçirilmesi, ve her bir aşamanın amaçlarını, sonuçlarını, üstlenilmiş olan görevlerini ve uygulanan metotlarını veren ve faydalı olabilecek mevcut rehber materyalleri özetleyen sürecin güncellenmesini tanımlar.

Metin boyunca, "hiperlinkler"³ okuyuculara sürecin öğeleri veya yapılması gerekli teknik çalışmaların belirli yönleri veya ayrıntıları hakkında daha ayrıntılı bilgiler vermek için kullanılmıştır. Her bir bölüm bir UUP'nin derlenmesi, gözden geçirilmesi veya güncellenmesinde faydalı olabilecek rapor ve rehberleri listeler. Belge referansının mevcut olmadığı yerde, ülkeler, Sözleşme Sekreteryası ile temasa geçebilir veya (www.pops.int) web sayfasını ziyaret ederek ulaşılacak herhangi bir ilave rehberin olup olmadığını kontrol edebilir.

³ Hiperlinkler, belgeye bilgisayarda bakılırken bu belgenin diğer kısımlarına veya İnternette olan elektronik kaynaklara otomatik olarak bağlanır.

2. Genel Kurallar

Bu rehber, başarılı bir UUP hazırlamak, gözden geçirmek ve güncellemek için dikkate alınması önemli olan hususları aşağıda sıralamıştır:

- Bir UUP, onu geliştiren Taraf ülkenin ihtiyaçlarını karşılamalı, kullanıldığı Taraf ülkece Stockholm Sözleşmesinin hükümlerini karşılamaya uygun olmalı ve Taraflar Konferansı'nda sunulmalıdır.
- Bir UUP'nin hazırlanması, gözden geçirilmesi, ve güncellenmesi var olan çalışmaların ve mevcut/ulaşılabilir değerlendirmelerin üzerine inşa edilmeli ve tekerleği yeniden icat etmemelidir. Bunlar, örneğin önceki UUP'ler, ulusal profiller, Uluslararası Kimyasalların Yönetiminde Stratejik Yaklaşım (SAICM) uygulama planları, Rotterdam Sözleşmesinin uygulanması için ulusal eylem planları ve Kimyasalların Sınıflandırılması ve Etiketlenmesinde Küresel Uyumlaştırılmış Sistemi (GHS) nin ulusal uygulama stratejileri, atık yönetimi ve diğer kimyasallar yönetimi uygulamaları çabalarını içerebilir.
- UUP'ler sadece hazırlanmamalı, gözden geçirilmemeli veya güncellenmemeli aynı zamanda sosyal ve ekonomik açıdan sürdürülebilir kalkınma amaçlarını dikkate almalı ve çevreyle uygun politikaları ve eylemleri ve ürettikleri tüm faydaları maksimum düzeyde kullanmalıdır. (Örneğin, bir UUP, ulusal çevresel eylem planları veya çevresel stratejiler ile iyi entegre olmalıdır.) maksimum verim sağlamak ve tekrarlama çabalarını azaltmak için ilgili girişimlerle bağlantılı olmalıdır.
- Sinerji kararları doğrultusunda —Rotterdam Sözleşmesi kapsamında örneğin kimyasalların ithali ve ihracatı, ve Basel Sözleşmesi açısından çevreyle uyumlu yönetilmeleri ve tehlikeli atıkların bertarafı — ülkeler, UUP'lerini geliştirirken, gözden geçirirken ve güncellerken Rotterdam ve Basel Sözleşmeleriyle mümkün olabilecek tüm sinerjiyi ve gereklilikleri dikkate almaya teşvik edilmelidir.
- UUP'nin, Taraf ülkenin yeni kimyasalların listelenmesinden kaynaklanan yükümlülüklerini üstlenmesinin yanı sıra, Taraflara cevap sağlayabilecek yaşayan bir doküman olduğunu görmek önemlidir.
- Bu rehber Stockholm Sözleşmesinin metni ve ekleriyle birlikte kullanılmalıdır ve belirli bir ülkede alınması gerekli önlemlerin noktasal analizi veya metnin yasal bir yorumu yerine geçmez.

3. Ulusal Uygulama Planları

Stockholm Sözleşmesi aşağıda ayrıntıları verilen ulusal uygulama planlarının hazırlanması, gözden geçirilmesi ve güncellenmesini ister.

3.1 Hüküm– Sözleşmenin Madde 7'si

Sözleşmenin Madde 7'si:

"1. Her bir Taraf:

- (a) Sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini uygulamak için bir plan geliştirir ve yükümlülüklerini uygulamaya çalışır;
 - (b) Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde uygulama planını Taraflar Konferansına iletir; ve
 - (c) Uygulama Planını periyodik olarak ve Taraflar Konferansının kararı ile belirlenecek şekilde uygun olarak gözden geçirir ve günceller.
2. Taraflar, uygun olan durumlarda, uygulama planlarının geliştirilmesini, uygulanmasını ve güncellenmesini kolaylaştırmak amacıyla doğrudan veya küresel, bölgesel veya alt bölgesel kuruluşları aracılığıyla işbirliği içerisine girer ve kadın grupları ve çocuk sağlığı ile ilgilenen gruplar gibi ulusal paydaşlarına danışır.
3. Taraflar, gerekli olduğunda, kendi sürdürülebilir kalkınma stratejileri çerçevesinde, kalıcı organik kirleticilere ilişkin ulusal uygulama planlarını uygulamaya koymak ve gerekli olan durumlarda entegre etme yöntemlerini belirlemek için gerekli çabayı gösterir.

3.2 Madde 7'ye göre Ulusal Uygulama Planının gözden geçirilmesi ve güncellenmesi için gerekliliklerin belirlenmesi

Bazı faktörler UUP'nın gözden geçirilmesi ve güncellenmesini gerektirebilir. Her bir Taraf düzenli olarak, SC-1/12 kararının paragraf 4 ve 5'inde atıfta bulunduğu gibi herhangi bir iç veya dış faktör tarafından etkilenip etkilenmediğini değerlendirmelidir:

Dış Faktörler:

- (a) Kimyasalların Ek A,B veya C'de listelenmesi de dahil Sözleşmenin değişikliklerinden veya eklerinden kaynaklanan hükümlerdeki değişiklikler;
- (b) Taraflar Konferansı Kararları, rehberlik ve rehberler de dahil, tarafların Sözleşmenin hükümlerini nasıl uygulayacağını etkileyebilir;
- (c) Teknik veya mali yardımların mevcudiyetindeki değişiklikler; ve
- (d) Taraf ülkenin dışsal alt yapıya erişimlerindeki değişiklikler (örneğin bertaraf tesisleri).

İç Faktörler:

- (d) Sözleşmenin 15 maddesi altındaki raporlamanın taraf olan ülkenin uygulama planının yeterli olmadığını göstermesi;
- (e) Ulusal önceliklerdeki bir değişiklik;
- (f) Ulusal koşullardaki önemli bir değişiklik (örneğin, kurumsal düzenlemeler yada alt yapıdaki bir değişiklik); ve
- (g) Kalıcı organik kirleticiler envanterinde geliştirme veya güncelleme sonrasında işaret edilen sorunun kapsamında bir değişikliğin belirlenmesi.

UUP gözden geçirme ve güncellenmesinin bir parçası olarak, Taraflar, ilk veya daha sonra güncellenen UUP'deki kabul edilmiş eylem planları, stratejileri ve önlemlerin etkinliği de değerlendirilmelidir. Örneğin, sözleşmenin Madde 5'i özellikle (Kasıtsız Üretimden Kaynaklanan Salınımlarının Azaltılması veya Ortadan kaldırılmasına ilişkin önlemler) ilgili stratejiler ve Sözleşme hükümlerini karşılamadaki başarıyı her beş yılda gözden geçirmeyi söyler.

3.3 Çıktılar

- Bir UUP, Stockholm Sözleşmesinin hükümlerini Taraf ülkenin öncelikleri ve ihtiyaçları ve mevcut kaynakları ile uyumlu bir şekilde karşılar.

UUP, ülkede bulunan şartları yansıtacağından dolayı, tam olarak her bir durumda gerekli olan detayın seviyesinin belirlenmesi mümkün değildir. Bu belge, tavsiye edilen UUP öğelerinin ana hatlarını ortaya koyar (bakınız [Ek 7](#)) ki bu da Taraflarca bir UUP hazırlama, gözden geçirme ve güncelleme yapılırken, kendi ihtiyaçlarını karşılayan ve TK'na sunulmaya uygun bir temel olarak kullanılabilir.⁴

3.4 Temel sorumluluk

Ulusal bir lider kuruluş, UUP geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi için yapının ve mekanizmaların kurulması sorumluluğunu almak için atanmalıdır. Bu belgede belirtilen yapıda (bakınız bölüm 5), ulusal lider kuruluş, uzmanların ve çalışma takımlarının işi tamamlamasını takip edecek çok paydaşlı bir ulusal koordinasyon komitesi ve bir yürütme organı oluşturur. Uzmanlar, o ülkeden veya diğer ülkelerden olabilir.

Kurulan bu yapı ve mekanizmalar, UUP gözden geçirilirken ve güncellenirken düzenli olarak kurumsallaştırılmayı ve dış bir etken olmaksızın UUP uygulanmasındaki gelişmelerin envanterini de içermelidir. Ulusal düzeyde geliştirilmiş koordinasyon sorunların ve güçlüklerin giderilmesi ve ilerlemelerle birleştirilmelidir. Düzenli bir UUP güncelleme kendi başına UUP'nin bir parçası olmalıdır (bakınız [ek 7](#)).

3.5 Paydaşlar – kim ve niçin

KOK konusu, politika yapıcılar, kanun yapıcılar, çevre koruma, tarım, halk sağlığı, sanayi, ve özel sektör, halk ve çeşitli ilgili grupları içeren pek çok sektör üzerinde etkilidir. Başarılı ve etkili bir UUP uygulamak, hazırlamak, gözden geçirmek ve güncellemek için sürece çok geniş bir paydaş grubunun dahil edilmesi gereklidir. Dikkate alınması gereken bazı ana grupları belirten bir liste aşağıda verilmiştir:

- Hükümetin politika yapıcıları (bakanlar/politikacılar/ bölüm başkanları ve bakanlar): KOK konusunda yeterli kaynak ve uygun önceliklerin tanınmasını sağlamak için ihtiyaç duyulurlar.
- Devlet memurları: Hükümetin çeşitli bölümlerinde ve kurumlarında çalışan anahtar personel gerekli girdileri koordine ederler ve UUP'ye dahil edilecek eylemlerden sorumludurlar.
- Rotterdam ve Basel sözleşmesi ve diğer ilgili çok uluslu çevresel sözleşmelerden sorumlu devlet memurları: Koordinasyonun sağlanması anlamına gelirler.
- Sivil toplum kuruluşları: İlgili çevre ve doğa koruma örgütleri, akademisyenler, sosyal organizasyonlar, kadın grupları ve ticaret birlikleri gibi KOK'ların ve alternatif kimyasalların kullanımı, üretimi ve ticaretinden etkilenen yada bunlarda rol oynayabilecek tüm endüstriyel, ticari, tarımsal ve çalışma grupları.
- Bölgesel ekonomik entegrasyon bölge ortakları/partnerleri: Çünkü KOK'ların sınıarı aşan etkileri olabilir ve ticareti etkileyebilecek KOK'lar için önlemler alınması ve diğer ülkelerle koordinasyona ihtiyaç duyulabilir.
- Uluslararası Çevresel Kuruluşlar: Rehberlik etmek ve yardım sağlamak için (örneğin UUP'nin hazırlanması, gözden geçirilmesi ve güncellenmesinden sorumlu olan GEF uygulayıcı kuruluşları; UNEP, UNDP, Dünya Bankası ve Stockholm Sözleşmesi kapsamında faaliyetleri destekleyen UNIDO; FAO ve Dünya Sağlık Organizasyonu (WHO)).

Pek çok durumda, kimyasalların yönetimi için bakanlıklar arası ulusal veya çok paydaşlı koordinasyon mekanizması halihazırda mevcut olduğundan dolayı UUP geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi (ve uygulanması) faaliyetleri bu mevcut zorunlu mekanizmalara dahil edilebilir. Kimyasalların yönetimi için ulusal koordinasyon mekanizması olmayan ülkeler, UUP geliştirme faaliyetlerinin bir parçası olarak ve UUP

⁴ UUP geliştirilirken ve güncellenirken ihtiyaçların belirlenmesi gereklidir, örneğin, gelişmekte olan ülkeler ve geçiş ekonomisine sahip ülkelerin Sözleşmeyi uygulamaları için ihtiyaçlarının belirlenmesi değerlendirmenin önemli bir parçasıdır. Taraflar Konferansının SC-5/22 nolu kararı, Tarafları bu belgenin Ek-10'unda mevcut olan raporlama formatının gelecekteki fon ihtiyaçları ve kaynaklar hakkında bilgi sağlamaya davet eder.

projesi ötesinde de fonksiyonlarının devam etmesini sağlayacak bir mekanizma kurmayı isteyebilirler. Böyle bir mekanizma örneğin, gelecekteki UUP gözden geçirme ve güncelleme çalışması kadar kimyasalların yönetimi için kimyasallarla ilgili diğer çok uluslu çevresel sözleşmeler, GHS ve SAICM gibi ulusal düzeyde uygulanan yeni veya yürüyen süreçler ve bunlarla bağlantılı, çevre ve sağlık konularıyla alakalı daha geniş kapsamlı ulusal süreçler gibi daha geniş çerçevede ele alınabilir.

DRAFT

4. UUP Geliştirme, Gözden Geçirme ve Güncelleme – Aşamaların Özeti

Bir UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncelleme süreci beş aşamaya ayrılabilir:

1. Bir koordinasyon mekanizması ve organizasyon sürecinin kurulması
2. Ulusal alt yapıyı ve kapasiteyi değerlendirme ve KOK envanterlerini oluşturma
3. Önceliklerin değerlendirilmesi ve amaçların belirlenmesi
4. UUP'nin formülasyonu
5. UUP'nin sunulması ve onaylanması

Bu belgenin herbir aşamasında takip eden bölümleri, bir dizi olası amaç, çalışma ve bireysel ya da gruplarca sürecin her bir aşamasında tamamlanan eylemleri de dikkate alır. A Sürecin şematik diyagramı ek-9'da Annex 9.

UUP geliştirme, gözden geçirilme ve güncelleme sürecinin beş aşaması, özellikle gelişmekte olan ülkeler ve geçiş ekonomisine sahip ülkeleri mali ve teknik ihtiyaçlarının önceliklendirilmesi çabaları ile birlikte, Sözleşme hükümlerini yerine getirmek için gerekli çalışmaları yapma konusunda da yardımcı olacaktır. Annex 9 (UUP taslağında yer alması tavsiye edilen unsurlar) tüm ülkelerde kıyaslanabilir planların hazırlanmasıyla alakalı olabilir).

Bu yaklaşım ekteki SC-2/7 nolu kararda belirtilen UUP gözden geçirme ve güncellenmenin ayrıntılı süreciyle de paraleldir.

5. Aşama I – Koordinasyon Mekanizması ve Organizasyon Sürecini Kurulması

Başarılı bir UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncelleme çalışması, etkili bir proje planlaması ve yönetim yapısının oturtulmasını gerektirir. Başarı büyük oranda UUP geliştirmek, gözden geçirmek ve güncellemekten sorumlu etkin bir yürütme organına olduğu kadar geniş bir paydaş grubunun da bu çalışmaya dahil edilmesine bağlıdır. Aşama I sağlam bir temele dayanan UUP geliştirmek, gözden geçirmek ve güncellemek için olası bir mekanizma ve adımlarını ortaya koyar.

Eğer taraf olan ülke ilk defa bir UUP hazırlıyorsa, bazı durumlarda kimyasallar için hali hazırda bir ulusal koordinasyon mekanizması mevcut olabilir ve bu UUP geliştirmek için kullanılabilir. UUP gözden geçirmek, güncellemek ve hazırlamak için halihazırda var olan önceki UUP'yi hazırlamak için kurulmuş mekanizmanın kullanılması, sürecin bu aşamasını kolaylaştırabilir ve hızlandırmak için kullanılabilir.

5.1 Amaçlar

- Bir UUP geliştirilirken, gözden geçirilirken veya güncellenirken, hükümet kurumları, bakanlıklar ve KOK konusundaki kuruluşlar içerisinde Stockholm Sözleşmesi ve sözleşmeye yeni eklenen KOK'lar konusunda farkındalık oluşturulması gereklidir.
- KOK konusunda farkındalık oluşturma süreci, hükümet dışındaki paydaşlardan başlamalı veya burdan devam ettirilmelidir.
- UUP'nin geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesinin başarısı etkili bir politik taahhütün gerçekleştirilmesini gerektirir ki bu da dışsal etkenlere bakılmaksızın, UUP'nin uygulanmasındaki gelişmelerin envanteri ile birlikte UUP'nin düzenli olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesinin kurumsallaşmasını da içermektedir.
- UUP hazırlanırken, gözden geçirilirken veya güncellenirken planlama, yönetim ve denetleme için bir yapı ve mekanizma; tüm paydaşların, özellikle de Rotterdam Sözleşmesi ve Basel Sözleşmesi gibi çok uluslu diğer çevresel sözleşmeleri çalışan paydaşların dahil olduğu bir mekanizma ve etkili bir yürütme organını içerecek şekilde kurulmalıdır.
- UUP'nin geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi ve gerekli uzmanlığın üstlenilmesi, kaynakların sağlanması ve başarılı bir şekilde UUP "çalışma takımları"nın oluşturulması ve sürdürülmesi için ayrıntılı bir proje planı hazırlanmalıdır (bakınız [Ek 1](#)).
- Bir bilgi yayma kampanyası planlanmalı, başlatılmalı ve devam ettirilmelidir.

5.2 Faaliyetler ve Çıktılar

- UUP'nin geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesinden sorumlu gruplar ve yürütme organının oluşturulduğu tüm ilgili hükümet bölümlerinden elde edilen bilgiler girilmelidir.
- UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncelleme mekanizması ve UUP'nin gerektiği şekilde geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi sürecinde, paydaşların belirlenmesi ve dikkat çekilmesi gereken özel konulara yönelik çalışma takımları ve komitelerin de dahil edilmesi gereklidir (bakınız [Ek 1](#)).
- UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncelleme için ayrılan kaynakların ve sorumlulukların yer aldığı plan üzerinde hem fikir olunmalıdır.
- Gerektiğinde paydaşların ve halkın bilgilendirilmesi için mekanizmalar belirlenmelidir.

5.3 Temel sorumluluk

"Ulusal Lider Kuruluş" aracılığı ile, politikacılar ve çok uluslu çevresel sözleşme politikalarından sorumlu devlet memurları ve özellikle Stockholm Sözleşmesi Ulusal Odak Noktası ve Stockholm Sözleşmesinin

uygulanması /müzakeresinden sorumlu memurların dahil olduğu çok paydaşlı bir koordinasyon komitesi ve bir yürütme organı kurulmalıdır.

Projenin planlanması ve uygulanması bir Proje Koordinasyon Birimi (PKB) sorumluluğunda olabilir.

5.4 Paydaşlar – Kim ve Neden?

Çok uluslu çevresel sözleşmelerden sorumlu politikacılar/bakanlar, Stockholm Sözleşmesi ve Rotterdam Sözleşmesi ve Basel Sözleşmesi gibi diğer çok uluslu çevresel sözleşmelerin uygulanmasının sorumluları koordinasyona teşvik edilmeli ve uygun yüksek düzeyde taahhütler sağlanmalıdır. İlave olarak, bu paydaşlar yasama organlarından daha ileriki taahhütler almaya ihtiyaç duyabilirler.

Uygun görüldüğü biçimde, kimyasallarla ilgili çok uluslu çevresel sözleşmelerin uygulanmasından sorumlu diğer hükümet veya hükümet dışı organizasyonların çalışanları kadar aşağıda listelenen özel alanlarla da istişare edilmeli ve onlarda eklenmelidir (Ek-1'e [de bakınız](#)):

- Çevre: Muhtemelen UUP'nin tüm yönetiminde ve koordinasyonunda ve lider rolü üstlenmeli ve atık yönetimi de dahil çevresel konulardan sorumlu olmalı
- Maliye: UUP geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi ve uygulanmasının ekonomi üzerindeki olası etkilerini de dikkate alarak gereken mali taahhütlerin güven altına alınması
- Tarım: KOK pestisitlerinin kullanılmasından ve özellikle ülkenin Sözleşmeye uygun olarak özel muafiyetler ve kabul edilebilir amaçlar için kullanımlarını sağlamakla sorumlu
- Sanayi: Yan ürünlerin salınımı kadar KOK içeren atık ve eşyaların üretimi/bertarafı ile ilgili mevzuat üzerindeki etkiler
- İthalat ve ihracat: Ulusal piyasada KOK içeren ürünler hakkında olası bilgi kaynağı olarak ülke içinde ve dışında KOK akışında yeterli kontrolün istenmesi
- Halk sağlığı: Özellikle sıtma vektörü kontrolü ve saç bitleri ve pirelerin kontrol altına alınması ve KOK maruziyetleri hususunda dahil edilmeli (sırasıyla DDT ve Lindanı işaret ederek)
- Ticaret: KOK ve atıklarının sınır ötesi hareketlerinin kontrolünü temsil eden hususlarda
- Ulaştırma: Kimyasalların güvenli taşınımı için
- Atık geri dönüşümü ve bertarafı: KOK içeren eşyaların geri dönüşümü ve bertarafı ve KOK bertarafı hakkındaki mevzuat üzerindeki etkiler.

Hükümet-dışı:

- Ticaret birlikleri ve bu işle alakalı profesyonellerin kuruluşları gibi sanayi ve ticaret kurumlarının temsilcileri :Örnekler kimyasal üreticileri, ithalatçılar, ihracatçılar, son kullanıcılar, plastik sanayi, elektrikli ve elektronik eşya endüstrisi, mobilya, tekstil ve ambalaj maddesi endüstrisi, atık yönetimi sanayisi, enerji üretimi ve kasıtlı ve kasıtsız üretimden kaynaklanan olası kontrollerden etkilenen diğer endüstrilerdir. KOK konusu ekonominin pek çok alanını etkileyecektir.
- KOK'larla ilgili çevre, halk sağlığı ve diğer sivil toplum grupları: KOK'lar halk ve çevre sağlığını etkileyebilir.
- Sağlık ve güvenlik grupları: KOK'ların yönetiminde işyeri maruziyeti önemli bir alandır.
- Topluluk temsilcileri: Çocuk sağlığının da dahil olduğu kadın ve gençlerin temsilcileri ve aborjinler gibi kendi toplulukları konusundaki endişelerinin dikkate alındığı gruplar
- Akademik ve araştırma enstitüleri: KOK konusu oldukça teknik bir konu olabilir ve uzman bilgisi gerektirebilir.

Bir koordinasyon mekanizması ve organizasyonel yapıyı kurmak için genel bir yaklaşım burada ve ayrıntılı olarak [Ek 1](#) de verilmiştir. Bu yaklaşımdaki diğer mekanizmalar ve değişiklikler, ülkenin ihtiyacına en iyi uyacak

şekilde kullanılabilir. Bazı durumlarda, kimyasallar için hali hazırda bir ulusal koordinasyon mekanizması mevcut olabilir ve bu UUP geliştirmek, gözden geçirmek ve güncellemek süreci için kabul edilebilir/kullanılabilir.

Bu belgede anahatları verilen yaklaşım; çok paydaşlı bir organ olarak hizmet verecek ve UUP'nin geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesinden sorumlu (ve paydaşların katılımlarını da sağlayacak) bir Ulusal Koordinasyon Komitesi (UKK), ve bir Ulusal Lider Kurum (ULK) ve bir Ulusal Proje Koordinatörünü (UPK) de içeren bir Proje koordinasyon Birimi (PKB), UUP'nin geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesinden sorumlu çalışma takımları ve uzmanları içermelidir. Önerilen bu yapının bir diyagramı [Ek 1'de gösterilmiştir](#)

Ulusal Lider Kurum (ULK), muhtemelen bir bakanlık veya Stockholm Sözleşmesinin uygulanmasından resmi olarak görevlendirilmiş temel sorumlu olan Hükümet birimi veya eşdeğerde bir birim olabilir ve bu birime çok paydaşlı bir koordinasyon komitesi kurma veya faaliyete geçirme yetkisi verilmelidir ve yönetsel destek sağlanarak ve uygun şekilde esas işe entegre etmelidir. PKB'nin günlük çalışması sağlanmalıdır.

DRAFT

5.5 Çalışmalar

Proje Koordinasyon Birimi ve Ulusal Koordinasyon Komitesinin Kurulması

Ulusal Lider Kuruluşun yapması gerekenler:

- PKB'nin işlerinin ve projenin yönetiminden sorumlu olacak bir Ulusal Proje Koordinatörünün (UPK), belirlenmesi ve onaylanması
- UUP'nin geliştirilmesinden, gözden geçirilmesinden ve güncellenmesinde sorumluluk alacak PKB üyelerinin organizasyonu
- Ulusal Koordinasyon Komitesi-UKK veya alternatifi olabilecek mekanizmaya paydaşların dahil edilmesi veya hükümet içi veya dışındaki ana paydaşların dahil olacağı bir ön liste hazırlanması.
- Proje Koordinasyon Birimi (PKB), Ulusal Proje Koordinatörü (UPK) ve sürece dahil edilecek uzmanlar için teknik şartnamelerin hazırlanması (önerilen teknik şartname Ek-1'de [verilmiştir.](#)).
- PKB ve UKK üyelerinin iletişimi için bir mekanizma geliştirme ve bilgileri iletme, görevlendirmeleri yapma ve geri beslemeleri alma.
- PKB kurma ve proje planlamayı başlatma.

UUP gözden geçirilirken veya güncellenirken Sözleşmeden kaynaklanan ve yeni KOK'lara özel hükümlere dikkat edilmeli ve uygun bir biçimde ilave paydaşlar dahil edilmelidir. Örneğin, 2009 ve 2011'de Sözleşmede yapılan değişiklikle 10 yeni KOK, Sözleşmenin Ek-A, B ve C'sine eklenmiştir. Çünkü polibromlu difenil eterler (KOK-PBDE) ve perflorooktan sülfonik asit (PFOS) çok geniş bir eşya grubunda kullanılmış olup eşyalardaki KOK'ların varlığı ve bu eşyaların yönetimine ilişkin gereksinimlerle daha alakalı hale gelmiştir. Bu nedenle ilave paydaşların UKK'ne katılması için davet edilmeleri gerekebilir ve yeni KOK'lara özel uzmanlık ve ilave çalışmalar yapılabilir. (Bununla birlikte yeni KOK pestistleriyle ilgili hususlar, ilk KOK pestistleriyle ilgili konulara büyük benzerlikler gösterebilir.)

Projenin planlanması ve organizasyonu

PKB:

- UUP'nin hazırlanması, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi için sorumlulukların, kaynakların ve bütçe ihtiyacının tahsis edilmesi ve yapılması gereken çalışmalar için kapasite geliştirme ve eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi için bir proje planı geliştirmeli, Bu belge ve tavsiye edilen UUP'nin unsurlarının çerçevesi (bakınız [Ek 7](#)) proje planının unsurlarının belirlenmesine yardımcı olabilir.
- Ana takımların koordinasyonu prosedürlerini, paydaşların genişletilmesini ve uygun bir şekilde iç kapasite geliştirme ve dış yardım ihtiyaçlarının karşılanması için bir mekanizma oluşturulmasını da içerecek biçimde UUP'nin geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi çalışmasının nihai hale getirilmesi
- Aşama 2'deki teknik çalışmalara öncülük etmek için çalışma takımlarının "oluşturması ve belirlenmesi" (bakınız [Ek 1](#))
- KOK konularıyla ilişkili olabilecek girişimlerin ve mevcut programların belirlenmesi (örneğin kullanım süresi dolmuş pestisitlerin yönetim programı, Rotterdam ve Basel Sözleşmesini uygulama çabaları, bütünleştirilmiş vektör kontrol programı, emisyon envanteri girişimleri, sürdürülebilir kalkınma programı gibi). Bu programların ve girişimlerin KOK programlarıyla koordinasyonunun yapılmasının sağlanması

Halkın bilgilendirilmesi ve farkındalığın artırılması

Sözleşmenin 7.maddesi, 2.paragrafına uygun bir biçimde ulusal paydaşlarla direk veya dolaylı işbirliği UKK kurulduktan sonra; halkın ve paydaşların farkındalıklarının nasıl arttırılacağını, paydaşlara nasıl istişare edileceği, bilgilerin nasıl verileceği ve soruların nasıl sorulacağını planlamasının yapılmasından sorumlu olup endişeleri yönetmelidir.

Hükümet-dışı organizasyonlar ve kimyasal risklerden korunma sosyal yardım kampanyalarında tecrübesi olan bağımsız uzmanların da dahil edilmesi; ve tüm ilgili tarafların serbest erişimlerinin sağlanması ve dile özel hususları da dikkate almaya özen göstererek tüm ilgili paydaşların serbestçe bilgiye erişimlerinin sağlanmasına özen gösterilmelidir. Uygun bir şekilde özel bir bilgi sistemi kurulabilir.

DRAFT

5.6 Metot ve yaklaşım

- Ana hükümet birimleriyle ve kurumlarla bir “planlama ve başlangıç toplantısı” yapılmalı ve PKB kuralarak Ulusal Proje Koordinatörü (UPK) belirlenmeli. Stockholm Sözleşmesi, taahhütleri, ülkedeki KOK konusunun değerlendirilmesi ve geçmiş konular, katılması gerekli paydaşların önerildiği bir liste ve paydaş girdisinin formatının bir önerisinin yer aldığı bir özet dokümanın önceden dolaştırılması Toplantının çıktuları; PKB üyeleri, net bir UPK fikri, paydaşların dahil edilmesi ve projenin idaresi konusunda hemfikir olunmuş bir strateji ve başlangıç için bir UKK oluşturulması ve başkanı olmalıdır.
- PKB üyelerinin nihai hale getirilmesi ve PKB'nin ilk toplantısına ilişkin beklenen sonuçları ve taslak gündemi de içeren hazırlık dokümanlarının toparlanması, PKB'nin çalışmalarına ilişkin temel kuralların oluşturulması.
- İlk PKB toplantısında; UUP geliştirilmesinin kuralları konusunda hem fikir olma ve teknik amaçların ve hedeflerin ortaya konması, UUP geliştirilmesi ve değerlendirilmesi alanındaki sorumlulukların tayin edilmesi, paydaş dahil etme mekanizması konusunda anlaşmaya varılması, UKK'nin kurulmasının başlatılması, bir proje planı geliştirilmesi ve ihtiyaç duyulan kaynakların tahmini ve ana oyuncuların dahil edilmesine başlanır.
- Düzenlenen ilk UKK toplantısında Sözleşme ve Sözleşmeye ait bilgi gereksinimleri, gerekçesi ve hedefleri paydaşlara anlatılır. UUP geliştirme proje planı sunulur. UKK'nun oluşumu, paydaşların amaçları ve ilgi alanları/menfaatleri, ve alınacak ilave girdiler için bir mekanizma önerilmesi ve yer verilmesine ihtiyaç olan konular üzerindeki geri bildirimler toplanır.
- UUP geliştirilmesi için önerilen proje planı üzerinde, PKB'nin tüm üyelerine danışılarak ve eğer gerekliyse planı nihai hale getirmek için ikinci bir toplantı düzenlenerek, anlaşmaya varılır. Uygun bir şekilde UKK ve geniş bir paydaş grubuyla plan paylaşılır.
- UUP'nin geliştirilmesi ve uygulanması konusundaki paydaşları bir araya getirecek bir mekanizma geliştirilir. Eğer uygunsa, KOK konusunda olası paydaşlara dağıtılmak için bilgiler hazırlanır ve UUP geliştirilmesinde bilgiye ihtiyacı olan kişiler için bir iletişim noktası oluşturulur. Halkatan, sanayiden veya diğerlerinden gelen KOK 'lar konusundaki bilgi taleplerine cevap vermek için bir mekanizma oluşturulması dikkate alınır.
- UUP'yi gözden geçirirken ve güncellerken, uygun bir biçimde yukarıdaki husulara tekrar bakılır.

5.7 Mevcut rehber dokümanlar

- [KOK'lardan Dünyayı Kurtarmak: Kalıcı Organik kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi için bir Rehber](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2010)
- [9 Yeni KOK](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2010)
- [Yeni KOK'lar Risk Yönetimi Değerlendirmeleri 2005-2008 \(KOKGGK1 - KOKGGK4\)](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası)
- [Ülke Rehberleri, FAO Pestisit Bertarafı Serisi 11](#) (FAO, 2001)⁵
- [İnsan Sağlığı ve Çevreyi Korumak: Rotterdam Sözleşmesindeki Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Ticareti Rehberi](#) (UNEP/FAO, 2004)
- [Rotterdam Sözleşmesine Genel Bir Bakış](#) (UNEP/FAO, 2008)
- [Kimyasalların Yönetimi Konusunda Bütünleştirilmiş Bir Ulusal Program Geliştirme](#)

⁵ Bunlara KOK pestisitleri de dahil ömrünü tamamlamış/kullanım dışı pestisitler konusuyla ilgili paydaşların rehberi de dahil edilebilir.

ve Sürdürme (UNITAR/IOMC, 2004)

- SAICM ulusal Uygulama Planı için Rehber (UNITAR/SAICM Sekreteryası/IOMC, 2009)
- Kimyasalların Uyumlu Yönetimi için Eylem Planı Hazırlama Rehberi (UNITAR, 2009),⁶ilave olarak Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Eylem Planlarının Maliyetlerinin Hesaplanması Rehberi (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012)
- Kimyasallarla ilgili bilgilere, kaynaklara ve eğitim materyallerine İnternette erişim rehberi ve bir bilgi değişim ağı oluşturmak için bakınız Kimyasal Bilgi Değişim Ağı <http://jp1.estis.net/communities/cien>) veya UNEP ile temasa geçiniz (<http://www.unep.fr>)

DRAFT

⁶ Özellikle bakınız Ek- D, “Programın Uygulanması ve Politika Geliştirilmesi Konusunda Paydaşlarla İşbirliği Prensipleri”.

6. Aşama II – Ulusal Altyapıyı ve Kapasiteyi Değerlendirme ve KOK Envanterlerinin Oluşturulması

6.1 Amaçlar

- Atıklarının ve stoklarının varlığına ait bilgilerin de toplanması ve bunların geçmişteki durumun belirlenmesi de dahil KOK'ların üretimi, kullanımı, kaynakları konusundaki bilgilerin elde edilmesi, gözden geçirilmesi ve özetlenmesi.
- KOK'ların durumunun değerlendirmesinin tamamlanmasına engel olan kaynaklardaki, kapasitedeki eksikliklerin belirlenmesi.
- Mevcut durumun Stockholm Sözleşmesi gereksinimleriyle ve eğer mümkünse diğer kimyasallar ve atık sözleşmeleriyle uyuşup uyuşmadığının belirlenmesi ve uyuşmadığı alanların tespit edilmesi.
- Stockholm Sözleşmesi altındaki raporlama hükümlerine uyulması.
- UUP uygulanması kadar geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesinin tamamlanması için gerekli olan teknik ve mali yardımların belirlenmesi.
- Kirliliğin kontrolü politikaları, kimyasalların yönetimi ve ulusal sürdürülebilir kalkınma ilkeleri ile entegrasyonun sağlanması ve işbirliğinin kolaylaştırılması.
- Örneğin Rotterdam ve Basel Sözleşmeleri gibi çok uluslu çevresel sözleşmelerin faaliyetleri ile uygun şekilde koordinasyonun kolaylaştırılması

6.2 Faaliyetler ve Çıktılar

- Ülkedeki KOK sorununun değerlendirmesinin sağlanması için temel veriler. Eğer mevcut ve uygulanabilirse aşağıdaki bazı bilgilerin sağlanması tavsiye edilir:
 - Ülkenin geçmişine ait bilgiler.
 - KOK kimyasallarının üretimi, ithalatı, ihracatı, dağılımı, kullanımı ve yönetimi.
 - KOK yönetimi, mevzuatı ve uygulanmasının altyapısının değerlendirilmesi ve kurumsal düzenleme.
 - KOK'ların sağlık ve çevre üzerindeki etkileri.
 - Öncelikli KOK Pestisitleri Envanteri veya mevcut olanın güncellenmesi.
 - Öncelikli PCB içeren ekipmanların envanteri veya mevcut olanın güncellenmesi.
 - Eşyalardaki KOK'ların ve endüstriyel kimyasalların öncelikli envanteri veya mevcut olanın güncellenmesi.
 - Kasıtsız üretimden kaynaklanan KOK salınımlarının öncelikli envanteri veya mevcut olanın güncellenmesi.
 - Çevresel kontaminasyon ve maruziyet ile ilgili verilerin özetlenmesi.
 - Yasal ve yürütme mekanizmalarını gözden geçirilmesi.
 - KOK'ların kullanımının sosyo-ekonomik açıdan analizi.

Yeni KOK'lar açısından, Taraflar ülkeler, bu KOK'ların varlıklarına ilişkin öncelikli bir envanter çalışması yapabilir ve daha sonra hangilerinin ulusal bir envanterinin yapılmasına ihtiyaç olduğuna karar verebilirler. KOK pestisitleri ve endüstriyel kimyasallar gibi özel alanlarda uzmanlığı olan çalışma takımları, değerlendirmelerin yapılmasından sorumlu olabilir. Öncelikli envanterin amaçları aşağıdaki bilgileri sağlamaktır:

- Yeni KOK'ların kullanıldığı prosesler ve bu tür proseslerde kullanılan bu maddelerin konsantrasyonları.
- Yeni KOK'ları içeren eşyaların türleri ve miktarları;
- Geri dönüştürülmüş yeni KOK içeren eşyaların türü; gerdönüşümün kapsamı, geri dönüşümden üretilmiş eşyaların türü, geri dönüşüm faaliyetlerinin çevresel yönetim

seçenekleri ve geri dönüşüm faaliyetlerinden kaynaklanan muhtemel salınımlar.

- Ulusal düzey prosesleri ve ürünlerde kullanılan uluslararası düzeyler için alternatif türlerinin belirlenmesi .
- Yeni KOK'ların stoklarının miktarları ve türleri.
- Atık olmuş eşya ve ürünler de dahil, yeni KOK'ları içeren atıkların yönetiminde kullanılan seçenekler.
- Yeni KOK'larla muhtemel kontamine olmuş alanların lokasyonları.

Mümkün olduğu durumlarda, mevcut bilgilerin gözden geçirilmesinden elde edilen yeni KOK'lara ait veriler.

KOK-PBDE envanterlerinin karmaşık olmasından dolayı, ülkeler verilerin toplanmasında aşamalı bir yaklaşımı kabul etmelidirler, KOK-PBDE [-Envanteri Rehberinde](#) açıklandığı gibi (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012). Yaklaşımın ilk aşaması — “ön değerlendirme” — KOK-PBDE içeren eşyaların büro çalışmasına benzer bir şekilde yapılabilir: (i) eşyalarda KOK-PBDE'lerin önceki kullanımının genel bir gözden geçirilmesi; (ii) KOK-BDE'ler ve bunları içeren eşyaların (ve alternatiflerinin) kullanımı ve ithalatlarına ait mevcut, ulusal, güncel ve geçmiş verilerin toparlanması; (iii) ve bu verilerin boşluk analizlerinin de yapılarak onaylanması ve değerlendirilmesi. Yaklaşımın ikinci ve daha gelişmiş aşaması —“başlangıç envanteri” — saha ziyaretleri, büro araştırması, ön değerlendirme esnasında tespit edilmiş eksik bilgileri olan ulusal verilerin tahmin edilmesi için araştırmaları kapsar. Yaklaşımın üçüncü aşaması — "detaylı envanter" ön envanterin KOK-PBDE'lerin ülkede insan sağlığını ve çevreyi yüksek oranda tehdit edebileceğini ortaya koyması ve bu risklerin azaltılmasına ilişkin alınacak önlemleri öncelikli hale getirilmesi ve maliyetinin hesaplanması için daha kesin verilere ihtiyaç duyulması durumunda hazırlanabilir. Bu aşamalar aşağıdaki faaliyetleri içermelidir: saha denetimleri; X-Işını Floresans (XRF) kullanılarak taramalar yapılması ve Sıvı Kromatografi (LC) Kütle Spektrofotometresi (MS) kullanılarak (MS) LC/MS/MS numunelerin analiz edilmesi.

PFOS envanteri hazırlanırken benzer şekilde ülkeler [PFOS Envanter Rehberinde](#) tanımlanan aşamalı bir yaklaşımı kullanmalıdır (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası 2012). İlk aşama— “ön değerlendirme ” — paydaşlara danışılarak gümrüklerden elde edilen bilgilerin yer aldığı bir büro çalışmasıdır. İkinci aşama— “başlangıç envanteri”— belirlenmiş paydaşlardan daha detaylı bilgilerin toplanmasıdır. Üçüncü aşama— “detaylı envanter”— saha ziyaretlerini ve numune almayı içerir.

6.3 Temel sorumluluk

UKK'nin kontrolü ve rehberliği altında; PKB belirlenen alanlardaki seçenekler ve geçmiş bilgilerin geliştirilmesi, yönetilmesi ve koordinasyonundan sorumlu olup, uygun bir şekilde diğer dışarıdan uzmanların yardımı ve çalışma takımlarını kullanmalıdır. Örneğin, bir ülke KOK pestisitleri, PCB'ler, KOK-PBDE'ler, PFOS, kasıtsız üretimden kaynaklanan KOK'lar ve kontamine alanlar konularında çalışma takımları oluşturmaya karar verebilir. Diğer çalışmalar PKB tarafından, PKB'ye aday üyeler ya da PKB'nin kontrolü altında dışarıdan uzmanlar tarafından yapılabilir.

6.4 Paydaşlar – Kim ve Neden?

UUP geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesinin bu aşamasında özellikle özel ve gerçek bilgilere sahip paydaşların bilgileri girilir. Anahtar bilgilere sahip bu grupların ve bireylerin belirlenmesi ve onlarla yakın çalışmak önemli olacaktır. Bunlar, örneğin, KOK pestisitlerinin güncel kullanıcıları, bunların ihtiyaçlarının boyutlarının (gerçek veya algılanan) anlaşılmasına yardımcı olmak ve bu maddelerin hangi maddelerin kullanım ve depolama yolları ve eşyalarda ve atıklarda var olan KOK'larla birlikte, kasıtsız üretimden kaynaklanan KOK'ların yönetimleri hakkındaki detayların ve olası kaynaklarının değerlendirilmesi ile ilgili gerçekçi bilgileri sağlayabilecek sanayi temsilcilerini içermelidir.

6.5 Çalışmalar

UUP hazırlanması, gözden geçirilmesi ve güncellenmesine uygun bir temel sağlamak için dikkate alınması gereken önerilen alanların listesi [Ek 7'](#)de özetlenmiş ve tavsiye edilen UUP unsurlarını içeren bir taslak verilmiştir. Bunlar ve aşağıda verilen çalışmaların tanımları birlikte okunmalıdır.

- Bu aşamada, istenen çalışmalar gözden geçirilir ve çalışma takımlarının maksimum düzeyde etkinliklerinin sağlanarak değerlendirmelerini yapmaları için dış yardım veya eğitime ihtiyaç olup olmadığı belirlenir.
- UUP'nin tanımlayıcı bölümlerinin güncel/tamamlanmış bilgileri özetlenir ve basitçe

bir araya getirilir (olası bölüm başlıkları [Ek 7](#) de verilen tavsiye edilen UUP unsurları taslağında yer almaktadır). Bu kısımlar, önceki UUP, mevcut bir kimyasalların yönetimi ulusal profili, SAICM uygulama planı veya benzer hazırlık özetlerinden alınabilir.

- Eğer bir ulusal profil hazırlanmamışsa, bunun UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncellemeye entegre edilmesi veya başlatılması hususu dikkate alınmalıdır. Bakınız [Kimyasalların Yönetimi için Kapasite ve Altyapı İhtiyaçlarının Değerlendirilmesi Ulusal Bir Profilin Hazırlanması Rehber Doküman. İkinci Basım 2012](#) (UNITAR, 2012) [Stockholm Sözleşmesi Ulusal Uygulama Planının Bir Parçası Olarak KOK'larla ilgili destekleyici Bir Ulusal Profilin Hazırlanması/Güncellenmesi](#) (UNITAR/UNEP 2003).
- Mevcut olan diğer bilgilerin gözden geçirilmesi örneğin, KOK Sosyal yoluyla Stockholm Sözleşmesi bilgi toplama ve dağıtma merkezi sosyal ağı platformu gibi. KOK Sosyal (<http://networking.pops.int>) networkü Stockholm Sözleşmesi ile ilgili konularda açık bir tartışma ve direk uzmandan uzmana bilgi değişim platformu sağlamaktadır. Bilgiler etkinliklerde, internet bloglarında, dokümanlarda ve forumlar da paylaşılabilir. <http://jpl.estis.net/communities/cien> adresinde yer alan Kimyasallar Bilgi Değişim Ağı (CIEN), da kimyasallar yönetimi ile ilgili çeşitli paydaşlar arasında işbirliği ve bilgi değişiminin sağlanması mekanizmalarının oluşmasına yardımcı olabilir.
- Sözleşmede tanımlandığı gibi “kasıtlı üretilen” kimyasalların değerlendirilmesinin başlatılması/güncellenmesi. Bu rehber dokümanın amaçları açısından değerlendirilmesi için bu grup kimyasallar dört bölüme ayrılır: “KOK pestisitleri”nin Değerlendirilmesi (bakınız [Ek-2](#)), “PCB'lerin Değerlendirilmesi” (bakınız [Ek-3](#)), “KOK-PBDE'lerin ve HBB'nin Değerlendirilmesi” (bakınız [Ek-4](#)), ve “PFOS, tuzları ve PFOSF'nin Değerlendirilmesi” (bakınız [ek-5](#)).
- “Kasıtsız Üretilen Kimyasallardan Kaynaklanan Salınımların Değerlendirilmesi”nin başlatılması/güncellenmesi (bakınız [Ek-6](#)).
- Ülkedeki yeni KOK'ların varlıklarına ilişkin öncelikli bir envanter çalışması yapmak ve daha sonra hangilerinin ulusal bir envanterinin yapılmasına ihtiyaç olduğuna karar vermek.
- Uygun bir şekilde ulusal bir araştırma yapmak. Ülkede yeni KOK'ların varlığı durumunda, veri eksikliklerinin giderilmesi için ilave bir mekanizma olarak ulusal araştırmalar yapılabilir. Bu araştırma yeni KOK'ların kullanıcı grupları yada spesifik bir sektörü hedefleyebilir. Bu, yeni KOK'ların kullanımı veya üretiminde alınması gereken kontrol önlemlerinin etkilerinin ortaya konmasında da yardımcı olabilir. UKK üyeleri, yeni KOK'ları kullanması muhtemel sektörlerin belirlenmesinde yardımcı olabilirler ve bu sektörler araştırılabilir. Araştırmanın yapılması için, dikkatlice tasarlanan anketlerin muhtemel paydaşlara gönderilmesi gerekir. Bu tür anketlerin tasarımı için rehberlik görevi yapan Stockholm Sözleşmesinin Ek-E'si ve F'sine göre bilgilerin bir araya getirilmesinde bu formlar kullanılır. Bu formlar [KOK Gözden Geçirme Komitesi Çalışmalarına Etkili Katılım İçin El Kitabı'nda bulunmaktadır. PFOS Envanter Rehberinde](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012) yer alan örnek bir anket PFOS'ların kullanıldığı spesifik sanayi sektörlerinin bir ön envanterinin hazırlanması için kullanılabilir. Ülkede ilgili diğer sektörler varsa araştırma için anket uyarlanabilir.
- Bazı KOK'ların birden fazla kategoride bulunabiliyor olmalarından dolayı, bu kimyasallar için tüm ilgili bilgilerin dikkate alınması sağlanmalıdır. Örneğin, heksaklorobnezen (HCB) ve pentaklorobenzenin (PcCB), bir KOK pestisiti, bir endüstriyel kimyasal ve kasıtsız üretimden kaynaklanan bir KOK olabileceğini dikkate almak önemlidir. PCB'ler endüstriyel kimyasallar olup kasıtsız üretimden de kaynaklanabilen KOK'lardır. Alfa heksaklorosikloheksan ve beta heksaklorosikloheksan (alfa- ve beta-HCH) pestisitdir ve kasıtsız üretimden kaynaklanannan KOK'lardandır.
- Stockholm Sözleşmesinin gerekliliklerini karşılamak için yasal çerçeve ve kurumsal altyapı değerlendirilir ve gözden geçirilir. İlave olarak, bunlar için eğer geçerliyse

Rotterdam, Stockholm ve Basel Sözleşmesi gibi çok uluslu diğer çevresel sözleşmelerin uygulanması için gerekli olan altyapı ve çerçevenin bir değerlendirmesi yapılır. Stockholm Sözleşmesi için gerekli olan altyapının geliştirilmesi/kuvvetlendirilmesi yapılırken Rotterdam ve Basel Sözleşmelerinin uygulanması için alakalı olan ihtiyaçların da eş zamanlı olarak belirlenmesine gereken özen gösterilmelidir. UUP güncellenirken, ilk kez hazırlanan veya en son güncellenmiş ulusal uygulama planlarında KOK'ların yönetimine dair yasal çerçeve veya kurumsal altyapıda meydana gelen değişikliklerin yansıtılması da önemlidir. Bakınız [Kılcık Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Uygulanması İçin Ulusal Yasal Çerçeve Geliştirilmesi Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2011).

- Stockholm Sözleşmesine de konu olan bu kimyasallara göre ulusal amaçlar belirlenirken Rotterdam Sözleşmesinin Ön Bildirimli Kabul (PIC) Prosedürü altında alının ithalat kararlarının durumu gözden geçirilir.
- Mevcut bilgilerdeki, teknik uzmanlıklardaki ve uygulama kapasitesindeki yetersizlikler gibi eksiklikler ortaya çıktığında bunlar açıkça belirlenir.
- Değerlendirme süreci sırasında açığa çıkan ve büyük endişe yaratan alanların ya da öncelikli alanların bir listesi hazırlanır ve olası iyileştirici eylemlerle birlikte olası riskler, bilinen etkileri ve bilgi seviyesi özetlenir.
- Çevrede bulunan ve insanların maruz kaldığı KOK kimyasalları düzeyleri hakkındaki mevcut veriler özetlenir ve bir araya getirilir. Çevresel medyada – hava, toprak, sediman, bitki ve hayvanlarda ki KOK konsantrasyonları ile ilgili her veriyi toplamak da önemlidir. İlave olarak, insan ve ekosistem maruziyeti konusunda yapılan çalışmalar gözden geçirilmeli ve özetlenmelidir. Elde edilen özet, yapılan ölçümlerin detaylarını, herhangi bir program veya yapılan uluslararası çalışmalar (DSÖ'nün anne sütü kontaminasyon çalışması gibi⁷), ve alınan numune türleri gibi detayları içermelidir. Eğer uygunsa, etkinliği artırmak ve tekrarları yada anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak için ilgili ulusal girişimlerle bağlantılar sağlanır (örneğin, kimyasalların yönetimi, atık yönetimi ve bertarafı, kirliliğin kontrolü, çok uluslu çevresel sözleşmelerin uygulanması, sürdürülebilir kalkınma).
- İlgili bölgesel, alt bölgesel ve uluslararası anlaşmalar (Rotterdam ve Basel Sözleşmesi dahil) belirlenir ve değerlendirilir ve UUP'nin geliştirilmesi, gözden geçirilmesi veya güncellenmesi ile ilgili uygun herhangi bir bağlantı olup olmadığı kaydedilir.⁸
- Sözleşmenin 9'uncu maddesinde detaylandırılan diğer Taraflarla bilgi değişiminin dahil edilmesi ve kolaylaştırılması planlanır. PKB; böyle bir bilgi değişimi sürecinde UUP'nin geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesine yardımcı olacak değerli bilgileri bulabilir.
- Proje planına uygun olarak, Sözleşmenin 10'uncu maddesine, halkın bilgilendirilmesi, farkındalık oluşturulması ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamaya devam edilir.
- Sözleşmenin 11'inci maddesi gereğince araştırma, geliştirme ve izlemeye dikkat edilir.
- Yukarıdaki çalışmalar sırasında elde edilen bilgileri kullanırken, KOK'ların kullanımı, bertaraf edilmeleri, iyi alternatiflerine geçişin ticari alt yapısının hazırlanması ile birlikte azaltılması ve yerine ikamelerinin konması, yerel toplulukların ve işçilerin olumsuz bakış açıları ve sosyo-ekonomik etkileri de dikkate alınır. Bu belgenin [Ek-8](#)'inde verilensosyo-ekonomik değerlendirmenin dahil olduğu bazı ilgili notlar, [Stockholm Sözleşmesi Altında Geliştirilen ve Uygulanan Ulusal Uygulama Planı için Sosyo-Ekonomik Değerlendirme Taslak Rehber Dokümanı](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2007), ve [Kimyasal Risk Yönetimi Karar](#)

⁷ Bakınız http://www.who.int/foodsafety/chem/pops_biomonitoring/en/index.html. Bakınız ayrıca [UNEP İşbirliği ile Kılcık Organik Kirleticiler için DSÖ tatarfindan Koordine Edilen Ulusal Bir Protokol Geliştirme Rehberi Dördüncü Anne Sütü Araştırması](#): (WHO, 2007).

⁸ Yardım için lütfen ssc@pops.intde verilen Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası ile temasa geçiniz.

6.6 Metot ve yaklaşım

UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncelleme sürecinin bu aşamasının, önemli adımlardan biri olması muhtemeldir ve güçlü teknik girdiler ve durumun araştırılmasını gerektirir. Süreci başarılı bir biçimde yönetmek için, çalışma takımları ve spesifik değerlendirmelerden ve çalışmaların taslaklaştırılmasından sorumlu bireyler arasındaki iletişim kadar UPK ve PKB üyeleri arasında da iyi bir iletişimin olması önemlidir.

Verilerin toplanması, üretilmesi ve bir araya getirilmesi için esas çabanın çalışma takımlarının sorumluluğunda olduğu beklenmektedir. PKB'nin periyodik toplantıları ve bilgilendirmeleri, tüm üyelerin kaydedilen gelişmelerin farkında olmasını ve çalışmalar ilerledikçe bulgularının ve amaçlarının gözden geçirilmesini sağlamak için kullanılabilir. UKK, gelişmelerin önceki mekanizmalarla uyumlu olmasının sağlanmasını sürdürmelidir.

6.7 Mevcut rehber dokümanlar

- [Kalıcı Toksik Kimyasalların Etkileri, Çevresel Düzeyleri ve Kaynaklardaki Verilerin Değerlendirilmesi, Derlenmesi ve Toplanması Rehber Dökümanı](#) (UNEP Kimyasallar, 2000)
- [Kalıcı Organik Kirleticilerin Analiz Rehberi](#) (UNEP Kimyasallar, 2007)
- [Dioksin ve Furanların Salınımının Ölçülmesi ve Belirlenmesi için Standart Araçkiti, 2.1.Basım](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2005)
- [Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi'nde Listelenen Perflorooktan sülfonik asit \(PFOS\) ve İlgili Kimyasalların Envanteri Kılavuzu](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012)
- [Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi'nde listelenen Polibromlu Difenil Eterlerin \(PBDE'ler\) Envanteri](#) için Rehber (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası 2012)
- Obsolut pestisitler hakkında bilgi ve programlar: http://www.fao.org/WAICENT/FAOINFO/AGRICULT/AGP/AGPP/Pesticid/Disposal/guides_en.htm
- [Rotterdam Sözleşmesinin Uygulanması için Ulusal Atanmış Kurumlar Rehberi](#) (UNEP/FAO, 2006)
- [Karar Rehber Dokümanları](#) (KRD) for the individual chemicals subject to the Prior Informed Consent (PIC) procedure under the Rotterdam Convention
- [PIC Döngüsü](#)
- [FAO Obsolut Pestisit Envanteri Hazırlama Eğitim Rehberi, FAO Pestisitlerin Bertarafı Serisi 10](#) (FAO, 2001)
- [PCB ve PCB içeren Materyallerin Belirlenmesi için Rehber](#) (UNEP, 1999)
- [PCB Envanter Formu – PCB içeren Ekipmanların Envanteri](#) (UNEP, 2002)
- [PCB içeren Kapasitörlerin Belirlenmesi– Elektrikçiler ve elektrik yüklenicileri için bir bilgi kitapçığı](#) (Avustralya ve Yeni Zelanda Çevre ve Koruma Konseyi, 1997, Güncelleme:2005)
- [PCB'ler. HELCOM Tavsiyelerinden Türetilen Bilgilerin Bir Derlemesi. AB-Direktifleri, UN-ECE-LRTAP\(Birleşmiş Milletler-Avrupa Ekonomik Topluluğu Uzun Taşınımı Sınır Ötesi Hava Kirliliği\), UNEP ve OSPAR, Kullanımdaki PCB içeren Ekipmanlardan PCB Salınımlarının Azaltılması ve Güvenli Elleçlemede Uygun Önlemleri Amaçlayan Analizler](#) (HELCOM, 2001)
- [PCB'ler Yasal Durum, Mevcut Kullanım, Stoklar ve Salınımlara Odaklanan Anlaşılabilir Tarafın Verdiği Bilgilerin Bir Değerlendirmesi ve Derlenmesi](#) (HELCOM, 2001)

- [PCB'lerin Yönetimi için Çerçeve](#) (IFCS, 2002)
- [PCB'li Transformatörler ve Kapasitörler – Yönetimlerinden Yeniden Sınıflandırılmalarına ve Bertaraflarına Kadar](#) (UNEP, 2002)
- [Enerji Üretim Proseslerinde ve Yakmada PCB ve PAH Salımları, R&D Teknik Raporu P4-052/TR](#) (Çevre Ajansı (İngiltere ve Galler), 2002)
- [UNEP İşbirliği ile Kalıcı Organik Kirleticiler için DSÖ tarafından Koordine Edilen Ulusal Bir Protokol Geliştirme Rehberi Dördüncü Anne Sütü Araştırması:](#) (WHO, 2007).
- [Kimyasalların Yönetimi için Kapasite ve Altyapı İhtiyaçlarının Değerlendirilmesi Ulusal Bir Profilin Hazırlanması. Rehber Döküman. İkinci Basım 2012](#) (UNITAR, 2012)
- [Stockholm Sözleşmesi Ulusal Uygulama Planının Bir Parçası Olarak Bir Ulusal Profilin Hazırlanması/Güncellenmesi](#) (UNITAR/UNEP 2003).
- [Kimyasal Risk Yönetimi Karar Vermede Sosyo-Ekonomik Analizin Kullanımı İçin Teknik Rehber Döküman](#) (Çevre Genel Müdürlüğü, OECD, 2002)
- [Yeni 9 KOK için Başlangıç Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2010)
- [Özel Kalıcı Organik kirleticiler için Eylem Planlarının Maliyetlerinin Hesaplanması Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012)
- [Stockholm Sözleşmesi Altında Ulusal Uygulama Planı Geliştirme ve Uygulama İçin Sosyo-Ekonomik Değerlendirme Taslak Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2007)
- [Kimyasal Risk Yönetimi Karar Vermede Sosyo-Ekonomik Analizin Kullanımı İçin Teknik Rehber Döküman](#) (OECD, 2002)
- [Kalıcı Organik Kirleticiler için Küresel İzleme Planı Rehberi, İlk versiyonu, Subat,2007 Mayıs 2007'de güncellenmiştir](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2010)
- [Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Uygulanması İçin Ulusal Yasal Çerçeve Geliştirme Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2011)
- [Yeni KOK'ları İçerebilecek Ürün ve Eşyaların Düzenli İzlemesinin Sağlanması için Düzenleyici Çerçeveyi Güçlendirme Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012)
- Kimyasallarla ilgili bilgilere, kaynaklara ve eğitim materyallerine internetten erişim rehberi ve bir bilgi değişim ağı oluşturmak için rehber döküman Bakınız Kimyasal Bilgi Değişim Ağı <http://jp1.estis.net/communities/cien> veya UNEP ile temasa geçiniz (<http://www.unep.fr>)

7. Aşama III – Önceliklerin Değerlendirmesi ve Amaçların Belirlenmesi

7.1 Amaçlar

- KOK'ların sağlık ve çevresel etkilerinin önceliklendirilmesi için ülkeye özel kriterleri geliştirmek.
- Öncelikli alanların belirlendiği II.Aşamadaki mevcut bilgileri dikkate alarak değerlendirmek.
- Tam bir öncelik değerlendirmesinin yapılması için mevcut bilgilerdeki diğer eksiklikleri ve verileri belirlemek.
- UUP gözden geçirilirken ve güncellenirken ulusal öncelikleri yeniden değerlendirilmek (örneğin, yeni KOK'lara ilişkin yeni öncelikler, ilk hazırlanan ve en son güncellenen UUP'deki öncelikleri başlatma gibi) ve uygun ayarlamalar yapmak.
- Stockholm Sözleşmesi ile uyumlu olarak KOK'ların yönetimi için kısa ve uzun dönemli uygun amaçları oluşturulmak ile birlikte Rotterdam ve Basel Sözleşmelerini, bir araç olarak kullanarak KOK-benzeri özellik gösteren kimyasalların etkin yönetimi için önleyici/koruyucu eylemleri belirlenmek.

7.2 Faaliyetler ve Çıktılar

- KOK'ların sağlık ve çevresel etkilerinin önceliklendirilmesi için ülkeye özel kriterlerin bir seti
- Ülkede KOK'ların yönetimine ilişkin hususların bir öncelik değerlendirmesi (ve tam bir değerlendirme için yetersizliklerini önleme ve eksik verilerin belirlenmesi).
- Stockholm Sözleşmesine uygun olarak, KOK'ların yönetimi için öncelikli ülke eylemlerini geliştiren ve UUP'nı hazırlama, gözden geçirme için gereken ulusal amaçların bir dizisi.
- Rotterdam ve Basel Sözleşmesi ile muhtemel bağlantıları ve bu üç sözleşme arasındaki işbirliği eylemleri ile sinerjiyi anlama.

7.3 Temel sorumluluk

PKB, temel durumu oluşturma/güncelleme işinin yapılmasının gözden geçirmeli ve kriterleri geliştirmek için gerekenleri yapmalıdır. Diğer hükümet birimlerinden veya başka danışmanlardan alınacak dış uzmanlığa ihtiyaç duyulabilir. PKB tarafından yapılan ön tavsiyeler UKK tarafından gözden geçirilerek ülke önceliklerinin belirlenmesine ve amaçların oluşturulmasına yardımcı olur.

Rotterdam ve Basel Sözleşmeleri altında atanmış ulusal kurumun dahil edilmesi ve bu sözleşmeler altında yapılan çalışmaların dikkate alındığından emin olunmalıdır.

7.4 Çalışmalar

- Önemli bir problemin muhtemel varlığında KOK'larla ilgili diğer bilgilerin belirlenmesinde ve veri eksikliklerinden kaynaklanan bulguları göstermeye yardımcı olan göstergelerin ve kriterlerin geliştirilmesi. Bu kriterler, sağlık, çevre, ve sosyo-ekonomik etkileri ve alternatiflerin varlığını dikkate almalıdır.
- KOKpestisitlerinin Değerlendirilmesi (Ek-2), PCB'lerin Değerlendirilmesi(Ek-3), KOK-PBDE'lerin ve HBB'lerin Değerlendirilmesi (Bakınız Ek-4), PFOS, tuzları ve PFOS'nin Değerlendirilmesi (Bakınız Ek-5), ve kasıtsız üretimden kaynaklanan kimyasalların salınımlarının Değerlendirilmesi (Ek- 6),ve yukarıda geliştirilen kriterlerin dışındaki diğer bilgilerin toplanması bulgularının gözden geçirilmesinin yapılması
- Sözleşmesinin gerekliliklerine karşı II.aşamada oluşturulan yasal gözden geçirmeden elde edilen bulgular, Taraf bir ülkenin Sözleşme altındaki yükümlülüklerle tutarlı olan değişiklikleri uygulamasının zaman tablosu, gerekli değişikliklerin doğası ve değişikliklerin istendiği alanların belirlenmesi için gözden geçirilir. II.aşama inşa

edilirken, diğer ulusal, bölgesel ve uluslararası sözleşmelerden (örneğin, kimyasalların yönetimindeki ulusal politikalar, KOK'larla ilgili bölgesel anlaşmalar veya Basel ve Rotterdam Sözleşmeleri ile ilgili hükümler) kaynaklanan yükümlülükler ve yasal gereklilikler gözden geçirilir ve bunlarla ilgili kurumsal, yasal ve çevresel durumların eksiklikleri belirlenir .

- Güçlendirilmesi ve geliştirilmesi gereken olası öncelikli alanların belirlenmesi için kurumsal çerçeve gözden geçirilir.
- Gözden geçirmeye dayanarak, Sözleşmenin 3.,4.,ve 5. maddeleri ve bunlarla ilgili eklere dikkat ederek, ülkenin Stockholm Sözleşmesi altındaki yükümlülükleri karşılama için gerekli eylemlerle ilgili önceliklerini belirlenmesi gereklidir. UUP'nin gözden geçirilmesi ve güncellenmesi sırasında ulusal öncelikleri yeniden değerlendirme (örneğin, yeni KOK'lara ilişkin yeni öncelikler, ilk hazırlanan ve en son güncellenen UUP'deki öncelikleri başlatma) ve uygun ayarlamalar yapılır.
- Bir ön amaç oluşturma alıştırması (ya da UUP gözden geçirme ve güncelleme, yeni KOK'ları dikkate alarak UUP amaçlarının ilk hazırlanan veya en son geliştirilen UUP de başarılanlarının yeniden değerlendirmesi) yapılır. PKB, mevcut durum hakkında, KOK yönetimiyle alakalı muhtemel amaçların bir taslağını oluşturmalı ve verilerdeki eksiklikler ve yetersizlikler dahil geçmişe ait bilgilendirmelidir. UKK, örneğin uygun kısa ve uzun vadeli amaçları tartışan bir grup çalıştay sürecini, geniş bir paydaş katılımıyla yerine getirmelidir. Bu ön amaçlar UUP geliştirilmesinin sonraki aşamasında kullanılabilir ve ilave bilgiler mevcut olduğunda gözden geçirilmeli ve güncellenmelidirler.

7.5 Metot ve yaklaşım

PKB, KOK'larla ilgili hususlarda öncelik değerlendirmesi için muhtemel kriterlerin bir listesini hazırlamalıdır. Bu liste uluslararası organizasyonlar ve uzmanlar tarafından gözden geçirilmeli ve diğer ülkelerde kullanılan kriterle çapraz kontrolü yapılmalıdır. PKB, kriterler nihai hale getirilmeden önce UKK tarafından gözden geçirilmiş olmasına dikkat etmelidir.

PKB, kriterlerin geliştirilmesinde kullanılan öncelikler ve anahtar alanların bir ön değerlendirmesinin yapılmasını sağlamalı ve yukarıda tanımlanan ve II.aşamada toplanan verileri gözden geçirmelidir. Bu, UKK'ne girdilerini eklemeleri için sunulmalıdır.

Stockholm Sözleşmesi gerekliliklerine dayanarak, uygulanmalarında değişiklik gerektirenlerin değerlendirmesi ve önceliklerin belirlenmesi için PKB, KOK'ların yönetimi ve Sözleşmenin uygulanması konusunda muhtemel amaçların bir listesini oluşturmalıdır. UKK, muhtemel amaçları gözden geçirmeli ve kısa ve uzun dönem KOK yönetimi ve UUP geliştirilmesi öncelikli amaçları oluşturmalıdır.

7.6 Mevcut rehber dokümanlar

- Kimyasalların Uyumlu Yönetimi için Eylem Planı Hazırlama Rehberi (UNITAR, 2009) ilave olarak [Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Eylem Planlarının Maliyetlerinin Hesaplanması Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012)
- [SAICM Ulusal Uygulama Planı için Rehber](#) (UNITAR/SAICM Sekreteryası/IOMC, 2009)
- [Öncelikli Bir Kimyasal için Risk Yönetimi Planı Hazırlama](#) (UNITAR, 2001)

8. Aşama IV – Ulusal Uygulama Planının Formülasyonu

8.1 Amaçlar

- Stockholm Sözleşmesi altındaki yükümlülüklerin karşılanması için KOK'ların yönetimindeki olası tüm seçenekleri (ve Rotterdam ve Basel Sözleşmeleri altındaki ilgili hükümlerin) ve her birinin uygulama kapsamı, sınırları, maliyetleri ve faydaları belirlemek
- Stockholm Sözleşmesi gereklilikleri karşılamak ve ülke amaçlarını yerine getirmek için gerekli eylemleri ve mevcut seçenekleri önceliklendirmek.
- Ülkenin, Stockholm Sözleşmesi ihtiyaçlarını karşılayacak ve önceliklerine uyacak ve sürdürülebilir kalkınmayla uygun şekilde ulusal faaliyetlerle koordinasyonu sağlanmış ve ülkeye özel amaçlar ve öncelikleri olan taslak bir UUP güncellemek yada başlatılmak ya da hazırlamak.
- UUP'nin tamamlanması ve uygulanması için bilgi toplamak ve ilave değerlendirmeleri yapmak için gereken yardım ihtiyaçlarını belirlemek.

8.2 Faaliyetler ve Çıktılar

- KOK'ların yönetiminde ülke öncelikleri kadar Stockholm Sözleşmesi (ve Basel ve Rotterdam Sözleşmeleri ile ilgili olanları da) yükümlülüklerini yerine getirmek için mevcut seçenekler gözden geçirilir.
- Taraflar Konferansı (TK)'na sunmaya uygun, Stockholm Sözleşmesinin uygulanması için gerekli ve detaylı bir yol haritası planı (gerekli destekleyici bilgilerle birlikte KOK'ların yönetimini gösteren eylem planları da dahil) ve KOK'ların yönetiminde ülke amaçlarını karşılayacak ve sorumlulukların açıkça belirtildiği, iyi tanımlanmış mekanizmaların uygulandığı taslak UUP güncellenir veya hazırlanır.
- Eğer mümkünse uygulanacak muhtemel projelerin bir portföyü de dahil Stockholm Sözleşmesi altındaki hükümleri karşılamak için dış yardım ve kapasite oluşturma ihtiyaçları belirlenir.

8.3 Temel sorumluluk

Belirli KOK'lara özel uzmanlığa sahip çalışma takımları, PKB'nin idaresi altında uygun eylem planlarını hazırlamaktan ve yönetim seçeneklerini belirlemekten sorumlu olabilir. PKB, aynı zamanda diğer danışmanlar, dış uzmanlar ve uluslararası organizasyonlardan yardımlar alabilir. Süreç, UKK tarafından mevcut mekanizmaların yerinde olması doğrultusunda gözden geçirilebilir ve izlenebilir.

8.4 Çalışmalar

Seçeneklerin Değerlendirilmesi

Aşama III'de tamamlanan ve ülkedeki mevcut durumun gözden geçirilmesinin sonuçlarına dayanarak, Sözleşme yükümlülükleri ve ülke öncelikleri ve amaçları ile uygun olmayan kısımların belirlenmesi ve ülkenin istenen pozisyona ulaşması için alınması gereken önlemlerin ve seçeneklerin bir listesinin oluşturulmasına odaklanılır. Her bir kimyasala ayrı olarak yönelmek (KOK pestisitleri, endüstriyel kimyasallar/PCB'ler ve kasıtsız üretimden kaynaklanan KOK'lar) ve değerlendirme sonuçları/faydaları, etkileri, kaynak ihtiyaçları ve maliyetleri de içeren bir adımlar serisi geliştirilmesi yardımcı olabilir. Sonra seçeneklerin maliyetlerinin etkinlikleri ve fayda maliyetleri gözden geçirilebilir. Mevcut kaynakların ve önceliklerdeki herhangi bir değişikliğin bulgularının ışığı altında, ülke amaçlarının değiştirilip değiştirilmeyeceğinin belirlenmesi de faydalı olacaktır.

[Spesifik Kalıcı Organik Kirleticiler için Eylem Planı Maliyetlerinin Hesaplanması Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012), ki Sözleşme hükümleri ile ilgili detayları içeren (ve ilgili "Karar Verme Ağacı"), muhtemel ilgili aktiviteler ve eylem planı hazırlama rehberi de faydalı olabilir. İlave olarak, çevresel teknoloji geliştirilmesinin bütünsel bir yaklaşımının kullanılması rehberi ve çevresel risk değerlendirmesi için bir çerçeve de [Karar Analizleri İçin Çevresel Yönetimi Araçları Teknik Çalışma Kitabı](#) (UNEP, 2000) içinde mevcuttur.

UUP Geliştirme, Gözden Geçirme ve Güncelleme – Genel Hususlar

Sözleşme, DDT ve PFOS eylem planları ve kontamine olmuş alanların belirlenmesi için bir strateji gibi spesifik eylem planları geliştirmesi ile ilgilenmektedir. Taraflar, Sözleşmenin bir analizini yaparak, spesifik gereklilikleri veya her biri için tavsiye edilmiş başlangıçları belirlemeleri için teşvik edilir. Bu rehber aynı zamanda tavsiye edilen ilave eylem planları ve stratejilerle sadece Sözleşmede açıkça belirtilen hükümleri değil, Tarafların bir UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncelleme hükmünü karşılamak için yapılacak aktivitelerin de organize edilmesine yardımcı olacaktır (Bakınız [bu dokümanın](#) Ek-7'si).

Stockholm Sözleşmesi için eylem planları ve stratejiler geliştirilirken, Basel ve Rotterdam Sözleşmeleri ile koordinasyon gerektiren faaliyetlerin genel etkinliği ve verimliliğinden önemli faydalar elde edilebilir. Basel ve Rotterdam Sözleşmelerinin temel elemanları ile bu doküman arasında bağlantılar vurgulanmaktadır. Basel ve Rotterdam Sözleşmelerinin uygulanmaları ile işbirliği gerektiren eylemler için fırsatlar, Stockholm Sözleşmesi altında geliştirilecek tekil eylem planları rehberinde daha detaylı olarak belirlenmiştir. Sözleşmeler arasındaki bağlantılar ileride [Tehlikeli Kimyasallar ve Atıklar Sözleşmeleri](#) (UNEP, 2002) başlıklı dokümanda varılmıştır. Taraflar, gerekli ve uygun olduğu durumlarda, UUP eylem planları ve stratejileriyle, ülkenin mevcut sürdürülebilir kalkınma programları ve özellikle kimyasalların yönetimi programları, bütünleştirilmiş zararlı ve hastalık yönetimi, atıkların çevreyle uyumlu yönetimi ve endüstriyel kirliliğin kontrolü konularında bağlantı kurmayı isteyebilirler.

Her bir eylem planı/strateji geliştirilirken, Sözleşmenin uygulanması için yerel mevzuata dahil edilmesini mekanizmaları, sekretaryanın fonksiyonları ve sorumlulukları ve uygulamadaki sorumluluklar için herhangi bir görevlendirme gibi yönetsel gereklilikleri dikkate almak faydalı olacaktır. Alınması gereken herhangi bir kurumsal ve düzenleyici güçlendirici önlemin alındığı yazılmalıdır (geçmiş çalışmalar ve eylem planı geliştirilmesi bulgularının taslağı). Gereken muafiyetlerin güncellenmesini sağlayacak mekanizmalar kadar muafiyetlerin belirlenmesi de önemli olacaktır. Son olarak, UUP'na dahil edilebilecek eylemlerin etkinliğinin belirlenmesinde (ve uygulanmasında) kullanılacak uygun önlemlerin performansı – ya da göstergelerin – belirlenmesi de dikkate alınmalıdır.

UUP'nin gözden geçirilmesi ve güncellenmesine ilişkin olarak, Taraflar Konferansı ilk toplantısında, kabul edilen ve Sözleşme yada eklerindeki revizyonlardan kaynaklanan hükümlerdeki değişikliklerin belirlenmesine ilişkin rehber doküman aynı zamanda Taraf bir ülkenin UUP'ni gözden geçirirken ve güncellerken ihtiyacı tetikleyen bir dış faktör olarak kimyasalların Ek-A, B ya da C'ye eklenmesini de içermelidir (ayrıca bakınız bölüm 3.2).

Bu yüzden, UUP gözden geçirilirken ve güncellenirken, Taraflar yeni listelenen KOK'lara ilişkin olarak aşağıdaki önlemleri uygulamak için gereksinimleri dikkate almalıdırlar:

- Kasıtsız üretilen kimyasallar için eylem planı hazırlamak ve uygulamak (Madde 5).
- KOK stoklarının, ürün ve eşyalarda kullanımları ve atıklarının belirlenmesi için stratejiler oluşturmak ve uygulamak (Madde 6).
- Kasıtlı üretim ve kullanımdan kaynaklanan salınımların azaltılması veya ortadan kaldırılmasına ilişkin kontrol önlemlerini uygulamak (Madde 3 ve 4).
- Etkinliğin değerlendirilmesi programına yeni kimyasalları dahil etmek (Madde 16).
- Raporlamaya yeni kimyasalları eklemek (Madde 15).

Güncelleme gerektiren alanları belirlemek için ilk UUP yada en son revize edilen versiyondaki her bir bölüm gözden geçirilmeli. Bazı alanlarda, örneğin ülke profili bölümünde ilk hazırlanan/en son güncellenen UUP'de belli belirsiz değişiklikler meydana gelmesi gibi sadece çok küçük değişiklikler yapılması gerekebilir. Ülkedeki KOK hususunun değerlendirildiği bölüm, UUP gözden geçirilmesi ve güncellenmesi süreci esnasında, aşama II ve III'den elde edilen bulguları yansıtabilecek biçimde güncellenmelidir. Herbir yeni KOK için üzerinde düşünülmüş yönetim seçeneklerinin uygulanmasına ilişkin eylem planları geliştirmenin dikkate alınması yardımcı olabilir. Bu yaklaşım UUP'nin tamamlanması ve uygulanması için ilave değerlendirmeler yapılmasını için yardım gerektiren alanların belirlenmesine de yardımcı olacaktır. Mümkün olan herhangi bir zamanda, yeni KOK'lar için eylem planlarının, ilk hazırlanan/son güncellenen UUP'de yer alan faaliyetlerle sinerji içinde olması sağlanmalı ve tekrarlanan çabalardan kaçınılmalıdır.

UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncelleme – spesifik eylem planları ve elemanları

KOK pestisitleri: KOK pestisitleri için bir eylem plan geliştirilirken IOMC dokümanı [Kalıcı Organik Pestisitlerin Kullanımlarının Azaltılması ve Eliminasyonu: Sürdürülebilir Zararlı ve Vektör Yönetimi için Alternatif Stratejiler Rehberi](#) (IOMC, 2002) ve FAO dokümanı [Pestisitlerin Kullanımı ve Dağıtımında Uluslararası](#)

Kodun Kullanılması (FAO, 2003) KOK pestisitleri önlemleri ile sürdürülebilir tohum yönetiminin daha geniş kapsamlı amaçlarının bütünleştirilmesinde faydalı olabilir. FAO'nun, pestisitlerin çevreyle uyumlu yönetimi ile alakalı bir dizi döküman ve rehberi, pestisitler kadar obsolüt/kullanım süresi dolmuş pestisitlerin stoklarının belirlenmesi için bir çerçeve sağlar ve sorunların tekrarlanmamasını sağlayacak çalışmaları içerir⁹. Bu alan, UUP'de yer alan KOK atıkları kısmı ile koordineli ve bağlantılı çalışılmalıdır.

DDT: DDT kullanımına ihtiyacı olan veya DDT kullanan ülkeler, özellikle Sözleşmenin Ek-B Kısım II'sinde listelenen elementleri işaret eden eylem planları geliştirmeye ve uygulamaya teşvik edilir. Yukarıda belirtilen rehber ile birlikte DSÖ'nün özel tavsiyeleri ve DDT Kullanım Rehberi ve Sıtma Vektörü Kontrolünde DDT Kullanımı: DSÖ'nün DDT durum tablosu, WHO/HTM/GMP/2011 (DSÖ, 2011) ve Eviçi Spreyleme Kalıntı Rehberi: Vektör Kontrolü için Kalıntı Spreyleme Uygulaması – Üçüncü Basım, WHO/CDS/NTD/WHOPES/GCDPP/2007.3 (DSÖ, 2011) dökümanlarında dikkate alınmalıdır.

PCB'ler: Stockholm Sözleşmesi yükümlülüklerini karşılamak için PCB yönetimine ilişkin (özellikle bakınız, Sözleşme'nin Ek-A, Kısım II'si) PCB'lerin eliminasyonu ve kullanımdan kaldırılması ile birlikte kısıtlılıklar, maliyetler, faydalar ve farklı seçeneklerin muhtemel riskleri (örneğin, berataf ve ilgili maliyetlerin varlığı, ekipmanların yenileriyle değiştirilmesi maliyetleri, alternatiflerinin erişilebilirliği, sızıntılarından kaynaklanan muhtemel çevresel kontaminasyon ve hassas alanların belirlenmesi gibi) için seçenekler önerilmesi gereklidir. PCB'ler için, Sözleşmede detaylandırıldığı gibi PCB içeren ekipmanların kullanımlarının ortadan kaldırılması ve PCB kullanımının ön değerlendirilmesinin yapılmasından elde edilen bulgulara göre bir eylem planı geliştirilmeli/güncellenmelidir. İlave olarak, bu faaliyetler maruziyet ve riski azaltacak önlemleri desteklemelidir. PCB bertarafı ve atıklarının elleçlenmesi için alınacak önlemler stok ve atıklarla ilgili stratejilerle ve uygun olduğunda Basel Sözleşmesi ile bağlantılı olmalıdır.

HekzaBDE ve heptaBDE, tetraBDE ve pentaBDE (POP-PBDE'ler): Sözleşmenin Ek-A, Kısım IV ve Kısım V'i ile uygun olarak, kayıtlı Taraflara sırasıyla hekzabromodifenil eter ve heptabromodifenil eter (hekzaBDE ve heptaBDE) ve tetrabromodifenil eter ve pentabromodifenil eter (tetraBDE ve pentaBDE), içerebilen geri dönüştürülmüş eşyaların kullanımına izin verilebilir. Eylem planları bu kimyasalları içeren eşyaları ve bunların atık akışında ve geri dönüşümde varlıklarını tespit edilmesini sağlamalıdır.

Eğer ülkede yeterli teknoloji mevcut değilse, UUP'nin uygulanması için yardım gerektiren alanların belirlenmesini içeren bu tür teknolojiye ulaşımı . Listelenmiş KOK-PBDE'ler, geniş oranda elektrikli ve elektronik eşyaların üretilmesinde kullanılmışlardır. Taraflar bu nedenle KOK-PBDE'ler ile ilgili eylemlerini koordine ederken elektronik atık yönetimi planlarını da dikkate almalıdırlar. Eylem planlarını geliştirirken, Taraflar atık akışından kaynaklanan KOK-PBDE'lerin eliminasyonu hakkında KOK-Gözden Geçirme Komitesi'nin tavsiyelerini dikkate alamayı isteyebilirler. KOK-PBDE'ler BAT/BEP Rehberleri (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012) eylem planının geliştirilmesinde veya güncellenmesinde yardımcı olabilir.

HBB: Erken ve nispeten küçük üretim ve HBB'nin kullanımı yüzünden bu kimyasalın ve bu kimyasalı içeren malzemelerin yıllar öncesinde bertaraf edilmiş olması nedeniyle envanter süreciyle ve eylem planı geliştirilmesiyle sınırlı bir alakası bulunmaktadır. Bu sınırlı alaka, örneğin Avrupa ülkelerinde (PBB'nin de geçmişte bazı boyutlarda kullanımı vardır) HBB/PBB'lerin gıdalarda çoğunlukla dedeksiyon limitlerinin altında tespit edilmesi gibi (EFSA, 2010) gıdalarda düşük HBB/PBB düzeylerinin bulunması ve daha düşük maruziyetleri yansıtmaktadır.

PFOS, tuzları ve PFOS-F: Sözleşmenin Ek-B, Kısım III'ü, perflorooktan sülfonik asit (PFOS), tuzları ve perflorooktan sülfonil florit (PFOS-F) ile ilgili hükümleri içerir. Eylem planları, PFOS kullanımının ön envanterini ve kabul edilebilir amaçlar ve spesifik muafiyetler için kayıtlı bir Taraf ülkenin PFOS kullanımını içerecek şekilde hazırlanmalıdır.

Taraflar, Taraflar Konferansında bu kimyasalların çeşitli kabul edilebilir amaçlar ve spesifik muafiyetler için devam eden kullanım ihtiyacını 2015'i geçmeyecek şekilde değerlendireceklerini göz önünde bulundurmalıdır. Bu nedenle, bu teklif için kimyasalların alternatiflerinin kullanımında aşamalandırma ve değerlendirme için eylem planları dahil olmak üzere, mümkün olduğunda PFOS'nin, bunun tuzlarının ve PFOS-F'in giderilmesine yönelik stratejiler önemlidir. Alternatifler değerlendirilirken, Perflorooktan sülfonat ve bunun türevlerinin alternatifleri taslak rehber dökümanı (UNEP/POPS/POPRC.6/13/Add.3) ile birlikte KOK Gözden Geçirme Komitesi tarafından hazırlanan açık uygulamalarda PFOS alternatiflerinin değerlendirilmesi rehberleri faydalı olabilir. Eylem planları geliştirilirken, Taraflar KOK Gözden Geçirme Komitesi 'nin PFOS, tuzları ve PFOS-F'nin risk azaltım tavsiyelerini dikkate almak isteyebilirler. KOK-PFOS BAT/BEP Rehberleri (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012) eylem planının geliştirilmesinde veya güncellenmesinde yardımcı olabilir.

⁹ <http://www.fao.org/agriculture/crops/obsolete-pesticides/resources0/zh/>

Endosülfan: Sözleşmenin Ek-A, Kısım I'inde, endosülfanın spesifik muafiyetler için üretimine izin verilen Taraflar Spesifik Muafiyetler Sicilinde listelendiği şekilde ve/veya Ek-A, Kısım VI'deki hükümlere uygun olarak tohum-zararlı komplekslerinin kullanımı için . Eylem planları ilgili olduğu durumlarda, endosülfanın pestisit olarak kullanımının iptal edilmesi, üretiminin yasaklanmasının yürürlüğe konması, ithalat/ihracat uygulaması (yasadışı ticaret) ve kayıtdışı kullanımın yasaklanması, kayıtlı kullanımın sonlandırılması, stok ve atıklarının çevreyle uyumlu olarak yönetilmesi ve kontamine olmuş alanların temizlenmesi hususlarını içermelidir.

Kasıtsız üretim: Sözleşmenin 5.maddesine uygun olarak KOK'ların kasıtsız üretimden kaynaklanan salınımları için özel bir eylem planı geliştirilmelidir. Bu uygun bir biçimde ulusal, alt bölgesel veya bölgesel düzeyde oluşturulabilir. Bu eylem planı UNEP envanter araç kiti kullanılarak emisyon tahminlerini güncelleme veya değerlendirme ihtiyacını belirlemeli ve diğer ulusal envanter faaliyetleri ya da kirlilik salınım kaydı (örneğin kirlilik salınım ve taşıma kayıtları (PRTR'lar) gibi) ile entegrasyonu sağlamalıdır. Eğitim, öğretim ve eylem planının önlemleri ve etkinliklerinin değerlendirilmesi mekanizması ile ilgili farkındalığın teşvik edilmesi için spesifik aktiviteler de sahip olmalıdır. Mevcut en iyi teknikler (BAT) ve en iyi çevresel uygulamaların (BEP) kullanılmasına ilişkin eylemlerde, Sözleşmeye uygun olarak kasıtsız üretimden kaynaklanan salınımların azaltılması için Sözleşmenin 5. maddesi ve Ek-C'si ile ilgili [Mevcut En İyi Teknikler Rehberi ve taslak En İyi Çevresel Uygulamalar Rehberi](#) faydalı olabilir (UNEP, 2008). Bu rehberler, Sözleşmenin Ek-C, Kısım V'inde belirtilen kurallara dayalı olabilir.

2009 yılında Sözleşmede meydana gelen değişikliklere göre UUP'nin gözden geçirilmesi ve güncellenmesi yapılırken, önceki veya en son güncellenmiş UUP'de yer alan kasıtsız üretimden kaynaklanan salınımların azaltılması önlemleri eylem planında pentaklorobenzene (PeCB) ilişkin bir güncelleme yer almalıdır. Taraflar, Ek-C, Kısım I ve II'de belirtilen kaynak kategorileri gibi kaynaklardan PeCB salınımların tahmini ve bu salınımların önlenmesi veya önlemlerin alınmasını da dahil etmelidir.

KOK Gözden Geçirme Komitesine göre , yakma süreçlerinde kasıtsız yan ürün olarak oluşan PeCB için, PeCB salınımlarını önemli derecede azaltmaya neden olacak PCDD/F salınımı azaltmaya yönelik alınan önlemlerden ötürü HCB ve PCDD/F salınımları arasında açık ilişki vardır. Evsel atıkların varil içinde yakılması ve kintozen bozulması gibi yaygın kaynaklardan oluşan PeCN için mevzuat ve/veya bilgi sağlama ve paydaşların eğitimi ile elde edilebilen azaltma önlemlerini uygulamak ve azaltma stratejileri etkili olmayabilir.

Aşağıdaki dökümanlar eylem planının geliştirilmesinde/güncellenmesinde yardımcı olabilir: Kimyasalların Uyumlu Yönetimi için Eylem Planı Geliştirme Rehberi ve (UNITAR, 2009), ilave olarak [Spesifik Kalıcı Organik Kirleticiler için Eylem Planı Maliyetlerinin Hesaplanması Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012); [Dioksin ve Furan Salınımlarının Hesaplanması ve Belirlenmesi için Standart Araçkiti, 2.Basım 1](#) (UNEP, 2005), bu rehberde PeCB için emisyon faktörleri güncellenmektedir; ve [Sözleşmenin 5.madde ve EK-C'si ile ilgili olarak Mevcut En İyi Teknikler Rehberi ve taslak En İyi Çevresel Sözleşmeler Rehberi](#) (UNEP, 2008).

Stoklar ve atıklar: Sözleşmenin 6.maddesine uygun olarak stoklardan ve atıklardan salımların ortadan kaldırılması veya azaltılması için her bir grup KOK 'a ait eylem planı ve alınması gereken önlemler ile koordineli bir biçimde, stratejiler geliştirilmesi gereklidir. Ülkeler, tehlikeli kimyasallar ve tehlikeli atıkların yönetimi girişimlerini ve daha kapsamlı programlarla KOK'ların eylem planlarını, koordineli olarak yürütmeye dikkat etmelidir. Stoklar ve depolardaki obsolüt/kullanım süresi dolmuş pestisitlerin yönetimleri için yukarıda tanımlanan rehber FAO serilerinde mevcuttur. KOK'ların atıklarına ilişkin rehber de, [Poliklorlu Bifenilleri \(PCB'ler\) ve Poliklorlu Terfenilleri \(PCT'ler\) ve Atıklarının İçeren veya Bunlarla Kontamine olmuş Atıkların Çevreyle Uyumlu Yönetimi için Teknik Rehberi de içerecek şekilde](#) (Basel Sözleşmesi Sekreteryası, 2010) mevcuttur. Diğer alakalı rehberler ve eğitim dökümanları, tehlikeli atıkların yönetimine iliskindaha genel rehberlerle birlikteBasel Sözleşmesi websitesinde yer almaktadır(www.basel.int).

Sözleşmenin 6.maddesine uygun olarak KOK'larla kontamine olmuş alanların yönetimi ve belirlenmesi için uygun stratejilerin geliştirilmesi de gereklidir. Envanter araç kitinde yer alan bazı bilgiler, PCDD/PCDF ile kontamine olmuş alanların belirlenmesine yardımcı olabilir. Pestisitlerle kontamine olmuş alanların yönetimi ve değerlendirilmesi rehberinde [Toprak Kontaminasyonunun Değerlendirilmesi:Referans Bir El Kitabı](#) (FAO, 2002) mevcuttur.

Bilgi Değişimi: Ülkeler, Sözleşmeye Taraf olan diğer ülkelerle yürüttükleri bilgi değişimine devam etmek ve kolaylaştırmak için plan yapmalıdır (Sözleşmenin 9.maddesinde tanımlandığı gibi). İlgili rehber dökümanlar [Kimyasalların Uyumlu Yönetimi Bilgi Değişimi](#) (UNITAR, 2001) içinde bulunabilir.

Halkın Bilgilendirilmesi, Farkındalık ve Eğitim: Her bir Taraf, kapasiteleri dahilinde, Sözleşmenin 10.maddesine uygun olarak halkın bilgilendirilmesi, farkındalığın artırılması ve eğitimini kolaylaştırmalı ve teşvik etmelidir.

Arastırma, geliştirme ve izleme: Taraflar, kapasiteleri dahilinde, uygun araştırma, geliştirme, izleme faaliyetlerini teşvik etmeli ve/veya üstlenmeli ve Sözleşme gereklilikleriyle uygun olarak KOK'lara dair işbirliği yapmalı ve gelişmeleri değerlendirecek bir raporlama mekanizması oluşturarak raporlar hazırlamalıdır.

UUP'nin Taslağının Hazırlanması

Her bir Taraf, alınması gereken tedbirleri, hangi aktörlere ve hangi kaynaklara gereksinim olduğunu gösteren detaylı bir "yol haritası" hazırlamalıdır. Ana aktörlerin sorumlulukları uygulama mekanizmasıyla birlikte detaylı olarak belirtilmelidir. Uluslararası organizasyonların rolü ve ihtiyaç duyduğu girdiler ve mali ve teknik kaynaklar da detaylandırılmalıdır. Mantıksal bir çerçeve matrisi, atılması gereken adımlar ve alınması gereken önlemler ve bunları hayata geçirmek için gereken kaynakların açıkça gösterilmesinde yararlı olabilir.

UUP taslağı oluşturulurken bu dökümanın Ek-7'sinde verilen tavsiye edilmiş UUP elementlerinin taslağı dahil edilebilen alanlar için [bir rehber](#) olarak kullanılabilir. Kimyasalların Uyumlu Yönetimi için Eylem Planı Hazırlama Rehberi (UNITAR, 2009) ilave olarak [Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Eylem Planlarının Maliyetlerinin Hesaplanması Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012)ne de bakınız. Herhangi bir bölümdeki detaylandırma, her bir ülkedeki duruma, önceliklerin oluşturulmasına, ülke amaçlarına, Sözleşme hükümlerine uymak için gereken eylemlerin boyutlarına bağlı olacaktır. Örneğin, kesinlikle geçmişte kullanılmadığı bilinen veya halihazırda Sözleşme gerekliliklerini karşılamak için yürürlükte mevcut olan mevzuatta yer alan kimyasalların UUP'de detaylandırılması gerekmeyebilir.

Yardım İhtiyaçları

UUP'nin uygulanması sırasında, öncelikle yardım gerektiren alanların açıkça belirlenmesi gerekli olacaktır. Uygun bir şekilde, gerekli olan yardımın özellikleri mümkün olduğunca detaylandırılması, ulaştırılması gereken amaçların ve beklenen çıktılarının, kaynakların, maliyetlerin etkileriyle birlikte ele alınması gereklidir. Bu bilgi ihtiyaçları, eğitim ve yatırım projelerin değerlendirilmesi gibi bir aralıkta olabilir. Belirlenmiş herhangi bir yatırım projesi, iyi uygulama örneğine uygun olarak muhtemel donörlerle bağlantılı bir şekilde tamamiyle değerlendirilmelidir. Ülkeler eylemlerin eylemlerin eş-finansmanı için mevcut kaynakların mümkün olduğu alanları belirlemelidir. Sözleşmenin uygulanması için gerekli olan fon ihtiyaçlarının belirlenmesi, gelişmekte olan Taraflar ve geçiş ekonomisine sahip Taraflar açısından önemli bir bakış açısıdır. Periyodik olarak, Taraflar Konferansı bu tür ihtiyaçların bir değerlendirmesini üstlenmek için Tarafları özel bir format kullanarak raporlama yapmaya davet eder.¹⁰

8.5 Metot ve yaklaşım

Eylem planlarını geliştirirken, seçeneklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi ve UUP'nin taslağının oluşturma, PKB'den ayrı olarak çalışma takımlarının sorumluluğunda olmalı ve eğer gerekiyorsa ülke dışından ve ülke içinden ve dış uzmanlıklarla desteklenmelidir. Yasal ve yürürlük mekanizmaları, ithalat ve ihracat konuları, atıkların belirlenmesi, sınıflandırılması ve yönetilmesi gibi ortak alanlarda dikkatli bir işbirliğine ihtiyaç vardır.

8.6 Mevcut rehber dokümanlar

- [Karar Analizleri için Çevresel Yönetim Araçları Teknik Çalışma Kitabı, Uluslararası Çevre Teknoloji Merkezi, Teknik Yayınlar Serisi 14](#) (UNEP, 1999)
- [Tehlikeli Kimyasallar ve Atıklar Sözleşmeleri](#) (UNEP, 2002)
- [Kalıcı Organik Kirleticilerin Kullanımının Azaltılması ve Ortadan Kaldırılması: Sürdürülebilir Zararlı ve Vektör Yönetimi için Alternatif Stratejiler Kılavuzu](#) (IOMC, 2002)
- Absolut/kullanım süresi dolmuş pestisitler için bilgi ve programlar: http://www.fao.org/WAICENT/FAOINFO/AGRICULT/AGP/AGPP/Pesticid/Disposal/guides_en.htm
- [Toprak Kontaminasyonunun Değerlendirilmesi: Referans bir el kitabı](#) (FAO, 2002)
- [Rotterdam Sözleşmesinin Uygulanması için Ulusal Mevzuat Hazırlama Rehberi](#) (Rotterdam Sözleşmesi Sekreteryası, Eylül 2004)
- UNITAR'ın PRTR hakkındaki kılavuzu – PRTR sisteminin kuralları ve uygulama

¹⁰ Kabul edilmiş format ek-10 içersinde mevcut olup değerlendirme ihtiyacına ilişkin ayrıntılı bilgi www.pops.int adresinde bulunabilir.

yönelerini anlatan doküman ve kaynak belgelerin derlemesine [Kapasite Oluşturma Kütüphanesi'nden](#)(UNITAR, 1997) bakılabilir.

- [PRTR Salınım Tahminleri Teknikleri Kitapçığı, Kısım 1-4](#) (OECD, 2002-11)
- [PCB'li Transformatörler ve Kapasitörler – Yönetimlerinden Yeniden Sınıflandırılmalarına ve Bertaraflarına Kadar](#) (UNEP, 2002)
- [PCB'ler HELCOM Tavsiyelerinden Türetilen Bilgilerin Bir Derlemesi, AB-Direktifleri, UN-ECE-LRTAP\(Birleşmiş Milletler-Avrupa Ekonomik Topluluğu Uzun Taşınımı Sınır Ötesi Hava Kirliliği\), UNEP ve OSPAR, Kullanımdaki PCB İçeren Ekipmanlardan PCB Salınımlarının Azaltılması ve Güvenli Elleçlemede Uygun Önlemleri Amaçlayan Analizler](#) (HELCOM, 2001)
- [PCB'ler Yasal Durum, Mevcut Kullanım, Stoklar ve Salınımlara Odaklanan Anlaşılabilir Tarafların Verdiği Bilgilerin Bir Değerlendirmesi ve Derlenmesi](#) (HELCOM, 2001)
- [Poliklorlu Bifenilleri \(PCB'ler\) ve Poliklorlu Terfenilleri \(PCT'ler\) ve Atıklarının İçeren veya Bunlarla Kontamine olmuş Atıkların Çevreyle Uyumlu Yönetimi için Teknik Rehberler](#) (Basel Sözleşmesi Sekreteryası, 2010).
- [Basel Sözleşmesi Altında PCB'leri ve Diğer KOK Atıklarının İmha Etme ve Dekontaminasyon Teknolojileri: Tehlikeli Atık Proje Müdürleri için Eğitici Bir El Kitabı](#) (Basel Sözleşmesi Sekreteryası, 2002)
- [Basel Sözleşmesi kapsamında PCB ve PCB ile kontamine olmuş ekipmanların Çevreyle Uyumlu Yönetimi için Ulusal Bir Plan Hazırlama: Eğitim Kitapçığı](#) (UNEP, 2003)
- [1,1,1 trikloro 2,2 bis\(4 klorofenil\) etan \(DDT\) içeren atıklar veya bunlarla kontamine olmuş atıkların çevre ile uyumlu yönetimine ilişkin Teknik Rehberler](#) (UNEP, 2006)
- [Kasıtsız olarak üretilen Poliklorlu dibenzo-p-dioksiner \(PCDD'ler\), Poliklorlu dibenzofuranlar \(PCDF'ler\), Hekzaklorobenzen \(HCB\) veya Poliklorlu bifeniller \(PCB'ler\) bunlarla kontamine olmuş veya bunları içeren atıkların çevreyle uyumlu yönetimi teknik rehberleri](#) (UNEP, 2006)
- [Aldrin, Klordan, Dieldrin, Endrin, Heptaklor, Hekzaklorobenzen \(HCB\), Mireks or Toksafen Pestisitleri veya endüstriyel kimyasal olarak HCB içeren veya bunlarla kontamine olmuş atıkların çevreyle uyumlu yönetimleri için teknik rehberler](#) (UNEP, 2006)
- [Özel Kalıcı Organik Kirleticiler İçin Eylem Planlarının Maliyetlerinin Hesaplanması Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012)
- [Basel, Rotterdam ve Stockholm Sözleşmeleri Arasında Koordinasyon ve İşbirliğini Arttırmak ve Sinerji için Başarı Hikayeleri](#) (UNDESA/ Basel Sözleşmesi Sekreteryası/ Rotterdam Sözleşmesi Sekreteryası/Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2011)
- [Vektör Kontrolü Hastalıklarında DDT'ye Güvenin Azaltılması için Eylem Planı](#) (DSÖ, 2001)
- [Sıtma Vektörü Kontrolünde DDT Kullanımı: DSÖ DDT durum tablosu, WHO/HTM/GMP/2011](#) (WHO, 2011)
- [Ev İçi Spreyleme Kalıntıları El Kitabı: Vektör Kontrolü için Spreyleme Uygulamaları – Üçüncü Baskı, WHO/CDS/NTD/WHOPES/GCDPP/2007.3](#) (WHO, 2011)
- [Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi Altında Listelenen Perflorooktan sülfonik asit \(PFOS\) ve İlgili Kimyasalların Kullanımında Mevcut En İyi Teknikler ve En İyi Çevresel Uygulamalar Kılavuzu](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012)
- [Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi Altında Listelenen Polibromlu Difenil Eterleri \(PBDE'ler\) İçeren Eşyaların Bertarafı ve Geri Dönüşümü](#)

[için Mevcut En İyi Teknikler ve Mevcut En İyi Uygulamalar Kılavuzu](#)Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012).

- [KOK'ların İthalatı ve İhracatının Kontrolü için Rehber](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012)
- [Yeni KOK'ları İçerebilecek Ürün ve Eşyaların Düzenli İzlemesinin Sağlanması için Düzenleyici Çerçeveyi Güçlendirme Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012)
- [KOK'ları İçeren Eşyaların ve Ürünlerin Etiketlenmesi – başlangıç değerlendirmesi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012)

DRAFT

9. Aşama V – UUP Onayı ve Sunulması

9.1 Amaçlar

- UUP'nin değeri, amacı, gereksinimleri ve kapsamının açıkca anlatılması.
- Uygun bir şekilde önerilen UUP'nin tüm paydaşlara danışılması.
- Paydaşların girdileri dikkate alınarak UUP'nin nihai hale getirilmesi.
- UUP ve uygulanmasının ilgili kurumlar tarafından onaylanması ve politik olarak desteklenmesinin sağlanması.
- Hem fikir olunmuş UUP, Sözleşmenin, Taraf için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde Taraflar Konferansına sunulması veya Sözleşme kapsamında hükümlerde yapılan değişikliklere göre gözden geçirildiğinde veya güncellendiğinde, Sözleşmede veya eklerinde değişiklik yapılması durumunda, değişikliğin o Taraf için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde hemfikir olunmuş, revize edilmiş veya güncellenmiş UUP'nin Taraflar Konferansına sunulması.
- Sözleşmenin 7.maddesine uygun olarak UUP'nin periyodik olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesi için bir mekanizmanın uygulamaya konması.
- Taraflar Konferansı gereğince bir raporlama mekanizmasının kurulması.
- UUP'nin uygulanması için bir mekanizmanın oluşturulması.

9.2 Faaliyetler ve Çıktılar

- Ulusal kabul almış UUP (bu, gözden geçirilmiş, güncellenmiş ve raporlamaları dahil edilmiş anlamına gelir) tamamlanır ve gerektiği gibi TK'na sunulur.
- UUP'nin uygulanmasının ileriye götürülmesi için mekanizma.

9.3 Temel sorumluluk

Bu aşamada, uluslararası yasal anlaşmalar ve ulusal çevresel politikalar ve sürdürülebilir kalkınmanın temel sorumluları PKB, UKK ve politikacılar ve memurlardır. TK'ya sunulmuş UUP'nin nihai versiyonunun ilgili kurumlar tarafından onaylanması gereklidir.

9.4 Çalışmalar

- UUP'deki içeriğin, niyetlerin, ihtiyaçların ve faydaların paydaşlara iletilmesi için uygun iletişim materyalleri hazırlanmalıdır.
- UUP konusunda farkındalığı olan ve değerlendirme için toplanmış geri bildirimlere sahip hükümet içindeki ve dışındaki paydaşlara bilgi sağlamak için eğer gerekiyorsa uygun yorum ve açıklamalarla birlikte bir danışma sistemi kurulmalıdır.
- Danışmalardan elde edilen geri bildirimler gözden geçirilmeli ve uygun olarak UUP'na adapte edilmelidir.
- Sözleşmenin 7.maddesi gereğince uygun ve gerekli periyodik gözden geçirme ve güncelleme için mekanizmaların UUP'ye dahil edilmesi sağlanmalıdır.
- Güncellenmiş UUP, onu onaylamak zorunda olanlara sunulmalı ve uygulanması taahhüt edilmelidir(Hükümetin bakanları,bölüm başkanları vs gibi).
- UUP'nin uygulanması için bir mekanizma ve yapı oluşturulmalı ve başlatılmalıdır.
- UUP, Taraflar Konferansına gerektiği gibi sunulmalıdır.

9.5 Metot ve yaklaşım

- PKB, UKK'nın rehberliğinde taslak, uygun tarihi bilgilerle birlikte UUP'nin neden geliştirildiğinin sebeplerine ilişkin açıklama, amaçları ve etkileri ve UUP geri bildirimlerini toplama prosesi de dahil istişare için kullanılacak bir mekanizmanın

belirlenmesi gerekir.

- PKB; hemfikir olunmuş ve toplanmış ve elde edilmiş sonuçları değerlendirilmiş olan istişareyi yerine getirmelidir.
- PKB; gerektiğinde geri bildirimleri dikkate alarak UUP'yi değiştirmeli ve UKK tarafından gözden geçirilmiş UUP'yi takdim etmelidir.
- PKB ve UKK, UUP'nin uygulanması için gerekli tedbirlerin alınması ve UUP'nin onaylanmasının güven altına alınması için bir mekanizma üzerinde hemfikir olmalıdır. Gerekti onaydan sonra, PKB, UUP'yi gerektiği gibi Taraflar Konferansına iletilmesini sağlamalıdır.
- UUP; ülkenin Dışişleri Bakanlığı veya Resmi Temas noktası aracılığıyla Sözleşme Sekreteryaasının başkanına bir üst yazı ile iletilmelidir.

9.6 Mevcut rehber dokümanlar

Daha önce belirtildiği gibi paydaş etkileşimiyle ilgili bilginin ötesinde özel bir rehberin yokluğu çalışmanın bu aşaması için tanımlanmıştır.

Ek 1: Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi için Ulusal Uygulama Planı– Uygulama Düzenlemeleri ve Şartnameler İçin önerilen Model

Uygulama düzenlemeleri

Ulusal Lider Kurum

Ulusal Hükümet, ulusal bir lider kurumu (ULK) ve bu kurumu yüksek düzeyde resmi olarak temsil edecek ulusal bir proje müdürünü (UPM) (örneğin, bakan, müsteşar veya genel müdür gibi) görevlendirir. UPM, UUP projesindeki gelişmeleri, GEF yürütücü kuruluşuna raporlayacak bir memuru görevlendirmelidir. ULK, projenin yürütülmesinden sorumlu yasal kuruluş olacaktır. ULK, ulusal bir koordinasyon komitesi (UKK) ve bir proje koordinasyon birimi (PKB) ve ulusal bir proje koordinatörünü (UPK), GEF yürütücü kuruluşu ile birlikte tartışarak seçmeli ve eğer mümkünse ve uygunsa PKB veya UKK tarafından onaylanmış olmalıdır. ULK, PKB'nin çalışması için gerekli bilimsel, teknik ve kurumsal desteği sağlamalı, ilgili hükümet kurumları, bilimsel topluluklar, kamu ve özel sektörler ile yakın işbirliği içinde çalışmalıdır. Bu projeden elde edilmiş tüm dökümanların hedefleri ile uygun olmasını sağlamalıdır.

Ulusal Proje Koordinatörü

UPK, UKK'ne sekreter olarak vazife etmeli ve GEF yürütücü kuruluşu ile işbirliğini sağlamalı ve projenin genel yönetimini denetlemelidir (ayrıca bakınız aşağıda önerilmiş teknik şartnameler). UPK; proje çıktılarının ve amaçlarının başarılı olmasından ve UUP'nin hazırlanmasından sorumlu olacaktır.

UPK; bir proje ekibi oluşturacak ve PKB'nin çalışmalarını organize etmekten sorumlu olacaktır. Çekirdek proje ekibi, UPK ve bir proje asistanı ve bir ila üç arası ulusal teknik uzman ve bir finans memurundan oluşmalıdır. Bir veya daha fazla uluslararası teknik uzman ulusal proje ekibine yardımcı olabilir. Teknik uzmanlar, proje için yapılacak tüm teknik çalışmalar ve teknik raporlar ile dökümanların geçerliliğinden sorumlu olacaklardır. Proje ekibi, çalışma takımlarının spesifik proje faaliyetlerini yerine getirmesinden sorumludur. Proje ekibinin üyeleri ve çalışma takımları PKB veya UKK tarafından onaylanacaktır. Ülkede bazı eylemlerin merkeziyetçi anlayışla yönetilmesi beklenmekte olup, çeşitli hükümet kurumları ve hükümet dışı kurumlar uzmanlık alanlarındaki eylemlerin yürütülmesinden sorumlu olacaklardır (örneğin, Tarım bakanlığı pestisit envanterinin hazırlanmasından sorumlu olabilir).

Ulusal Koordinasyon Komitesi

UKK projeyi yönetecektir. UKK, proje aktivitelerinin ulusal paydaşlar arasındaki koordinasyonunu kolaylaştıracak, politik veri girişinden sorumlu olacak ve projenin yönetiminde ULK'ya ve UPK'ya destek sağlayacak ve rehberlik edecektir. İzleme ve değerlendirme faaliyetlerin etkinliği ve güncellenmenin düzenli raporlaması gibi fonksiyonel rehberlik sağlanmalıdır. Bireysel olarak üyeler, UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncellenmesinin spesifik bileşenlerinin yönetiminden sorumlu olabilirler. Müşterek olarak, UKK, UUP'nin nihai revizyonuna katkı sağlayacaktır. Bu, proje sonuçlarının uygulanmasında ilerideki kaynakların harekete geçirilmesinde de önemli bir rol oynayacaktır.

Daha özel olarak, UKK:

- UUP geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi için takvim ve ayrıntılı bir çalışma planını onaylamalıdır.
- Halkın bilgilendirilmesi ve farkındalığın artırılması faaliyetlerini belirlemeli ve tavsiye etmelidir.
- Sektörel çalışma takımlarının oluşumunu ve çalışma planlarını gözden geçirmeli ve yorumlamalıdır.
- Ulusal Profil ve mevcut mevzuatın UUP ile uyumlu hale getirilmesi için gerekli iyileştirmeler gibi destekleyici çabaları ve dökümanları gözden geçirmeli, dikkatle hazırlamalı ve tavsiyeler vermelidir.
- Eylem planları ve strateji dökümanları da dahil proje raporlarını gözden geçirmeli ve yorumlamalıdır.
- Sektörler arası konularda sektörel çalışma grupları tarafından sorunların yeterli derecede ele alınmasını sağlamalıdır.

Halihazırda var olan sektörler arası bir komitenin, kimyasalların yönetimi konularıyla uğraşması UKK'nin çekirdeğinden oluşması ve KOK'larla ilgili diğer kuruluşlardan temsilciler tarafından üzerine ilaveler yapılması önerilir. UKK üyeleri, ilgili kurumlar tarafından aday gösterilir ve ULK tarafından onaylanır. Ulusal proje müdürü veya üye kurumlardan birinin kıdemli memurlarından biri UKK'ne başkanlık edebilir. UKK, hükümetin temel aktörleri (çevre, sanayi, tarım, sağlık, çalışma ve uygun olan diğer bakanlıklar) ve gerekli görülürse sanayiden ve sivil toplumdaki temsilciler dahil (Çevresel STK'lar, akademisyenler, sendikalar vs.) 15 üyeden oluşur. (Ayrıca bakınız aşağıdaki "Yeni KOK'ların bilgi kaynakları ve Muhtemel Paydaşlar") UKK, düzenli olarak üç aylık toplantılar yapmalı ve hem fikir olunmuş, gerekli çoğunluk tarafından istenildiğinde olağanüstü toplantılar düzenlenmelidir. Gerekli çoğunluk üyelerin %50'si ile sağlanır.

Bazı ülkeler yönetim fonksiyonlarına sahip bir UKK kurulmasına karar verebilir ve bu durumda UKK sadece hükümet kurumlarından oluşur. Bu gibi durumlarda, sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, iş sektörü, akademi ve sanayi kuruluşlarının UUP geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi sürecine girdi sağlanması ve yeniden incelenmesi hakkında bilgi sahibi olmaları ve bir forum temin etmeleri için daha geniş bir çoklu paydaş komitesine sahip olması önerilecektir.

Muhtemel paydaşlar ve yeni KOK'lar için bilgi kaynakları

İstişare sürecine ana paydaşların katılımı, güvenilir sonuçlar elde etmek için esastır. Bu nedenle, çalışma takımlarının yeni KOK'lar hakkında gerçekçi bilgilere sahip bu grupları veya bireyleri belirlemesi önemlidir. Bu paydaşların UKK'ya dahil edilmeleri, UUP geliştirme sürecinin II. aşamasındaki taahhütlerini gelde etmek için faydalı olacaktır. Aşağıdaki tablo yeni KOK'lar için değerli bilgileri olabilecek muhtemel paydaşlar hakkındaki bilgileri sağlar.

Kimyasal	Muhtemel Paydaşlar ve Bilgi kaynakları
Alfa- Hekzaklorosikloheksan Beta – Hekzaklorosikloheksan Klordekon; Lindan	Pestisit üreticileri, ithalatçıları ve dağıtıcıları; pestisit kayıt kuruluşları; çiftçi birlikleri; farmasötik ilaç üreticileri, dağıtıcıları ve bayileri (lindan); ilaç lisanslandırma ve yönetim ajansları (lindan için).
Hekzabromobifenil; Hekzabromodifenil eter ve heptabromodifenil eter; Tetrabromodifenil eter ve pentabromodifenil eter	Plastik sanayi, elektrikli ve elektronik eşya endüstrisi, mobilya, tekstil ve ambalaj sanayi, inşaat sanayi, elektrikli ve elektronik eşyaların geri dönüşüm sanayisi, plastikler ve PUR köpükler.
Pentaklorobenzen	Pentakloronitrobenzen (Quintozen) kullanıcıları ve üreticileri (Pentaklorobenzen, Stockholm Sözleşmesi Ek-C'sinde de listelenmiş olup, Taraflardan kasıtsız üretimden salınımların dikkate alınması ve belirlenmesi istenmektedir. Bunlar, atıkların yakılması, evsel atıkların varil içinde yakılması, kağıt hamuru ve kağıt üretimi, demir çelik haddaneleri, petrol rafinerileri ve atık su arıtım tesislerinden elde edilen aktif çamurlar.)
Perflorooktan sülfonik asit ve tuzları ve perflorooktan sülfonil florit	Sektör ile ilgili uygulamalar aşağıdadır: Yangın söndürme köpükleri, halılar, deri/ konfeksiyon, tekstil/döşemecilik, kağıt ve ambalaj, kaplamacılık ve kaplama katkıları, endüstriyel ve evsel temizlik ürünleri, yüzey cilaları, diş temizliği, şampuanlar, hidrolik sıvılar, korozyonu önleyici katkıları, yansımayı önleyici kaplamalar, sürfaktanlar/ yüzey gerilimi azaltıcılar, fotoğrafçılık, fotolitografi, fotomikrolitografi, yapışkanlık kontrolü, metal kaplama, termit ve karınca yemi.

GEF yürütücü kuruluş

GEF ve bir GEF yürütücü kuruluşundan mali destek alarak UUP'nı geliştiren, gözden geçiren ve güncelleyen ülkeler için, bu GEF yürütücü kuruluşu ULK'ya projenin uygulanması sırasında gerektiği gibi destek

sağlayabilir. 4.Taraflar Konferansında, 7.madde altındaki yükümlülükleri çerçevesinde, desteklenmeye uygun olan tüm Tarafların, GEF-5'de, Stockholm Sözleşmesine yeni eklenen KOK'larla ilgili olarak UUP'lerini gözden geçirmek ve güncellemek için direk olarak GEF kaynaklarına ulaşabilecekleri belirtilmiştir.

Tematik Çalışma Takımları

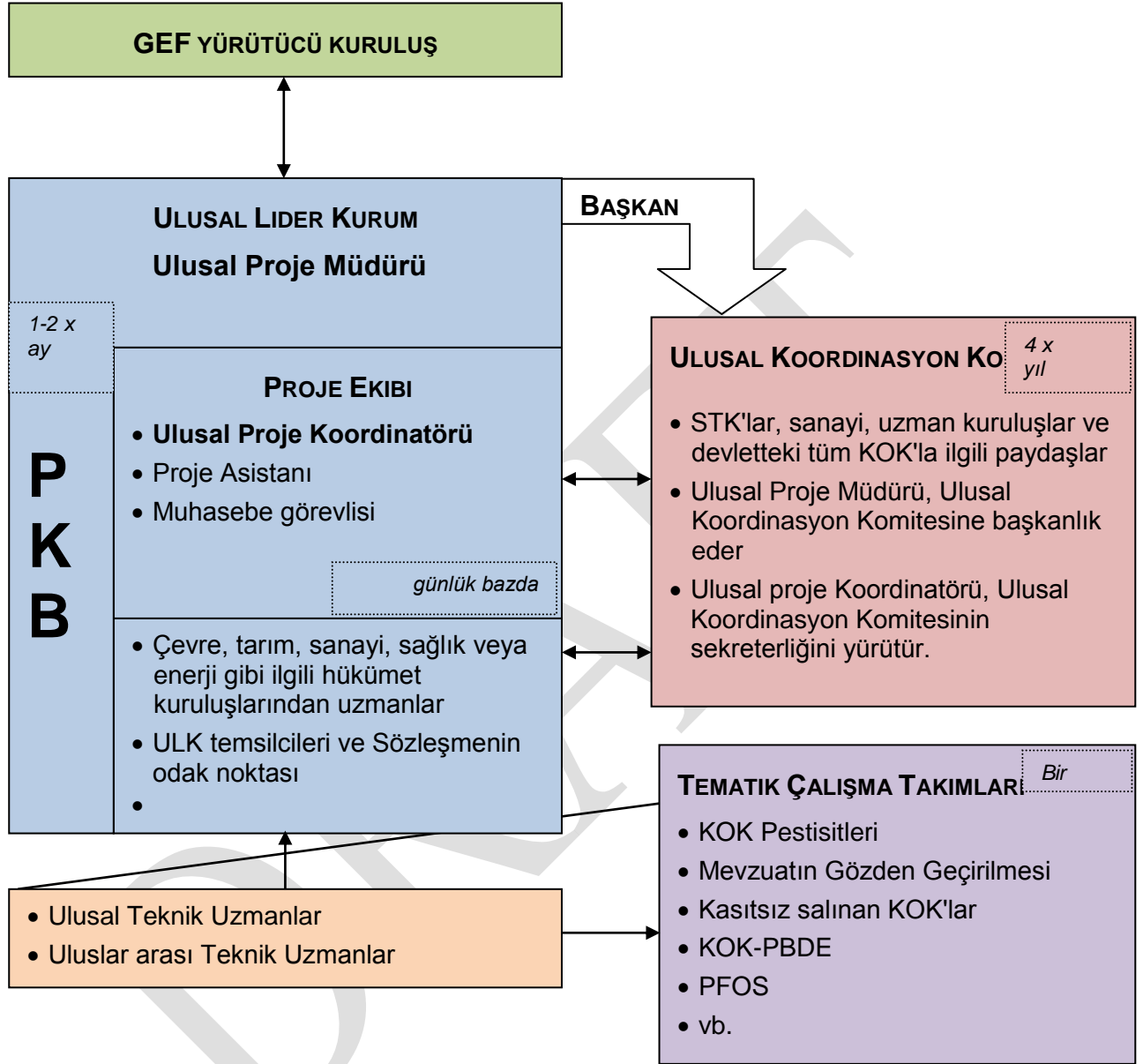
Uluslararası uzmanların olası desteği ile birlikte yerel teknik uzmanlarca yönetilen çalışma takımları , kendi özel görevleriyle ilgili olan UUP'nin geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellemesi için konuların önemi ve dataylı bilgi toplanmasını denetleyecektir. Bu, aşağıdakilerde dahil bir dizi temel faaliyetin aracılığıyla başarılmasına neden olacaktır:

- Çalışma takımlarının çalışma sürelerinin, bütçe ve çalışma planlarının geliştirilmesine (beklenen sonuçlar/çıktılar, kaynak ihtiyacı ve izleme prosedürleri de dahil)
- Stockholm Sözleşmesi hükümleri ile ilgili araştırılan kimyasallara ilişkin bir gözden geçirmeye.
- Sözleşmeye konu olan kimyasalların üretimi (kasıtlı veya kasıtsız olarak), kullanımı, çevre ve insanlardaki varlığı ve bertarafları gibi hususlarda (örneğin, konuya özel bir durum analizi) ulusal düzeyde temel bilgilerin toplanmasına
- Bu temel bilgilerin Ulusal Profilin güncellenmesi ve detaylandırılma sürecine uygun bir biçimde veri girişi sağlanmasına.
- Eğer mevcutsa, IOMC kuruluşlarından ve diğerlerden uzmanlık ve ilgili kılavuzlara erişim göz önüne alınmalıdır.
- Stockholm Sözleşmesi'nce amaçlanan ilgili hususları göz önünde bulundurarak ve amaçlara ulaşmak için öncelikli faaliyetler ve temel unsurları dikkate alarak, sistematik bir çerçeve aracılığıyla beraber ulusal düzeyde eylem planlarını geliştirmek.

Kapasite oluşumunu desteklemek için, çalışma takımları eğer mümkünse mevcut uzmanlaşmış kurumlar ve bu spesifik çalışmaları halihazırda yapmakla görevlendirilmiş ilgili bakanlıklar ve kuruluşlardan oluşturulmalıdır. Akademisyenler ve KOK'ları kullanan, dağıtan veya bertaraf eden çeşitli sanayi sektörlerinin temsilcileri de dahil edilebilir.

UPK, çalışma takımlarının çalışmalarını koordine edecektir.

Muhtemel proje yönetimi yapısı

Ulusal Proje Koordinatörü için Önerilen teknik şartname:

Arka plan

Stockholm Sözleşmesi'ne taraf olan ülkelerden, Sözleşme yükümlülüklerine nasıl uyacaklarını tanımlayan UUP'nı geliştirmeleri, gözden geçirmeleri ve güncellemeleri istenmektedir. Gelişmekte olan ülkeler ve geçiş ekonomisine sahip ülkeler, UUP hazırlamak ve üretmek için sistematik bir uygulama ve katılımcı bir süreç uygulama yeteneklerini kuvvetlendirmek için etkinleştirme faaliyetleri GEF kapasite geliştirme desteği almak için uygundurlar.

Her bir ülke, Ulusal Proje Müdürü veya Koordinatörü liderliği altında, projenin günlük olarak yönetiminden ve bir UUP hazırlamak, gözden geçirmek ve güncellemek de dahil, projenin amaçları ve çıktılarının başarılmasını sağlamaktan sorumlu bir PKB (Proje Koordinasyon Birimi) kurmalıdır.

Temel Sorumluluklar

Ulusal Proje Müdürünün sorumluluğu altındadır (bakınız detaylar için "Uygulayıcı düzenlemeler" bölümündeki ekin başına), UPK aşağıda belirtilen temel sorumlulukları yerine getirecektir:

- Proje personeli ve proje yönetiminin, eğer uygunsuzsa projenin bağlantılı olduğu GEF yürütücü kuruluşuyla birlikte¹¹ prosedürüne uygun olarak idare edilmesi de dahil, günlük koordinasyon ve yönetimi.
- UKK ile istişareli olarak teknik uzmanlarla işbirliği ve projenin detaylı dizaynı ve geliştirilmesine liderlik yapma. Buna, bir çalışma planının oluşturulması, proje altında çalıştırılacak uluslararası ve ulusal uzmanlar için teknik şartnamelerinin ve iş sözleşmelerinin hazırlanması, proje için sipariş edilmesi gereken ekipmanların teknik özelliklerinin ortaya konması, maliyet tahminleri, aktivitelerin zamanlaması ve raporlama ve proje faaliyetleri ile bütçe harcamalarının ileri ki aşamalarının planlanması da dahildir.
- Proje uygulamasıyla ilgili bütün prosedürler, mevzuatlar, teknik ve mali konulardaki kurallara tümüyle dikkat etmek ve yakın olmak (eğer uygunsuzsa hem GEF yürütücü kuruluşla ilgili hemde ulusal). UPK, proje personelinin de bu kurallara, mevzuata ve prosedürlere (ve katılan kurumlardaki diğer ilgili personelin de) ve bunların uygulanmalarına yakın ve farkında olmalarını sağlamak sorumluluğu vardır.
- Çalıştaylar, kapasite değerlendirmesi, eğitim, çevresel ekspertiz ve envanterler gibi öngörülen faaliyetlerin, çalışma planına uygulanmasını sağlamak.
- Kısa dönem uzmanların projeye girdilerini sağlamaları için koordine edilmeleri, izlenmeleri ve yönlendirilmelerini sağlamak ve bunlara ilave olarak, uzmanlar ve danışmanlar tarafından yapılan faaliyetlerin uygulanmasını yönlendirmek, lojistiği sağlamak, teknik ve gelişme raporlarını gözden geçirmek ve proje amaçlarını ve çıktılarının başarılması ve maliyetleri kontrol etmek.
- GEF yürütücü kuruluşu ile birlikte hareket ederek, uygun olduğunda proje uygulaması sırasında yardım ihtiyacını belirlemek ve proje aktiviteleri yada uzmanların birlikte çalışacağı yerleri tespit etmek, yardım etmek ve teknik olarak yönlendirmek.
- UKK ve proje ekibi düzenli olarak değerlendirmek ve UKK'nin düşünceleri ve tavsiyeleri ve kararlarını, proje uygulamasının kapsamı ile tam uyumlu biçimde almasını sağlamak.
- Tüm ulusal paydaşların belirlenmesi ve projeye dahil edilerek yeterli düzeyde bilgilendirilmesini sağlamak.

Süreyi anlamış olmak.

UPK, tüm proje süresince görevlendirilecektir.

¹¹ UNEP, UNDP, Dünya Bankası ve Stockholm Sözleşmesinin etkinleştirme ve kapasite geliştirme faaliyetleri için, UNIDO, FAO ve DSÖ'de dahil.

Aranan Nitelikler ve Deneyim

UPK, tercihen genel olarak aşağıdaki deneyimlere eşdeğer özelliklere sahip olmalıdır:

- Doğal bilimler, çevre bilimleri, mühendislik veya ekonomi alanında üniversite eğitimi.
- Kimyasalların yönetimi alanında en az 6-10 yıllık iş deneyimi.
- Çevresel yönetim planı yazmak da dahil, çevresel program ve proje dizaynı ve uygulaması konusunda tecrübe.
- İyi iletişim ve yönetim becerileri.
- Bilgisayar kullanım becerisi.
- Dil becerisi de ilave bir değerdir.

Raporlama Gereklilikleri

UPK, UPM'nin yönlendirmesi altında çalışmalı ve UPM'ye raporlama yapmalıdır. Düzenli olarak planlar, gelişmeler ve proje teknik raporları hususunda UKK'ye raporlama yapmalıdır.

UPK, üç aylık finans ve gelişme raporlarını, eğer uygunsa, öngörülen sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri ile birlikte GEF yürütücü kuruluşuna sunmalıdır. Uygulamada öngörülen zaman çizelgesinden sapmalar da raporlanmalıdır. UKK'nin üyelerine de bilgilendirme için gelişme raporlarının bir nüshası verilmelidir.

Ulusal Teknik Uzman için Önerilen Teknik Şartname:

Temel Sorumluluklar

Ulusal bir teknik uzman (UTU) Ulusal Proje Koordinatörü (UPK) sorumluluğu altında çalışacak ve takip eden proje faaliyetlerini yönlendirecek ve spesifik bir çıktı üretilmesi için sorumluluk alacaktır (proje dökümanında belirtildiği gibi).

- UTU aşağıda belirtilen uzmanlık alanlarından sorumludur:
 - Kimyasalların uyumlu yönetimi aktiviteleri.
 - Stockholm Sözleşmesi'ne uygun olarak yasal, düzenleyici ve yürütücü araçlar geliştirmek.
 - Endüstriyel kirlilik ve salınım kontrolü ve analizi.
 - KOK emisyon kaynak kategorileri için BAT/BEP'ler.
 - PFOS ve ilgili kimyasalların üretimi ve kullanımı için BAT/BEP'ler.
 - KOK-PBDE'leri içeren eşyaların bertarafı ve geri dönüşümü için BAT/BEP'ler.
 - Hava, su, toprak ve sedimanlarda KOK'ların varlığının ve salınımlarının izlenmesi.
 - KOK'larla kontamine olmuş alanların ve obsolüt pestisitlerin yönetimi.
 - KOK'ların azaltımı ve ortadan kaldırılmasının sosyo ekonomik etkileri.
 - Farklı medyalarda KOK'ların numunelerinin alınması ve analitik metotlar.
 - KOK kalıntılarının gıdalarda izlenmesi ve KOK'lara insan maruziyeti.
 - Farkındalığın artırılması ve kamunun dahil edilmesi.
 - KOK'ların çevreyle uyumlu bertarafı.
 - UTU'un, çalışma takımları için adaylar önermesi ve bunların pozisyonları için teknik şartnameler hazırlanması istenebilir.
 - UTU; spesifik çalışmalardan sorumlu olan çalışma takımına kılavuzluk ve eğitim sağlayabilir (uluslararası teknik uzman yardımıyla beraber veya yardımı olmadan) veya organize edebilir.
 - UTU, çeşitli çalışma takımlarının, ürettikleri iş ve ürünlerin teknik yeterliliğinin sağlanması için, çalışmaların onaylanmasından sorumludur.
 - UTU, çalışma takımlarının ürettiği işlerin bir araya getirilmesinden ve nihai dökümanın (uluslararası teknik uzmanın yardımıyla veya yardımı olmadan) UPK ile hemfikir olunmuş şekilde üretilmesinden sorumludur.
 - UTU, uluslararası teknik uzman ile, onun uzmanlık alanında yakın işbirliği içerisinde olmalı ve gerekli olduğunda yerel destek sağlamalıdır.

Süreyi anlamış olmalıdır.

UTU'ya, tüm proje süresince çalışmalarına göre dağılım yapılmış şekilde belli bir sayıda ay olarak görev verilmelidir.

Aranan Nitelikler ve Deneyim

Görevlendirilen çalışmalar için uzmanlık ve deneyim, ki bu aşağıdakileri de içermeli veya eşdeğer olmalıdır:

- İlgili alanlarda üniversite derecesi (Doğal bilimler, çevre bilimleri, mühendislik, ekonomi veya hukuk).
- En az 6 yıl iş deneyimi.
- Çevresel yönetim planı hazırlamak da dahil, çevresel program ve proje dizaynı ve uygulanması konusunda tecrübe.
- Devlet idaresi ve yönetimde deneyim.

- İlgili alanlarda iyi düzeyde ulusal mevzuat bilgisi (çevre, sađlđın korunması, kimyasallar yönetimi ev endüstriyel kirlilik).
- İyi iletişim ve yönetim becerileri.
- Bilgisayar kullanım becerisi.
 - Birleşmiş Milletler resmi dillerinden birini bilmek istenmektedir.

DRAFT

Proje Asistanı için önerilen teknik şartname:

Temel Sorumluluklar

Proje asistanı, Ulusal Proje Koordinatörüne günlük aktivitelerin yönetiminde yardımcı olacaktır ve aşağıdaki sorumlulukları yerine getirecektir:

- Projenin uygulanmasıyla ilgili günlük aktivitelere katılım sağlamak ve UPK'ye yardım etmek.
- UPK'nin katılımını gerektirmeyen günlük işler için (çalıştaylar/toplantılar/ eğitimler ve düzenlemek ve temel dökümanları hazırlamak gibi) proje partnerleri ile iletişimi sağlamak.
- Proje ekibi ve UKK toplantılarına katılmak, toplantı tutanakları hazırlamak ve bunları katılımcılara dağıtmak ve projenin uygulanmasına dair günlük kayıtları tutmak.
- Projenin web sayfasını sürdürmek.

Süreyi anlamış olmak.

Proje asistanı tüm proje süresince görevlendirilmelidir.

Özellikleri

Aşağıdaki listede verilen uzmanlık veya deneyime veya eşdeğerine sahip olmalıdır:

- Proje yönetiminde en az 1 yıllık deneyim.
- Doğal bilimler, yönetim veya ekonomi alanında üniversite derecesi.
- Proje uygulama deneyimi.
- İyi iletişim ve yönetim becerileri.
- Bilgisayar kullanım becerisi.
- Dil becerisi bir değerdir.

Muhasebe görevlisi için önerilen teknik şartname:

Temel Sorumluluklar

Muhasebe görevlisi, Ulusal Proje Koordinatörüne günlük finansal işlerin yapılmasında yardım edecektir. Sorumlulukları arasında olanlar:

- Proje ekibinin mali durumunu haftalık bazda raporlamak.
- UPK tarafından onaylanan faturaların ödemelerini zamanında yapmak.
- Dış kurumlara faturalandırma yapmak ve ödemeleri kontrol etmek; durumda bir sorun ortaya çıktığında UPK'yi uyarmak.
- UPK'ya üç aylık raporlarla finansal girdileri hazırlamak.
- Aylık bazda sunulacak finansal belgelendirmeyi oluşturmak ve taramak.
- Bankalarla teknik işbirliği yapmak (hesap açma, kontrol etme ve hesap kapatma).
- Proje ekibinin nakit kaynaklarını yönetmek.
- Proje denetiminde UPK'ye yardımcı olmak.
- Vergi bildirimini hazırlamak ve KDV'yi yönetmek.
- Proje ekibinin ödemelerini yönetmek.
- Üç aylık mali bütçenin hazırlanmasına yardımcı olmak.

Aranan Nitelikler ve Deneyim

Bireysel olarak aşağıdaki listede verilen özelliklere ve deneyime veya eşdeğerine sahip olmak:

- Devam eden mali işlerde yukarıda listelenen temel sorumluluklarda deneyim.
- Ekonomi, muhasebe veya eşdeğeri bir profesyonel derece
- İlgili yasal düzenlemelere hakim olmak.
- Uluslararası veya yabancı programlarda deneyim sahibi olmak büyük avantaj sağlayacaktır.
- İlgili bilgisayar programlarına hakim olmak.
- Kişiler arası iyi ilişki kurma yeteneği.

Süreyi anlamış olmak.

Muhasebe görevlisi, tüm proje süresince görevlendirilmeli ancak mümkünse part time bazda çalışmalıdır.

Raporlama Gereklilikleri

Muhasebe görevlisi direk olarak UPK'ne raporlama yapacaktır.

Uluslararası danışmanlar için önerilen teknik şartname:

Muhtemel çalışmalar

Uluslararası danışmanlar, ilgili aktivitelerde ülke proje ekibini yönlendirerek ülkenin kapasite oluşumuna katkı sağlamalı, teknik çalışmaları desteklemeli, uzmanlık gerektiren belirlenmiş alanlarda gerekli yardımları ve tavsiyeleri vermelidir.

Uluslararası uzmanlar için özel görev, proje ihtiyaçlarını karşılamak için vaka bazında karar vermek ve buna uzmanlık gerektiren aşağıdaki alanlardaki teknik tavsiyeleri ve teknik yardımı da dahil etmektir:

- Çevresel program ve projeler dizayn etmek.
- Çevresel değerlendirme ve denetim.
- Özellikle KOK yönetimi dahil kimyasalların uyumlu yönetimi.
- KOK'lardan kaynaklanan endüstriyel kirlilik
- KOK kaynak kategorileri için BAT/BEP'ler.
- KOk içeren tehlikeli atıkların çevreyle uyumlu yönetimi.
- KOK'ların çevreyle uyumlu bertarafı ve yok edilmesi.
- KOK'larla kontamine alanların iyileştirilmesi.
- KOK'ların sağlık etkilerinin değerlendirilmesi.
- KOK'ların çevresel etkilerinin değerlendirilmesi.
- KOK'ların sosyoekonomik etkilerinin değerlendirilmesi.
- KOK'lardan numune alma ve analizleri.
- KOk emisyon envanterleri.
- Vektör hastalıklarının kontrolünde kullanılacak KOK alternatifleri.
- Termit kontrolünde KOK alternatifleri.
- Tarımsal kullanımlarda KOK alternatifleri.
- Endüstriyel kullanımlarda KOK alternatifleri.
- Maliyet ve fayda-zarar analizlerinin değerlendirilmesi.
- Mevzuat ve alt yapı.
- Yürütme ve uygunluk.

Eğer uygunsa daha spesifik olarak, uluslararası uzman:

- KOK yönetiminde ulusal kurumsal kapasitenin; ulusal KOK mevzuatı, mevzuat ve yürütme kapasitesi, ulusal BAT ve BEP kapasiteleri, KOK'ların ulusal düzeyde sosyo ekonomik/sağlık/çevresel etkileri, KOK'ların azaltılması/ortadan kaldırılmasının sosyo ekonomik etkileri ve KOK'ların izlenmesi için araştırma ve geliştirme kapasitesinin değerlendirilmesine yardım eder.
- Çalışma takımlarına ilgili eğitim ve tavsiyeleri vererek, hazırladıkları belge ve raporları gözden geçirir.
- Ulusal KOK envanterlerinin geliştirilmesi ve gözden geçirilmesine yardım eder.
- KOK azaltım ve ortadan kaldırma seçenekleri ve KOK'larla ilgili önceliklendirme kriterlerinin geliştirilmesine yardım eder.
- KOK'ların ortadan kaldırma, azaltma, iyileştirme, bertaraf ve temizlenmeleri eylemleri önündeki engellerin belirlenmesinde, farkındalığın artırılması ve bilgi değişim mekanizmaları, gerekli kapasite oluşturma faaliyetleri, teknoloji ve teknoloji transfer ihtiyaçları ve yatırım maliyetlerinin tahmin edilmesi hususlarında tavsiyeler verir.

- UUP hedefleri, zaman çizelgesi ve göstergelerinin belirlenmesi ile ilgili işlere liderlik eder.
- UUP icrası için ön maliyet tahminleri yapmak.

DRAFT

Mesleki yeterlilik ve deneyim

Uluslararası danışmanlar aşağıda belirtilen uygun deneyim ve geniş eşdeğer yeterliliğe sahip olmalıdır:

- Doğal bilimleri, çevre bilimleri, mühendislik, kimyasallar mevzuatı veya ekonomi alanında üniversite eğitimi.
- En az 10-15 yıllık mesleki tecrübe, tercihen bölgede.
- Çevre ve kimyasallar yönetimi alanlarında, görevi ile ilgili mevzuat bilgisi.
- İyi kişisel ilişkiler kurma ve eğitim becerileri.
- Çok iyi derecede İngilizce ve/veya Birleşmiş Milletlerin diğer dillerinden birini (Arapça, Çince, Fransızca, Rusça, İspanyolca) konuşma veya yazma.
- Stockholm Sözleşmesi hükümleri ve KOK'larla ilgili konularda bilgi.

Lojistik ve maliyetler

UUP geliştirilmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi proje lokasyonu ülkenin içinde olmalı ancak sadece bu danışmanların uzmanlığına ihtiyaç duyulduğu zaman ülke de olmaları beklenmelidir. Danışmanlık ücretlerine ilave olarak seyahat masrafları proje tarafından karşılanacaktır.

Ek 2: KOK Pestisitlerinin Değerlendirmesi

Arka plan

Sözleşme ilk olarak, 8 tanesi pestisit olan 12 adet kalıcı organik kirleticiyi listelemiştir. 2009 ve 2011 yıllarında, Taraflar Konferansı Stockholm Sözleşmesinin ve Ek-A, B ve C'sinde değişiklik yapılmasını kabul etmiş ve altı tanesi pestisit olan on yeni KOK'u listeye eklemiştir. Sözleşmede listelenen pestisitler aldrin, alfa heksaklorosikloheksan, beta heksaklorosikloheksan, klordan, klordekon, DDT, dieldrin, teknik endosülfan ve ilgili izomerleri, endrin, heptaklor, lindan, mireks, pentaklorobenzen ve toksafen'dir. PFOS'un, tuzlarının ve perflorooktan sülfonil florit'in (PFOSF) Stockholm Sözleşmesinin Ek-B'sinde listelendiği ve bu kimyasalların, böcek yemi olarak yaprak yiyen karıncaların kontrolünde kabul edilebilir bir amaç için kullanımı olduğu dikkate alınmalıdır. İnsektist olarak Acromyrmex spp'nin, kırmızı yangın karıncaları ve termitlerin kontrolü için spesifik bir kullanım muafiyeti vardır. KOK'ların bu tür kullanımları, KOK pestisitlerinin değerlendirilmesi içinde vurgulanmalı ve ulusal yetkili kurumlarla temasa geçilerek, sülforamid veya PFOS ya da bununla ilgili maddeleri içeren diğer insektisitlerin ülkede ruhsatlı olup olmadığı belirlenmeli ve eğer ruhsatlılarsa insektisit olarak toplam miktarı açıklanmalıdır.

Bu ek KOK pestisitlerinin değerlendirilmesi ve temel bilgilerin toplanmasını anlatmaktadır. DDT'nin vektör kontrolü için kullanımına, lindanın ekoparazitlerin kontrolünde veterinerlik ve insan uygulamaları için kullanıldığına ve endosülfan maruziyetinin doğuştan fiziksel bozukluklara ve mental gelişim gecikmelerine ve gelişmekte olan ülkelerde çiftçilerin ve işçilerin ölümlerine neden olduğuna özel bir dikkat çekilmesi istenir. Genel olarak, Taraflar, listelenmiş KOK pestisitleri ile kontaminasyon veya bunları içeren atıklar ve kullanımdaki eşya ve ürünleri ve stoklarını belirlemek için uygun stratejiler geliştirmelidir. Özellikle, alfa heksaklorosikloheksan, beta heksaklorosikloheksan atıkları stokları ile birlikte heksaklorobenzen ve pentaklorobenzen (endüstriyel kimyasal ve pestisit olarak) kullanımları göz önüne alınmalıdır. Her bir alanda bilgisi olan uzmanlar çalışma takımlarına dahil edilebilir.

Sözleşme altında yer alan yeni yükümlülükler göre, UUP, gözden geçirilirken ve güncellenirken, bu değerlendirmede uygun biçimde yeni eklenen KOK pestisitleri vurgulanmalıdır. Eylem planlarının uygulanmasındaki değişiklikler gibi (örneğin, KOK pestisitlerinin üretim, ithalat ve ihracatındaki değişiklikler, yasal çerçeve ve kurumsal alt yapı ile ilgili değişiklikler gibi) diğer ilgili değişiklikler bir önceki değerlendirme sırasında meydana gelmiş olabilirler ve bu değerlendirmede (ilgili eylem planları ile birlikte) de yer almalıdırlar.

İlave olarak, bu değerlendirme, Sözleşmenin Her bir Tarafın Taraflar Konferansına raporlamak üzere bahse konu Sözleşmenin hükümlerini uygulamak amacıyla aldığı önlemleri ve Sözleşme hedeflerinin yerine getirilmesinde ilgili önlemlerin etkinliğine ilişkin 15.maddesini vurgulamak için bir fırsattır.¹¹Bilgiler; Sözleşmenin Ek-A, B ve C'sinde listelenen kimyasalların her biri için üretim, ithalat ve ihracata ilişkin istatistiksel verileri içmeli, bu tür maddelerin hangi ülkelerden ithal edildiği ve hangilerine ihraç edildiğinin bir listesi; ve EK-C'de yer alan kimyasalların salınımlarının azaltılması veya ortadan kaldırılması için alınacak tedbirlerin ayrıntılarını göstermelidir. Raporlama için elektronik bir sistem [Sekreteryanın web sayfasında](#) erişilebilir durumdadır.

Amaçlar

KOK pestisitlerinin değerlendirmesinin amaçları:

- Sözleşmenin Ek-A, B ve C'sinde listelenen pestisitlerin; üretim, kullanım, ithalat ve ihracat, bertaraf bilgilerini özetlemek ve gözden geçirmek.
- KOK pestisitlerini içeren veya içerdiği düşünülen stok ve atıklara ilişkin bilgileri toplamak.
- Sözleşmenin Ek-A, B ve C'sinde listelenen pestisitlerin üretimi, kullanımı, ithalat ve ihracatlarını ve çevreyle uyumlu bertarafalarını kontrol etmek için yasal ve kurumsal çerçeveyi değerlendirmek.
- Değerlendirmeyi tamamlamak için gerekli bilgi eksikliklerini belirlemek.
- KOK pestisitlerine uygun alternatif ürünleri, metot ve stratejileri belirlemeye yardım etmek.

¹¹ İlk toplantıda alınan, SC-1/22 sayılı karar ile, Taraflar Konferansı bu raporlamanın her dört yılda bir olmak üzere periyotlarını belirlemiş ve bir raporlama formatını kabul etmiştir.

- Muafiyet ihtiyacının belirlemek ve bu pestistler için kayıt yaptırmak ve muafiyeti olan pestisitlerin kullanımına izin vermek.
- Mevcut durumun Stockholm Sözleşmesi gereksinimleriyle uyuşup uyuşmadığını belirlemek ve uyuşmadığı alanları detaylandırmak.

Faaliyetler ve Çıktılar

- KOK pestisitlerinin önceki ve şimdiki üretimleri, ithalatları, ihracatları, kullanımları, stok ve atıklarının bertarafının raporu.
- KOK pestisitleri için detaylı bir yasal, kurumsal, düzenleme ve uygulama sistemi.
- KOK pestisitleri hakkındaki bilgilerdeki eksiklikler ve veri boşluklarının detaylı bir hesabı.
- UUP kapsamında pestistleri gösteren bir eylem planı geliştirme elemanları.

Temel sorumluluk

Değerlendirmeyi yapmak için tematik bir çalışma takımı görevlendirilmesi muhtemeldir. Bu takım PKB'ne hem fikir olunduğu gibi raporlama yapmalıdır.

Çalışma takımı bu görevi yaparken ülkede pestistler konusunda çalışmaktan sorumlu insanlardan oluşmalı ve /veya kimyasala dayalı yaklaşımdan uzaklaşarak daha entegre bir zararlı yönetim sistemi sürecini başlatmalı ve kimyasalların yönetimini, pestisitlerin kaydı, kontrolü, kullanımı, kısıtlanması, yasaklanması ve atık bertarafını geliştirici herhangi bir girişimi göz önünde bulundurmalıdır.

DDT değerlendirmesine halk sağlığı ve vektör kontrolünden sorumlu olan görevlilerin de dahil edilmesi özellikle önemlidir. Vektör kontrolünden sorumlu kurumlar ve tarımsal kullanımından sorumlu kurumlar arasında DDT'nin tarım sektörü için değerli bir ürün olması ve diğer alanlarda izin verilen kullanımdan izinsiz "kaçak" kullanımı olabileceğinden dolayı; bağlantı kurmak da önemlidir.

Benzer olarak, halk sağlığı ve veteriner kontrolünden sorumlu görevlilerin lindan değerlendirmesine dahil edilmesi gereklidir. Sadece Lindanın, eğer ülke kayıt ettirdiyse baş bitleri ve pirelerin kontrolü için ikinci basamak tedavi olarak insan sağlığı farmasötüğü olarak kullanıldığı dikkate alınmalıdır. Tarım sektöründeki muhtemel kaçakların, lindan stoklarının yönetimine etkisi vurgulanmalıdır. Lindan üretimi yapıldığı zamanlarda, üretildiği yerlerin belirlenmesi, Alfa ve beta heksaklorosikloheksan izomerleriyle ilgili özel notlar alınması gerekebilir.

Pestisitlerin obsolüt stokları ile mücadele etmek ve bunları belirlemek için yürütülmekte olan çalışmalardan elde edilen deneyimler uygun olduğunca kullanılmalıdır.

Çalışmalar

- KOK pestisitlerinin değerlendirilmesi için bir mekanizma oluşturulmalı, sorumluluk tayini süreci için bir plan geliştirilmeli ve zaman çizelgesi oluşturulmalıdır.
- Pestisitlerin, pestisit formülasyonlarının, bunların bulunduğu kapların ve kalıntılarının üretim, ithalat, ihracat, kullanım, lisanslandırma, depolama, elleçleme ve bertarafı konusundaki mevcut yasal ve kurumsal çerçeve gözden geçirilmeli ve özetlenmelidir.
- Yasal çerçeve ile Stockholm Sözleşmesi yükümlülükleri karşılaştırılmalıdır.
- Mevcut sistemin Stockholm Sözleşmesi ile karşılaştırılması ve politika uygulama ve yürülmeye koymadaki herhangi bir yetersizliğin tespit edilmesi gereklidir.
 - Bir ön envanter oluşturulmalıdır:
 - Her bir KOK pestisiti için, üretim, ithalat, ihracat, ülkede kullanımı ve stoklardaki varlığı ve atık verileri hakkındaki mümkün olduğunca geniş olarak toplanan bilgiler özetlenir.
 - İlgili bilgi sisteminin güvenilirliği ve etkinliği ile verilerin kalitesi, ve mevcut verilerin kayıt altına alınması önemlidir. Bu, toplanması ve üretilmesi gerekli ilave verilerin eksikliklerin belirlenmesi ve sınıflandırılmasına yardımcı olur.
 - Elde edilen bilgiler, her bir kimyasalın şimdi veya daha önce, üretilip üretilmediği, ithalatı ve ihracatı olup olmadığı ile ülkede formülasyonda kullanıp kullanılmadığı ve varsa miktarlarını göstermelidir. Bu

aynı zamanda, (örneğin, uygulamanın ölçeği ve özellikleri gibi – bireysel çiftçiler, vektör kontrolü yada ekoparazit kontrolü vs.), depolama şartları, stokların ve depoların elleçlenmesi ve bilinen veya şüpheli atıklardaki varlığı ve terkedilmiş depolar gibi geçmiş veya şimdiki kullanımlar ve kullanımın özellikleri hakkında bilgilerin ortaya çıkmasını sağlar.

- İlk veya en son güncellenmiş UUP'yi gözden geçirirken veya güncellerken, burada listelenen bazı çalışmalar sadece yeni eklenen KOK pestisitlerinin azaltılmasına ve sadece ilk KOK pestisitleriyle ilgili mevcut durumun bir gözden geçirilmesini gerektirebilir.

Metot ve yaklaşım

- Envanterin kapsamı ve ilgili metodolojinin açıkça belirlenmesi gereklidir. Paydaşlar arasında esaslı bir tartışma, envanter kapsamına alınacak hususların belirlenmesi için istenen bir durumdur.
- Pestisitler hakkında veri/ bilgi toplamak için farklı metodolojiler uygulanabilir. Her birinin avantajlı ve dezavantajlı tarafları vardır. Aşağıda, bu tür verileri toplamak için bazı metotlar verilmiştir:
- Büro çalışması/mevcut bilgilerin literatür araştırması: Bir envanter prosesi başlatmak, bir büro çalışmasına başlamak/literatür araştırması yapmak iyi bir başlangıç noktasıdır. Bilgi araştırmasına, araştırma raporları ve önceki envanterler, pestisit stoklarının rutin denetlemelerin bakanlık çalışanlarınca hazırlanmış raporları, ambar memurlarının tuttuğu kayıtlar/sipariş kayıtları, vakıflara ait kayıtlar, STK'ların raporları, üretici ve ithalatçıların raporları ve gümrük ithalat kayıtları gibi kayıtlar dahil edilmelidir.
- Toplantılar ve görüşmeler: derinlemesine araştırılan cevaplar için esneklik sağlar.
- Posta, telefon, elektronik posta, tedarik zinciri, STK'lar vs. aracılığıyla yapılan anket araştırmaları: Anket araştırmaları anketlerde sorulan daha spesifik sorularla bilgi akışını sağlayarak daha odaklı bilgi toplanmasına izin verir. Anket araştırma metodolojileri pek çok envanter projesinde başarıyla kullanılmış olmasına rağmen; anket hazırlamak, bilgi toplanacak sektörlerin belirlenmesi için titiz bir planlama gerektirir ve bazen alınan cevaplardan memnuniyet düşük olabilir. Bu, farkındalık kampanyası ile tüm paydaşların araştırma hakkında bilgilendirmesini sağlayarak ve toplanan verileri kullanan uzmanlar tarafından paydaşlara anketlerin tamamlanmasında yardımcı olunarak ele alınabilir.
- İstatistiksel metotlar: İstatistiksel metotlar, seçilmiş bir alanda temsili bir örnek belirleyip sonrasında anlamlı bir bilgi/veriye ulaşmak için istatistiksel ekstrapolasyon yapılmasını sağlayan bir diğer araçtır. İstatistiksel metotlar herhangi bir araştırma metodolojisi, anketler veya alan denetimlerine uygulanabilir.
- Stokların kontrolü ve veri toplaması için alan denetimi yapılabilir.
 - Bir envanterin sağlam bir temeli olmalıdır, çünkü:
- halk sağlığı ve çevreye riskin düzeyine göre pestisitleri önceliklendirir.
- pestisitlerin bertarafı ve iyileştirilmesi için kaynak sağlamak isteyebilecek üretici, tedarikçi ve obsolüt pestist sahipleri belirlenir.
- obsolüt pestistlere sahip özel sektör için kampanyalar planlanabilir.
- obsolüt pestistlerin sonraki bertarafı planlanabilir.
- kontamine olmuş alanların iyileştirilmesi planlanabilir.
- obsolüt pestisit stoklarının yeniden oluşumunun engellenmesi için bir program geliştirilebilir.
- uygulama planının bir parçası olarak bir eylem planı geliştirilebilir.
 - Tutarlı veriler sağlamak, bilgi toplama sürecinin uyumu için önemlidir. Bilgiler toplanırken, çeşitli parametrelere bakmak gerekebileceği belirlenmeli ve dahil edilmelidir. Farklı lokasyonlar/kurumlar tarafından toplanan aynı bilgi grupları uyumlu bir biçimde elde edilmeli, verileri toplayanlar tarafından önceden belirlenmiş bir sırayla bilgiyi kolay toplama, veri girişi ve yorumlama için standart bir format sağlanması çok önemlidir.
 - Çalışma takımı, PKB (ve eğer uygunsa, UPK tarafından da) tarafından onaylanmış bir plan geliştirebilir. PKB, KOK pestisitlerinin yönetiminin durumu konularını, yeteri

kadar yansıtılmasını sağlamak için Ulusal Gümrük Kurumu ile birlikte Tarım, Halk Sağlığı Bakanlıkları ve Veterinerlik Hizmetlerinden yeterli temsilcinin katılımını sağlamalıdır.

- Listelenen kimyasalların alternatifleri; bütünleştirilmiş pestisit/vektör yönetimi yaklaşımlarının (IPM/IVM) kabulü, çevreyle uyumlu, kullanıcı dostu ve ekonomik olarak uygulanabilir olması, yerel alan testlerinin sonuçları, kabul görmüş klinik denemeler ve önerilen alternatifin büyük ölçekli demonstrasyon çalışmalarına dikkat edilerek ve yerel çalışmalara dayanılarak seçilmelidir.
- PKB, KOK pestisitleri için koruyucu tedbirleri tartışmalıdır. Bu tedbirler, farkındalığın artırılması, eğitim, alan belirleme, acil durumlara hazırlık ve insan sağlığı ve çevre için risk değerlendirmesini de içine almalıdır.
- Eğer mümkünse, toplumda sağlık ile ilgili çevresel ve mesleki sağlık da dahil halk sağlığı üzerindeki etkileri, su ürünleri ve ormancılık ile birlikte tarım, biota (biyoçeşitlilik) ekonomik bakış açısı, sosyal maliyetler ve sürdürülebilir kalkınmaya yaklaşma da dahil etkilerinin değerlendirmesi yapılmalıdır.
- KOK pestisitlerinin izlenmesi için Proje İzleme Birimi, KOK pestisitlerinin yaşam döngüsü yönetimini anlayarak farklı matriclere (toprak, hava ve su) bakmalıdır. İlgili bilgiler/veriler KOK pestisitler envanterinin bir parçası olarak toplanabilir (ve bu aynı zamanda eylem planı değerlendirmesini de destekler). Pestisit kalıntıları değerlendirilirken, çevrede özellikle toprakta ve suda KOK pestisitlerinin varlığına ilişkin bilgiler sağlanmalıdır. Pestisitlerin, satıldıkları yerlerin, ambarların etrafından veya tarımsal alanlardan toprak numuneleri almak için standardize edilmiş metodolojiler kabul edilmelidir. Sudaki kalıntılar için numuneler, ırmak, havuz ve/veya benzerlerinden alınmalıdır.

Rehber

- [FAO Absolut Pestisit Envanteri Hazırlama Eğitim Rehberi, FAO Pestisitlerin Bertarafı Serisi 10](#) (FAO, 2001)
- [Paydaş Katılımı Rehberi, FAO Pestisitlerin Bertarafı Serisi 11, Ülke Kılavuzları](#) (FAO, 2001)
- [Çevresel Risk Değerlendirmesi Rehberi, FAO Pestisitlerin Bertarafı Serisi 12, Absolut Pestisitlerin Çevresel Yönetimi İçin Araç Kiti Bölüm 1](#) (FAO, 2009)
- [Pestisitlerin Depolanması ve Taşınımı İçin Rehber, FAO Pestisitlerin Bertarafı Serisi 13, Absolut Pestisitlerin Çevresel Yönetimi İçin Araç Kiti Bölüm 2](#) (FAO, 2009)
- [Envanterleme Rehberi, FAO Pestisitlerin Bertarafı Serisi 14, Pestisitler ve İlgili Atıkların Envanterlerinin Hazırlanması](#) (FAO, 2010)
- [Absolut Pestisitler İçin Çevresel Değerlendirme ve Yönetim Planı Rehberi, FAO Pestisit Bertaraf Serisi 15, Çevresel Yönetim için Araç kiti Bölüm 3](#) (FAO, 2011)
- [Absolut Pestisitlerin Emniyetli Yönetimi ve Bertarafı, FAO Pestisit Bertaraf Serisi 16, çevresel Yönetim için Araç Kiti Bölüm 4](#) (FAO, 2011)
- Absolut/kullanım süresi dolmuş pestisitler için bilgi ve programlar: http://www.fao.org/WAICENT/FAOINFO/AGRICULT/AGP/AGPP/Pesticid/Disposal/guides_en.htm
- [Kalıcı Organik Kirleticilerin Kullanımının Azaltılması ve Ortadan Kaldırılması: Sürdürülebilir Zararlı ve Vektör Yönetimi için Alternatif Stratejiler Kılavuzu](#) (IOMC, 2002)
- [Broşür: Endosülfan - Taraflar Konferansı Beşinci Toplantısında Stockholm Sözleşmesine eklenen kimyasalın takdimi](#)
- [Kalıcı Organik Kirleticiler olarak listelenen ve aday olan kimyasalların ikamelerinin ve alternatiflerinin dikkate alınması için rehber- 2009](#)
- Cape Town Üniversitesi Pestisit Risk Yönetimi Lisansüstü Eğitimi – Uluslararası Sözleşmeler ve Absolut Pestisitler konusunda kısa bir eğitim Mart 2012'den itibaren

başlayacaktır.

[../jalvarez/AppData/Local/Microsoft/AppData/Local/Microsoft/Windows/Temporary Internet Files/Content.Outlook/AppData/AppData/Local/Microsoft/Windows/Documents and Settings/David.UNEPCHEMICALS/Local Settings/Temporary Internet Files/OLK36/ss](..../jalvarez/AppData/Local/Microsoft/AppData/Local/Microsoft/Windows/Temporary Internet Files/Content.Outlook/AppData/AppData/Local/Microsoft/Windows/Documents and Settings/David.UNEPCHEMICALS/Local Settings/Temporary Internet Files/OLK36/ss)

DRAFT

Ek 3: PCB'lerin Değerlendirmesi

Arka plan

Sözleşmenin 3.maddesi, PCB'lerin uzun ömürlü elektrikli ekipmanlarda geniş kullanımı olduğunun farkında olunarak önceden üretilen bir kimyasal madde olan PCB'lerin Ek-A, Kısım II'de verilen özel detayların nasıl ele alınacağına ilişkin PCB ile ilgili yükümlülüklerini düzenler. Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden hemen sonra üretiminin yasaklanması gereklidir.

Sözleşme, PCB'lerin ekipmanlarda (transformatörler ve kapasitörler gibi) kullanımının 2025 yılına kadar ortadan kaldırılmaları (TK tarafından gözden geçirilmeye tabi tutularak) amacına ulaşmak için gerekli eylemleri ve önceliklerini belirleyerek kullanılmasına müsaade eder. PCB'li ekipmanların belirlenmesi için eylemler ve öncelikler Ek-A, Kısım II'de düzenlenmiştir. PCB içeren ekipman kullanımında kalacaksa eğer, Taraflar PCB maruziyetini azaltmak için önlem alınmasını teşvik etmelidir. PCB'lerin ekipmandan çıkarılması ve bertarafı uygun bir şekilde yapılmalıdır.

Taraflar, (i) %10'dan daha fazla PCB içeren ve hacmi 5 litreden daha fazla ve (ii)%0.05'den daha fazla PCB içeren ve hacmi 5 litreden daha fazla olan ekipmanların belirlenmesi, etiketlenmesi ve kullanımdan kaldırılması için kararlı çabalar göstermeli ve %0.005'den daha fazla PCB ve hacmi 0.05 litreden daha fazla olan ekipmanların belirlenmesi ve kullanımdan kaldırılması için çalışmalıdır.

Taraflar, PCB içeren sıvıların ve % 0.005'in üzerinde PCB içeren ve PCB'lerle kontamine oluş ekipmanın, 6.maddenin 1.paragrafına uygun olarak mümkün olduğu kadar kısa süre içinde Taraflar Konferansının yeniden gözden geçirmesine tabi tutularak 2028 yılından geç olmayacak şekilde çevreyle uyumlu atık yönetimine gitmesi için gerekli çabaları da göstermelidirler.

Taraflar her beş yılda bir PCB'lerin ortadan kaldırılmasında sağlanan gelişmeleri raporlamalı ve bunu 15.maddeye uygun olarak Taraflar Konferansına sunmalıdır.

PCB kullanımının ve bertarafının etkin kontrolü için:

- Kullanımdaki ve kullanım dışı veya bertaraf için stoklanan ekipmanları bilmeli,
- PCB içeren ekipmanların işletilmesi ve şartlarını anlamalı,
- PCB içeren herhangi bir ekipmanın hareketi, tamiri ve elleçlemesi (Sözleşme hükümlerinde yer alan tanımlara tabi olarak) için uygun önlemlerini ve
- Uygun atık yönetimi sistemlerinin mevcudiyetini bilmeli,
- PCB'li ekipmanların kullanımı, taşınımı, satışı ve bertarafının raporlanması için etkin ve uygun bir izleme yapmalıdır.

Bu ek, bir ülkenin PCB'ler konusundaki durumu hakkında yeterli bilgiyi toplaması ve PCB'lerle etkin olarak başa çıkması için UUP'de yer alacak eylemleri hazırlamakta yardım etmek için atılacak adımları gösterir.

Amaçlar

Ülke içindeki mevcut PCB kullanımını değerlendirmek ve muhtemel miktarları, ekipman tiplerini, sahiplerini, işletmesel uygulamalarını, sağlık ve güvenlik yönetimini ve ömrünü tamamlamış PCB içeren ekipman ve maddeleri işlemeyi anlamaktır.

Faaliyetler ve Çıktılar

- PCB'lerin önceki ve şimdiki ithalatları, ihracatları, kullanımları, stok ve atıklarının bertarafı bilgilerinin ayrıntılı raporu.
- PCB yönetiminin yasal, kurumsal, düzenleme ve yürürlüğe koyma sisteminin değerlendirilmesi
- PCB yönetimi bilgilerindeki eksik ve yetersiz verilerin değerlendirilmesi

Temel sorumluluk

Gerekli olduğunda dış uzmanlar tarafından desteklenen bir PCB çalışma takımı, PKB'ne raporlama yapmalıdır.

Çalışmalar

- Ülkedeki stoklar, ekipmanlar, üretim alanları, kontamine alanlar, bertaraf yolları ile birlikte çevresel kontaminasyon ve izlemeye ait her verinin belirlenmesi için gerekli tedbirler de dahil PCB'lerin enveliyatına ilişkin bilgiler toplanır.
- Dökümanlar gözden geçirilerek PCB kullanımı ve muhtemel konularda ön bilgiler hazırlanır.
- PCB içeren ekipmanların uygun yönetimi konusunda rehber oluşturulur. Bu tür rehberler, PCB sızıntılarının minimize edilmesini, ekipmanların izlenmesi ve çevresel riski azaltmak için takip edilmesini, PCB içeren ekipmanların gıda ve besin üretiminden uzak tutulmasını ve elektrik kesintisi ve yangın riskini azaltmayı teşvik edici önlemleri almayı amaçlar. Bu rehberler, PCB envanterinin oluşturulması sürecinde, PCB kullanıcılarına dağıtılmaya uygun biçimde bulunmalıdır.
- Ülkedeki PCB'lerin kullanımı, ekipmanları, depolanması ve bertarafı mevcut envanteri güncellenerek ön bir envanter çalışması başlatılır. Saha ziyaretlerinin gerçekleştirildiği yerlerde, bu ziyaretler PCB içeren veya PCB içermesi muhtemel olan ekipmanların etiketlenmesi ve kaydı için, bu tür ekipmanların sahiplerinin takibini kolaylaştırmak ve bu tür ekipmanlarla temas edecek insanlara bunların spesifik kontrollere tabi olduğunu belirtmek için kullanılır. [PCB ve PCB İçeren Materyallerin Belirlenmesi İçin Kılavuz](#) (UNEP, 1999) envanter hazırlamak için değerli bilgiler içerir, [PCB içeren kapasitörler – Elektrikçiler ve elektrik yüklenicileri için bir bilgi kitapçığı](#) (Avustralya ve Yeni Zelanda Çevre Koruma Konseyi, 1997, Gözden Geçirilmiş Basım 2005).
- PCB içeren ekipmanların kullanımı, elleçlemesi, izlemesi, ve bertarafı hakkındaki mevcut yasal kontroller ve herhangi bir uygunluk ve yürütme sistemi ve bunların etkinliği raporlanmalı ve gözden geçirilmelidir.

Yaklaşım ve metot

Çalışma takımı projenin taslak planını sürecin başlangıcında düzenler. Başlangıç basamağı takım içindeki bireylere görev verme ve dış yardımın hangi alanlarda (örneğin, envanter toplamakta) kullanılacağını tayin etmektir. Düzenli gelişme raporlarının PKB tarafından hazırlanması muhtemeldir.

Bir çıktı olarak paydaş etkileşimi planlanabilir. Bu en iyi, mevcut UKK tarafından ele alınır veya daha odaklanmış bir yaklaşım özellikle PCB'ler için istenir. Seçilen mekanizma ve yaklaşım kaynaklara, UKK'nin teknik şartnamesinin içeriğine, ve çalışma takımının planı ve kompozisyonuna bağlı olmalıdır.

Rehber Dokümanlar

- [PCB ve PCB içeren Materyallerin Belirlenmesi için Rehber](#) (UNEP, 1999)
- [PCB Envanter Formu – PCB içeren Ekipmanların Envanteri](#) (UNEP, 2002)
- [PCB'ler Eliminasyon Ağı \(PEN\) dergisi, Sayı 01, “PCB'lerin Eliminasyon Ağı – PCB'ler konusunda bilgi paylaşımı”](#) (UNEP, 2010)
- [PCB içeren Kapasitörlerin Belirlenmesi– Elektrikçiler ve elektrik yüklenicileri için bir bilgi kitapçığı](#) (Avustralya ve Yeni Zelanda Çevre ve Koruma Konseyi, 1997, Güncelleme:2005)
- [PCB'ler. HELCOM Tavsiyelerinden Türetilen Bilgilerin Bir Derlemesi, AB-Direktifleri, UN-ECE-LRTAP\(Birleşmiş Milletler-Avrupa Ekonomik Topluluğu Uzun Taşınım Sınır Ötesi Hava Kirliliği\), UNEP ve OSPAR, Kullanımdaki PCB içeren Ekipmanlardan PCB Salınımlarının Azaltılması ve Güvenli Elleçlemede Uygun Önlemleri Amaçlayan Analizler](#) (HELCOM, 2001)
- [PCB'ler. Yasal Durum, Mevcut Kullanım, Stoklar ve Salınımlara Odaklanan Anlaşılabilir Tarafların Verdiği Bilgilerin Bir Değerlendirmesi ve Derlenmesi](#) (HELCOM, 2001)
- [PCB'lerin Yönetimi için Çerçeve](#) (IFCS, 2002)
- [PCB'li Transformatörler ve Kapasitörler – Yönetimlerinden Yeniden](#)

Sınıflandırılmalarına ve Bertaraflarına Kadar (UNEP, 2002)

- Bir Değerlendirme Raporu: DDT Aldrin Dieldrin Endrin Klordan Heptaklor Hekzaklorobenzen Mireks Toksafen Poliklorlu Bifeniller Dioksinler ve Furanlar (IPCS, 1995)
- Basel Sözleşmesi kapsamında PCB ve PCB ile kontamine olmuş ekipmanların Çevreyle Uyumlu Yönetimi için Ulusal Bir Plan Hazırlama: Eğitim Kitapçığı (UNEP, 2003)
- Poliklorlu Bifenilleri (PCB'ler) ve Poliklorlu Terfenilleri (PCT'ler) ve Atıkların İçeren veya Bunlarla Kontamine olmuş Atıkların Çevreyle Uyumlu Yönetimi için Teknik Rehberler (Basel Sözleşmesi Sekretaryası, 2010).
- Kalıcı Organik Kirleticiler (KOK'lar) ile kontamine olmuş veya bunları içeren atıkların çevreyle uyumlu yönetimi için güncellenmiş genel teknik rehber dokümanlar (UNEP, 2010)
- Dünya Genelinde PCB'leri Ortadan Kaldırma Kapasitesi Envanteri (UNEP, 2004)
- Mevcut, Erişilebilir Yakma Dışı PCB İmha Teknolojileri Araştırması (UNEP, 2000)
- Basel Sözleşmesi Altında PCB'leri ve Diğer KOK Atıklarının İmha Etme ve Dekontaminasyon Teknolojileri: Tehlikeli Atık Proje Müdürleri için Eğitici Bir El Kitabı (Basel Sözleşmesi Sekretaryası, 2002)
- PCB'lerin Açık Uygulama Fotoğraf Kitapçığı (PCB Eliminasyon Ağı, 2012)
- PCB'lerin Açık Uygulaması Bilgi Notu (PCB Eliminasyon Ağı, 2012)
- PCB'lerin Açık Uygulaması Bilgi Notu - Evsel/kamusal binalar (PCB Eliminasyon Ağı, 2012)
- PCB'lerin Açık Uygulaması Bilgi Notu - Sanayi/Enerji santralleri (PCB Eliminasyon Ağı, 2012)
- Poliklorlu bifeniller (PCB'ler) İEnvanter Rehberi (PCB Eliminasyon Ağı, 2012)
- PCB'leri içeren konteyner ve ekipmanların elleçleme, ara depolaması ve bakımı için Kılavuz (PCB Eliminasyon Ağı, 2012)

Ek 4: KOK-PBDE'ler ve HBB¹²

Arka plan

Tetrabromodifenil eter, pentabromodifenil eter, heksabromodifenil eter ve heptabromodifenil eter (KOK-PBDE'ler) ve HBB; Ek A'da listelenmektedir. Taraflar bunların üretimini ve kullanımını ortadan kaldırmak için gerekli tedbirleri almak zorundadır.

Sözleşmenin 3.maddesi, Ek-A, Kısım IV ve V'deki özel detaylarla birlikte KOK-PBDE'lerin geri dönüşümü ile ilgili hükümleri düzenler. Bu hükümlere göre, bir Taraf KOK-PBDE'leri içeren veya içerebilecek eşyaların geri dönüşümüne ve KOK-PBDE'leri içeren veya içerebilecek geri dönüştürülmüş malzemeden üretilmiş eşyaların nihai bertarafına ve kullanımına izin verebilir.

Muafiyet şartları:

- (a) Geri dönüşüm ve nihai bertaraf çevreyle uyumlu biçimde yapılır ve KOK-PBDE'lerin yeniden kullanım amacı dışında geri kazanımlarına izin verilmez;
- (b) Taraf ülke, bu tür eşyalarda izin verilmiş KOK-PBDE seviyelerini/konsantrasyonlarını aşan eşyaların kendi topraklarında satışı, kullanımı, ithalatı veya üretimi ve ihracatını engellemek için önlem almalıdır; ve
- (c) Taraf muafiyetten yararlanmak için bu niyetini Sekreteryaya bildirir.

Altıncı olağan toplantıda ve ondan sonraki her ikinci olağan toplantıda, Taraflar Konferansı, KOK-PBDE'leri içeren eşyaların eliminasyonu nihai hedefine ulaşmak için kaydedilen gelişmeleri değerlendirecek ve özel muafiyet ihtiyacının devam etmesini gözden geçirecektir. Bu özel muafiyet her durumda en geç 2030 yılında sona erer.

Taraflar Konferansı, KOK-PBDE'lerin geridönüşüm/atık akışından eliminasyonu için tavsiyeler vermiştir ve KOK Gözden Geçirme Komitesi arka plan bilgisi olarak kullanılabilir detaylı bir rapor hazırlamıştır (Bakınız aşağıda listelenen dökümanlar).

İlgili materyal akışından KOK-PBDE'lerin yönetimi ve eliminasyonu çevreyle uyumlu biçimde yapılmalıdır.

KOK-PBDE'leri içeren eşyaların kullanımı ve geri dönüşümünün etkin kontrolü aşağıdakilerinin olmasını gerektirir:

- Geri dönüşüm akışında veya bertaraf için stoklarda, kullanımdaki ve kullanım dışı ekipmanları varlığı bilgisi,
- KOK-PBDE'lerin varlığında bir etiketleme sistemi ve uygun geri dönüşüm tesislerinin erişilebilir olması,
- Uygun atık yönetimi sistemlerinin var olması ve ömrünü tamamlayanların işlenmesi ve
- KOK-PBDE içeren malzemelerin kullanımı, taşınımı, satışı ve bertarafının raporlanması için etkin ve uygun bir izleme yapmalıdır.

Amaçlar

- Ülke içindeki mevcut KOK-PBDE kullanımını değerlendirmek ve muhtemel miktarları, sağlık ve güvenlik yönetimini ve ömrünü tamamlamış KOK-PBDE içeren malzemelerin işlenmesini bilmek.
- Yeniden kullanım veya geri dönüşüm için muafiyet kaydına ihtiyacı belirlemek.
- 5.Taraflar Konferansı'nda verilen atık akışı ve geri dönüşümden kaynaklanan bromlu difenil eterlerin ortadan kaldırılmasına yönelik tavsiyeleri göz önünde bulundurarak ilgili malzeme akışından KOK-PBDE'leri çevreyle uyumlu biçimde imha etmek ve yönetmek.
- KOK-PBDE içeren malzeme akışı için genel yönetim konsepti içerisine KOK-PBDE yönetimi aktivitelerini (yeniden kullanım, geri dönüşüm ve bertaraf) entegre etmek (örneğin elektrikli ve elektronik eşyalar/ atık

¹² HBB'nin daha erken yıllarda ve daha küçük miktarlarda (6,000 ton) üretilmiş olması ve tarihi kullanımından dolayı (1970'den 1975'e kadar), bu kimyasalın uygulama süreciyle alakası sınırlı olup bu kimyasalı içeren malzemelerin çoğu yıllar önce bertaraf edilmiştir. Önceki kullanım alanları, KOK-PBDE'lerin kullanım alanlarına benzer olduğundan, KOK-PBDE'ler için uygulanan bütün önlemler, eşya ve malzemelerde muhtemelen mevcut olan HBB'nin kalan sınırlı düzeylerini de işaret edebilir. HBB'nin sınırlı ilgisi olması nedeniyle UUP rehberinde sadece gerekli olduğu yerde bahsi geçer.

elektrikli ve elektronik eşyalar (EEE/AEEE), ulaşım sektörü, mobilyacılık, yatak imalatı) ve bu aktivitelerle sürdürülebilir kalkınma ve tüketim genel konsepti arasında bağ kurmak.

Faaliyetler ve Çıktılar

- Envanter raporu geri dönüşüm, kullanım, ithalat, ihracat, stoklar ve KOK-PBDE içeren eşya ve malzemelerin atık bertarafına ait bilgi ve detayları sağlamalıdır. Ana envanter alanları, bazı elektrikli ve elektronik eşyalar ve ulaşım sektörü ile bölgeye veya ülkeye bağlı olarak diğer küçük kullanım alanlarını içermelidir.
- KOK-PBDE içeren malzemelerin (özellikle elektrikli ve elektronik eşya ve ulaştırma sektörü ve ilgili atıklar) ömrünü tamamlaması işlemi ve geri dönüşümü ve yönetimleri için yasal, kurumsal, düzenleyici ve yürütme sistemini değerlendirmek.
- KOK-PBDE içeren eşya ve malzemelerin (AEEE, otomobiller ve diğer ulaştırma türleri, muhtemelen mobilyalar) bu materyallerin akışı ile entegrasyonu ve yönetimi için konsept oluşturmak. Eğer bu tür materyallerin akışı konseptinde atık yönetimi ve geri dönüşümün ayrıntıları mevcut değilse, bu, atık yönetimi hiyerarşisi ve KOK-PBDE içeren malzemelerin çevreyle uyumlu yönetimi göz önünde bulundurularak yapılmalıdır.
- KOK-PBDE içeren malzeme akışı ve yönetilmelerinde ilgili sonraki ihtiyaçlar hakkındaki bilgilerde veri eksikliğini veya yetersizliğini değerlendirmek.

KOK-PBDE içeren eşya ve malzemelerin imha edilme ve bertaraf seçeneklerinin değerlendirilmesini yapmak ve çevreyle uyumlu yönetimleri için bir yol haritası oluşturmak.

- KOK-PBDE'leri içeren malzemelerin yönetimi ile (yeniden kullanım, geri dönüşüm ve bertaraf) genel sürdürülebilir üretim ve tüketim konsepti göz önüne alınarak KOK-PBDE'leri içeren (örneğin, EEE/AEEE, ulaştırma sektörü, mobilyacılık, polimer geri dönüşümü) malzeme akışının genel yönetimi ile entegre edilmesi olanakları belirlemek ve değerlendirmek.

Temel sorumluluk

Bir KOK-PBDE çalışma takımı, gerekli olduğunda dış uzmanlar tarafından desteklenmeli ve PKB'ne raporlama yapmalıdır. AEEE polimerlerinin, KOK-PBDE materyal akışında önemli yeri olduğu için, çalışma takımı bu alandaki Basel Sözleşmesi çalışma takımı ile birlikte yakın ilişkide çalışmalıdır.

Çalışmalar

- KOK-PBDE içeren materyallerin yönetimi konusunda bilgi için [KOK-BDE Envanter Kılavuzu](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012), [KOK-PBDE'lerin BAT/BEP Kılavuzları](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012), 5.TK'da "Atık akışından kaynaklanan bromlu difenil eterlerin eliminasyonu ve risk azaltım tavsiyeleri" ve diğer ilgili dökümanlar gözden geçirilebilir.
- Ülkedeki KOK-PBDE'leri içeren malzemelerin, mevcut kullanımalarının, geri dönüşümlerinin ve atık yönetiminin, depolanmasının ve kontamine alanların bir ön envanterini hazırlanır. Bu çalışma için [KOK-BDE Envanteri Kılavuzu](#)nu kullanınız (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012). Bu envanter faaliyetleri, elektrikli ve elektronik eşya ve ulaştırma sektörüyle ilgili atıklar için yürütülen envanter faaliyetleri ile bağlantılı olmalıdır.
- KOK-PBDE'lerin üretim ve kullanım yasağı yürürlüğe girmelidir.
- Geri dönüşüm/yeniden kullanım için muafiyet ihtiyacına karar verilmelidir. Eğer Taraf ülke geri dönüşüm için muafiyet bildiriminde bulunmuşsa, yüksek KOK içeriği olan eşyalar ile düşük veya hiç KOK içeriği olmayan eşyaların ayrılmasına çalışılmalı ve KOK içeriği yüksek olan eşyaların çevreyle uyumlu biçimde yönetilmesi gereklidir.
- 5.TK'nın "Atık akışından kaynaklanan bromlu difenil eterlerin eliminasyonu ve risk azaltımı tavsiyeleri" değerlendirilmeli ve bunlarla uygun biçimde bir eylem planı oluşturulması göz önünde bulundurulmalıdır.
- [KOK-PBDE'ler için BAT/BEP Kılavuzları](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012) ve Basel Sözleşmesi tarafından geliştirilen teknik rehber dökümanlarla uyumlu biçimde bertaraf seçenekleri belirlenmelidir.
- Envanter geliştirilme ve diğer faaliyetler çerçevesinde, saha ziyaretlerinin yapıldığı yerlerde, KOK -PBDE içeren (özellikle EEE/AEEE, ömrünü tamamlamış araçların yönetimi ve polimer geri dönüşümü) malzemelerin yönetimi ve işlenmesinde uygunluğu ve BAT/BEP eksikliği hakkında notlar alınmalıdır.

- KOK-PBDE içeren malzemelerin yönetimlerinin, öncelikli alanlar ve uygulamanın zaman çizelgesi de dahil BAT/BEP gerekliliklerine göre detaylı bir stratejisi oluşturulmalıdır. Bu faaliyetler KOK-PBDE içeren materyal akışının (özellikle AEEE yönetimi ve ömrünü tamamlamış araç yönetimi) yönetimi kaynakları/atıkları ile ilgili devam eden veya planlanmış faaliyetlerle uyumlu olmalıdır.
- KOK-PBDE içeren malzemelerin kullanımı, elleçlemesi, izlemesi, ve bertarafı hakkındaki mevcut yasal kontroller ve herhangi bir uygunluk ve yürütme sistemi ve bunların etkinliği raporlanmalı ve gözden geçirilmelidir.
- KOK-PBDE içeren eşyaların yönetimi ve salınımlarının azaltılmasının başarılması tedbirlerine ve bu maddelerin materyal akışından etkilenen daha geniş grupların ve paydaşların etkin katılımına odaklanmış olmasına dikkat ederek farkındalığın oluşturulması ve eğitimi teşvik edici bir plan veya strateji için girdiler belirlenmelidir. Bu, tüm KOK'larla ve eğer mümkünse tüketici ürünlerindeki toksik kimyasallarla ilgili farkındalık ve iletişim için yapılan daha genel çalışmalarla bağlantılı olmalıdır. Bu faaliyetler, sürdürülebilir kalkınma ve tüketim alanında da eğitim ve teşvik için yararlı olabilir.

Stockholm Sözleşmesinin altında listelenen polibromlu difenil eterler (PBDE'ler), üç aşamalı envanter yaklaşımı akılda tutularak, envanter rehber dökümanında tanımlandığı gibi envanterlenir.

Yaklaşım ve metot

Çalışma takımı projenin taslak bir planını sürecin başlangıcında düzenler. Başlangıç basamağı takım içindeki bireylere görev verme ve dış yardımın hangi alanlarda kullanılacağını (örneğin, envanterin biraraya getirilmesi ve bilgilerin toparlanması ve 5.TK'nda yapılan tavsiyeleri göz önüne alınarak KOK-PBDE'leri içeren temel materyal akışını yönetme) tayin etmek olabilir. Düzenli gelişme raporlarının PKB tarafından hazırlanması muhtemeldir.

Paydaş etkileşimi bir çıktı olarak planlanabilir. Bu en iyi, mevcut UKK tarafından ele alınır veya daha odaklanmış bir yaklaşım özellikle KOK-PBDE'ler için istenir. Basel Sözleşmesi ya da elektronik atıkların yönetiminin diğer faaliyetleri ve ömrünü tamamlamış araçların yönetimine dahil olan paydaşlarla kuvvetli bir bağlantı kurulmalıdır.

Seçilen mekanizma ve yaklaşım kaynaklara, UKK'nin teknik şartnamesinin içeriğine, ve çalışma takımının planı ve kompozisyonuna bağlı olmalıdır.

Rehber Dokümanlar

- [Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi'nde listelenen Polibromlu Difenil Eterlerin \(PBDE'ler\) Envanteri](#) için Rehber (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası 2012)
- [Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi altında listelenen Polibromlu Difenil Eterleri \(PBDE'ler\) İçeren Eşyaların Bertarafı ve Geri Dönüşümü için Mevcut En İyi Teknikler ve Mevcut En İyi Uygulamalar Kılavuzu](#) Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2012).
- Atık akışında Bromlu difenil eterlerin eliminasyonu ve perflorooktan sülfonik asitin (PFOS) ve tuzlarının ve perflorooktan sülfonil floritin (PFOSF) risk azaltımı için tavsiyeler
- [Ticari pentabromodifenil eterin uygun alev geciktirici alternatifleri Kılavuzu \(UNEP/POPS/COP.4/INF/24\)](#) (UNEP, 2009)
- [Ticari Pentabromodifenil Eter ve Ticari Oktabromodifenil Eterin \(UNEP/POPS/POPRC.6/2\) Geri Dönüşümünün Etkilerinin Teknik İncelemesi](#) KOK Gözden Geçirme Komitesi 6.Toplantısı, Cenevre, 11-15 Ekim 2010 (UNEP, 2010)
- [Ticari Pentabromodifenil Eter ve Ticari Oktabromodifenil Eterin \(UNEP/POPS/POPRC.6/INF/6\) Geri Dönüşümünün Etkilerinin Teknik İncelemesi](#) KOK Gözden Geçirme Komitesi 6.Toplantısı, Cenevre, 11-15 Ekim 2010 (UNEP, 2010)
- [Bromlu alev geciktiricilerin bromsuzlaştırılması/debromizasyonu \(UNEP/POPS/POPRC.6/INF/20/Rev.1\)](#). KOK Gözden Geçirme Komitesi 6.Toplantısı, Cenevre, 11-15 Ekim 2010 (UNEP, 2010)
- [Ticari pentabromodifenil eterin Risk Yönetimi Değerlendirmesi \(UNEP/POPS/POPRC.3/20/Add.1\)](#) (UNEP, 2008)
- [Ticari oktabromodifenil eterin Risk Yönetimi Değerlendirmesi \(UNEP/POPS/POPRC.4/15/Add.1\)](#) (UNEP, 2008)

- Stockholm Sözleşmesi (2012) Ürün ve Eşyalardaki KOK Taraması ve Analizleri Kılavuzu

DRAFT

Ek 5:PFOS, tuzları ve PFOSF'in Değerlendirmesi

Arka plan

PFOS, Sözleşmenin Ek B'sinde listelenmektedir. Taraflar, PFOS, tuzları ve PFOSF, PFOS ile ilgili maddeler, karışımları ve bu kimyasalları içeren eşyaların kullanımı, üretimi ve ortadan kaldırılması için gerekli önlemleri almalıdır. Buna ek olarak, Taraflar bu malzemelerin çevreyle uyumlu biçimde işlenmesi için atık yönetimi geliştirmelidir.

PFOS, tuzları, PFOSF ve PFOS ile ilgili kimyasalların spesifik muafiyetler ve kabul edilebilir amaçlar için üretimi ve kullanımı söz konusudur ve bu Ek B'de yer almaktadır.

PFOS, tuzları, PFOSF ve PFOS ile ilgili maddeler ve karışımlar gibi bu kimyasalları içeren eşyaların kullanımı için, Taraflara, sadece, Spesifik Muafiyetler ve Kabul edilebilir amaçlar için kullanım kaydına bildirimde bulunmaları halinde izin verilmektedir.

PFOS, tuzları, PFOSF ve PFOS ile ilgili kimyasallar içeren bir maddenin taraf ülkeye ticaretine izin verilirken, ithalatçı Taraf, maddenin Sekreteryaya belirli özel bir muafiyet veya belli bir kabul edilebilir amaç için üretildiğinin kaydını yaptırmalı ve ihracatçı Taraf da maddenin belirli ve aynı özel muafiyet veya belirli ve aynı kabul edilebilir amaca yönelik olarak kullanılacağı için ihraç edildiğinin kaydını Sekreteryaya yaptırmalıdır.

PFOS, tuzları, PFOSF ve PFOS ile ilgili kimyasallar içeren bir karışımın veya eşyanın taraf ülkeye ticaretine izin verilirken, ithalatçı Taraf, karışımın veya eşyanın Sekreteryaya belirli özel bir muafiyet veya belli bir kabul edilebilir amaç için ithal edildiğinin kaydını yaptırmalı ve ihracatçı Taraf da karışım veya eşyanın aynı belirli özel muafiyet veya aynı belirli bir kabul edilebilir amaca yönelik olarak ihraç edildiğinin kaydını Sekreteryaya yaptırmalıdır.

Her dört yılda bir, her bir Taraf, Sözleşmenin 15.maddesine uygun olarak, bu kimyasalların kullanım ve/veya üretimine ait bilgileri ve PFOS, tuzları ve PFOSF'nin ortadan kaldırılmasında kaydettikleri gelişmeleri Taraflar Konferansına sunmalı ve rapor etmelidir.

Amaçlar

PFOS, tuzları ve PFOSF'nin değerlendirme amaçları aşağıda belirtildiği şekildedir:

- Ülkede (i) PFOS kullanımı ve mevcut ihtiyacı, (ii) stoklarını, (iii) PFOS içeren materyallerin bertarafı ve (iv) kontamine olmuş alanların bilgilerini içeren detaylı bir envanter raporu hazırlamak.
- PFOS ve tuzlarının ve PFOSF'nin, 5.Taraflar Konfransında verilen risk azaltım tavsiyelerini göz önünde bulundurmamak.
- Yeni eklenen KOK'larla ilgili yükümlülükler uygun olarak; özellikle Stockholm Sözleşmesi altında kabul edilebilir amaç ve muafiyet ihtiyacının belirlenmesi için mevcut yasal/mevzuatla ilgili ve kurumsal çerçevenin geliştirilmesi ve/veya güncellenmesi gerekli olan alanları belirlemek.
- PFOS yönetim faaliyetlerinin, PFOS içeren atık akışı (halı, tekstil, mobilya ve kağıt gibi) genel yönetim konsepti içine entegre etmek ve bu faaliyetlerin sürdürülebilir üretim ve kalkınma konsepti ile bağlantısını sağlamak.
- Kabul edilebilir amaçlar ve özel muafiyetler alanında, PFOS alternatiflerinin kullanım tecrübelerine ilişkin bilgi toplamak

Faaliyetler ve Çıktılar

- Ülkede (i) PFOS'nin mevcut kullanımı, (ii) stoklarını, (iii) PFOS içeren eşya ve malzemenin bertarafı bilgilerini içeren detaylı bir envanter raporu.
- PFOS ile kontamine olmuş alanların ve bunların insan sağlığını üzerindeki tehditleri ve etkilerinin envanter raporu.
- Kabul edilebilir amaçlar ve muafiyet ihtiyaçlarının sonucu ve bu muafiyetlerin kaydı.
- PFOS ve ilgili kimyasallar ve bu kimyasalları içeren eşya ve malzemeler ve ilgili kimyasalların yasal, kurumsal, mevzuatla ve yürürlük sistemini değerlendirmek.
- PFOS içeren eşyaların ve genel materyal yönetimi konseptinin etkilendiği materyal akışının; halılar, emdirme yapılmış tekstil ürünleri, deri, mobilya, kağıt gibi PFOS ve ilgili kimyasalları içeren . (Eğer bu tür materyallerin akışında, detaylı atık yönetimi ve geri dönüşüm konsepti mevcut değilse, PFOS

içeren malzemelerin çevreyle uyumlu yönetimi de göz önünde bulundurularak 3R konseptinin oluşturulması dikkate alınmalıdır.

- 5.Taraflar Konferansında önerilen kısa, orta ve uzun vadedeki tedbirleri de içeren PFOS risk azaltım tavsiyelerini göz önünde bulundurularak risk yönetim stratejisi
- PFOS içeren malzeme akışı ve bunların yönetilmelerindeki eksik yönleri ortaya koyacak strateji girmek ve bilgilerde veri eksikliğini veya yetersizliğini değerlendirmek.
- PFOS içeren eşya ve malzemelerin imha edilme ve bertaraf seçeneklerinin değerlendirilmesini yapmak ve bunların çevreyle uyumlu yönetimleri için bir yol haritası oluşturmak.
- PFOS alternatiflerinin kabul edilebilir amaçlar ve özel muafiyetler alanlarında kullanılması deneyimleri ve sürdürülebilir üretim ve tüketime olan katkıları hakkındaki bilgileri bir araya getirmek.

Temel sorumluluk

PFOS çalışma takımı, gerekli olduğunda dış uzmanlar tarafından desteklenmeli ve PKB'ne raporlama yapmalıdır. PFOS içeren eşya ve malzemelerin KOK atığı oldukları dikkate alınarak, çalışma takımı, Basel Sözleşmesi çalışma ekibi ile KOK atıkları alanında yakın işbirliği içinde çalışmalıdır. Yüksek oranda stabil olan florlu organik kimyasalların imhası, bertaraf tesisinin malzeme kalitesi ve imha kalitesine özel dikkat verilmesini gerektirir, PFOS çalışma takımı, flor içeren ODS & GHG'nin imhasından elde edilen deneyimi de göz önüne almalıdır.

Çalışmalar

- PFOS kullanımı, yönetimi ve ilgili muhemel hususları içeren bilgileri sağlayan dökümanlar gözden geçirilir [PFOS Envanter Kılavuzu](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012) "Perflorooktan sülfonik asit (PFOS) ve tuzları ve perflorooktan sülfonil florit (PFOSF) için tavsiye edilen risk azaltım tedbirleri" ve diğer ilgili dökümanlar (bakınız aşağıdaki belgeler).
- Stoklar, ekipmanlar, kontamine alanlar ve bertaraf yollarının belirlenmesi için gerekli tedbirler de dahil, çevresel kontaminasyon ve izlemeye ait verilerle birlikte PFOS'ların mevcut ve önceki kullanımlarına ilişkin bilgiler toplanır.
- PFOS ve ilgili kimyasalların ülkedeki mevcut kullanımı, materyal akışı, geri dönüşümü ve atık yönetimi, depolanması ve bertarafının bir envanteri oluşturulur. Bakınız [PFOS Envanter Kılavuzu](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012).
- Özel muafiyetler ve kabul edilebilir amaçlar ihtiyacı belirlenir ve uygun biçimde Stockholm Sözleşmesi Sekretaryasına bildirim yapılır.
- 5.Taraflar Konferansında önerilen "Perflorooktan sülfonik asi (PFOS) ve tuzları ve perflorooktan sülfonil florit (PFOSF) risk azaltım tavsiyeleri" değerlendirilmeli ve envanterle birlikte sonrasında bir eylem planı hazırlanırken uygun bir şekilde göz önüne alınmalıdır.
- Uygun olduğu yerlerde, saha ziyaretleri ve PFOS ve ilgili kimyasalları üreten veya proseslerinde ve üretimini yaptıkları eşyalarda bu kimyasalları kullanan firmaların denetimleri yapılabilir (bakınız [Yeni KOK'ları İçerebilecek Ürün ve Eşyaların Düzenli İzlemesini Mümkün Kılma ve Yasal Çerçevesinin Kuvvetlendirilmesi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012)and [PFOS Envanter Kılavuzu](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012). PFOS üretimi yapan ve kullanılan endüstrilerin saha ziyaretlerinde/denetimlerinde, önceki ve mevcut atık yönetimi uygulamaları belgelenmelidir. Atıklar bertaraf edilmiş ise, bu alanlar kirlenmiş alan envanterine dahil edilmelidir; kirlilik derecesi ve olası iyileştirme ihtiyacı değerlendirmeli ve belgelendirilmelidir.
- Yangın (önceki) alanlarında ve yangın köpüğü uygulanmış mevcut veya önceki alanlarda dahil kontamine olmuş alanların envanteri yapılmalıdır. Kirlilik derecesi ve iyileştirme ihtiyacı değerlendirilmeli ve belgelendirilmelidir.
- Saha ziyaretleri/denetimlerin yapıldığı yerlerde, PFOS ve ilgili kimyasalların işlenmesi ve yönetiminde BAT/BEP eksikliği veya uygunluğuna bakılmalıdır (bakınız [PFOS BAT/BEP Kılavuzları](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012)).
- Danışınız: [PFOS BAT/BEP Kılavuzu](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası,2012) PFOS ve ilgili maddelerin kullanımının uygun yönetimi ve bu kimyasalları azaltılmasının kolaylaştırılması değerlendirilmelidir. Gerekirse, kısa ve orta vadeli iyileştirmeler üzerine öneriler yapılmalıdır.

- PFOS içeren malzemelerin ömrünü tamamlama yönetimi için bir strateji geliştirmeye yönelik veriler hazırlanmalı ve Stockholm Sözleşmesi'nin BAT/BEP Rehberleri ve Basel Sözleşmesi'nin teknik rehber dökümanları ile uyumlu olarak PFOS içeren kimyasalların bertaraf seçenekleri belirlenmelidir.
- İnsan sağlığı ve/veya çevre için önemli riski mevcut olan alanların bakımı ve atık depolama alanları, sedimanlar, üretim ve imalat alanları için iyileştirme önceliklerinin değerlendirilmesine ilişkin girdiler hazırlanmalıdır.
- PFOS ve PFOS içeren malzemelerin kullanımı, elleçlemesi, izlemesi, ve bertarafı ve mevcut yasal kontroller ve herhangi bir uygunluk ve yürütme sistemi ve bunların etkinliği göz önüne alınmalı ve gözden geçirilmelidir.
- Kabul edilebilir amaçlar ve özel muafiyetler alanında, PFOS alternatiflerinin kullanımına ilişkin deneyimlerle ilgili bilgiler toplanmalı ve Stockholm Sözleşmesi Sekretaryasına raporlanmalıdır. Mümkün olduğunda sürdürülebilir üretim ve tüketim süreçlerindeki aktivitelerle bağlantı kurulmalı ve yararlanılmalıdır.
- PFOS içeren eşyaların yönetimi ve salınımlarının azaltılmasının başarılması tedbirlerine ve bu maddelerin materyal akışından etkilenen daha geniş grupların ve paydaşların etkin katılımına odaklanmış olmasına dikkat ederek farkındalığın oluşturulması ve eğitimi teşvik edici bir plan veya strateji için girdiler belirlenmelidir. Bu, tüm KOK'larla ve eğer mümkünse tüketici ürünlerindeki toksik kimyasallarla ilgili farkındalık ve iletişim için yapılan daha genel çalışmalarla bağlantılı olmalıdır. Bu faaliyetler, sürdürülebilir kalkınma ve tüketim alanında da eğitim ve teşvik için yararlı olabilir.

PFOS ve ilgili kimyasalların envanteri rehber dökümanında tanılandığı gibi üç aşamalı envanter yaklaşımı akılda tutulmalıdır.

Metotlar ve yaklaşım

Çalışma takımı projenin taslak planını sürecin başlangıcında düzenler. Başlangıç basamağı takım içindeki bireylere görev verme ve dış yardımın hangi alanlarda kullanılacağını (örneğin, envanterin biraraya getirilmesi ve bilgilerin toplanması ve 5.TK'nda yapılan tavsiyeleri göz önüne alınarak KOK-PBDE'leri içeren temel materyal akışını yönetme) tayin etmek olabilir. Düzenli gelişme raporlarının PKB tarafından hazırlanması gerekir.

Bir çıktı olarak paydaş etkileşimi planlanabilir. Bu en iyi mevcut UKK aracılığıyla ele alınır veya PFOS'lar için spesifik olarak daha odaklanmış bir yaklaşım istenir. Atıkları içeren KOK'ların yönetiminde Basel Sözleşmesi aktiviteleri ile güçlü bir bağ kurulmalıdır. Seçilen mekanizma ve yaklaşım kaynaklara, UKK'nin teknik şartnamesinin bileşimine, ve çalışma takımının planı ve kompozisyonuna bağlı olmalıdır.

Rehber

- [Stockholm Sözleşmesi altında listelenen Perflorooktan Sülfonik Asit \(PFOS\) ve ilgili Kimyasallar Envanteri için Rehbe Döküman](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012)
- [Kalcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi Altında Listelenen Perflorooktan sülfonik asit \(PFOS\) ve İlgili Kimyasalların Kullanımında Mevcut En İyi Teknikler ve En İyi Çevresel Uygulamalar Kılavuzu](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012)
- [Yeni KOK'ları İçerebilecek Ürün ve Eşyaların Düzenli İzlemesinin Sağlanması için Düzenleyici Çerçeveyi Güçlendirme Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012)
- Ürün ve Eşyalardaki KOK'ların Analizleri ve Taraması Kılavuzu (Stockholm Sözleşmesi Sekretaryası, 2012)
- Atık akışında Bromlu difenil eterlerin eliminasyonu ve perflorooktan sülfonik asitin (PFOS) ve tuzlarının ve perflorooktan sülfonil floritin (PFOSF) risk azaltımı için tavsiyeler 5.Taraflar Konferansı Tavsiyeleri (Ek POPRC-6/2 sayılı kararı)
- Perflorooktan Sülfonat ve türevlerinin Alternatifleri konusunda Taslak rehber Döküman (UNEP/POPS/POPRC.6/13/Add.3)
- Perflorooktan sülfonik asit ve tuzları ve perflorooktan sülfonil florit (UNEP/POPS/POPRC.2/17/Add.5)

Ek 6: Kasıtsız Üretilen Kimyasallardan Kaynaklanan Salınımların Değerlendirilmesi

Arka plan

Kalıcı Organik Kirleticilere ilişkin Stockholm Sözleşmesi altında, Taraflar, Sözleşme'nin Ek C'sinde yer alan kimyasalların insan kaynaklı salınımlarını düzenli olarak en düşük veya imkanlar dahilindeyse hiç olmayacak şekilde azaltmak ile yükümlüdür. Bu amaçla, Taraflar Ek C'de listelenen kasıtsız üretilen KOK'ların salınımlarını, özelliklerini belirlemek ve üzerine gitmek için Ulusal Uygulama Planlarının (UUP) bir parçası olarak eylem planları geliştirmelidir. Sözleşmenin 5. Maddesi uyarınca hazırlanan eylem planları Ek C'de listelenen kaynak kategorilerini de dikkate alarak kaynak envanterleri ve emisyon tahminlerinin geliştirilmesi ve sürdürülmesi ile çıkarılan mevcut ve öngörülen salımların değerlendirmesini de içerir.

Eylem Planlarını hazırladıktan 5 yıl sonra Taraflar, burada kasıtsız üretimden kaynaklanan KOK'ların azaltıldığı oran dahil olmak üzere, belirlenen stratejilerin değerlendirilmesi ve Madde 15 kapsamında ulusal raporlarda da yer verilmesi ile yükümlüdürler. Uygulamada bu tarafların onların ilk release tahminleri ve bu tahminlerin düzenli aralıklarla (örneğin her beş yılda bir) güncellenmesini hazırlamak zorunda oldukları demektir. Taraflar, zamanla salımlardaki anlamlı trendlerin farkına varmak için gerekli tutarlılığı oluşturmak ve sürdürmek amacıyla başlangıç ve sonraki tahminlerini revize etmek gerekliliğini de bulmalıdır.

PCDD/PCDF salınımları diğer kasıtsız üretimden kaynaklanan KOK'ları da beraberinde getirmekle birlikte bazı PCDD/Fler için alınan aynı önlemleri alarak bunların salınımını en aza indirmek ve azaltmak mümkündür. Kapsamlı bir PCDD/F envanteri çıkarıldığında öncelikli kaynak kategorileri ve alınacak önlemleri belirlemek ile salınımları en aza indirmek için gerekli eylem planlarını hazırlamayı mümkün kılar. Bu yüzden, PCDD/F envanterinin, kasıtsız üretimden kaynaklanan diğer KOK'ların envanteri hazırlanırken kullanım kolaylığından dolayı temel alınması tavsiye edilmiştir. Bu maddeler, kaynak belirleme ve önceliklendirme ve yanı sıra Ek C listesindeki KOK'ların kontrol edilmesi için uygulanabilir kontrol önlemlerini geliştirilmesi hususunda yeterli temeli sağlamaktadır.

[Dioksin ve Furanların Salınımının Ölçülmesi ve Belirlenmesi için Standart Araçkiti, 2.1.Basım](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2005) envanter geliştirilmesi ve güncellenmesini kolaylaştırır. Güncellenmiş versiyonu üzerinde çalışılmakta olup Taraflar için 2012 yılında erişilebilir olacaktır. PCDD/F emisyon faktörlerine ilave olarak diğer mevcut KOK'lara ait emisyon faktörleri de Toolkit içinde yer alır.

Sözleşmenin amacına ulaşması için, Taraflar, mevcut en iyi teknikler (BAT) ve en iyi çevresel uygulamaları (BEP), [Ek-C ve Madde 5'e göre mevcut en iyi teknikler ve taslak en iyi çevresel uygulamalar rehberlerinde tanımlandığı şekilde uygulamak ve teşvik etmekle yükümlüdür.](#) (UNEP, 2008).

Amaç

- Sözleşmenin Ek-C'sinde listelenen kimyasalların mevcut ve öngörülen salınımlarını değerlendirmek, başlatmak, düzenli olarak güncellenmek
- Stockholm Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak BAT/BEP uygulanması için bir eylem planı geliştirmek ve Ek-C'de listelenen tesisler ve sanayilerle birlikte BAT/BEP'e göre durum değerlendirmesi yapmak.
- Bu kimyasalların salınımlarının yönetimi ile ilgili mevcut politika ve kanunları detaylı incelemek ve etkinliklerini ve eksikliklerini değerlendirmek.
- Eylem planında kabul edilen tedbirlerin etkinliğini değerlendirmek.
- Kasıtsız üretimden kaynaklanan KOK'ların azaltılması eylem planı ile diğer ilgili atık/kaynak yönetimi ve temiz üretim gibi faaliyetlerin eğer mümkünse entegrasyonunu sağlamak ve cıva ve sera gazı emisyonlarının azaltılması ile sinerjisini değerlendirmek.

Faaliyetler ve Çıktılar

- Sözleşmenin Ek-C'sinde listelenen kimyasalların tüm medyada, atık ve ürünlerdeki varlığı ve muhtemel kontamine olduğu alanların belirlendiği başlangıç ve güncel salınım envanterleri.
- Ek C'de listelenen tesisler ve sanayilerle birlikte BAT/BEP durumunun raporu.
- İlgili kanunlar, politikalar ve yürürlüğe koyma ve kontrol sistemleri ile salınımların kontrolü için teknolojiler, kaynak kategorilerine uygulanan işlevsel kısıtlamalar ve önlemlerin etkinliğini belirleyen başlangıç ve güncellenmiş raporlar.

- Kasıtsız üretimden kaynaklanan KOK'ların azaltılması için, uygun bir şekilde ilgili sektörlerdeki (atık/kaynak yönetimi ve temiz üretim) faaliyetlerin bağlantısını anlatan bir rapor. Cıva emisyonları ve muhtemel sera gazı emisyonlarının azaltılmasını sağlayacak sinerji.

Temel sorumluluk

Kasıtsız üretimden kaynaklanan KOK'lar çalışma takımı, gerekli olduğunda dış uzmanlar tarafından desteklenmeli ve PKB'ne raporlama yapılmalıdır.

Çalışmalar

- Mevcut uzmanlık ve yapılması gereken çalışmalar gözden geçirilir. Üyelerin çalışmaları uygun bir biçimde yapmasını sağlamak için dış girdiler veya eğitim düzenlenir.
- Temel bir salınım tahmini yapılır (Ek-C KOK'ları salınımları ve ilk envanter kaynaklarına göre). Bu ilk envanter, PCDD/PCDF ve diğer kasıtsız üretimden salınan KOK'ların azaltılması/veya ortadan kaldırılması stratejilerini kabul ederek etkinliğinin değerlendirilmesi ve zamanla salınımlardaki trendleri oluşturmak için sonraki güncellenmiş tahmini salınımlara karşı bir temel oluşturmaya hizmet eder. [Dioksin ve Furan Salınımlarının Belirlenmesi için Standart Araç Kiti 2.1](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2005) emisyon faktörleri ile birlikte bir ülkenin faaliyetlerine ilişkin verileri de kullanarak PCDD/PCDF envanterlerini yapmak için bir metodoloji sağlar. (Bu araç kiti PeCB emisyon faktörleri için güncellenmektedir.) Bu faaliyet, önceden var olan herhangi bir ulusal envanter veya diğer kirleticiler için mevcut veya devam eden kontamine alanlar envanterleri ve PRTR programı ile koordineli olarak yürütülür.
- Mevcut UNEP araç kiti PCB'ler veya HCB için kullanılmaz. Kasıtsız olarak üretilen KOK'lardan PCB ve HCB salınımlarına ait bilgiler nispeten daha azdır. PCB'lerin salınımları hakkında bilgilerin bir gözden geçirmesi [Enerji Üretim Proseslerinde ve Yakmada PCB ve PAH Salınımları, R&D Teknik Raporunda mevcuttur P4-052/TR](#) (Çevre Ajansı (İngiltere ve Galler), 2002)
- Sözleşmenin Ek C, Kısım- II ve Kısım III'ünde listelenen her bir kaynak kategorisi için kasıtsız KOK oluşumundan kaçınmak için alternatif malzemeler, ürünler ve prosesler değerlendirilir.

Ek C'de listelenen tesisler ve sanayilerle birlikte BAT/BEP durumu değerlendirilir.

- Emisyon sınır değerleri ve hava, toprak ve suya salınımların izlenmesi için teknolojik kısıtlılıkları listelerek, envantere belirlenmiş proseslerden salınımların kontrol edilmesi ile ilgili kanun hükümleri özetlenir. Mevcut izleme programlarının etkinliğinin ve test ve analizlerini yapacak yetişmiş uzmanların varlığının da gözden geçirilmesi gerekir.
- Salınımlarının azaltılmasının başarılması için alınan tedbirlere ve salınımlardan etkilenen daha geniş grupların ve paydaşların etkin katılımını sağlamaya dikkat ederek farkındalığın oluşturulması ve eğitimi teşvik edici bir plan veya strateji belirlenir. Bu, tüm KOK'larla ilgili farkındalık ve iletişim için yapılan daha genel çalışmalarla bağlantılı olmalıdır.
- Ülkedeki uzmanlık kaynakları ile birlikte yeterli numuneyi alabilecek analiz firmaları ve laboratuvarlar gibi teknik kaynakların varlığı belirlenir ve izleme için planlanan çalışmalara yardım edecek süreler ve deneyimler göz önünde bulundurularak maliyetler hakkındaki özet bilgiler bir araya getirilir.
- UUP geliştirme, gözden geçirme ve güncelleme yapılırken, gıdalar, hayvan yemleri veya diğer ürünlerdeki kasıtsız üretilen işaretlenmiş KOK'ların kalıtsal kontaminasyonlarının seviyelerinin belirlenmesi gerekliliğine yer verilerek, ilgili bu bilgileri sağlayacak tarım ve ticaretle ilgili uzman veya memurlar dahil edilir.
- Önceki/ baz alınan envantere kullanılan yaklaşımla birlikte (i) kullanılan emisyon faktörlerinin ve kaynakların sınıflandırılması; (ii) tahmin edilen faaliyet oranlarına dayanan bilgi kaynakları; ve (iii) boşlukların doldurulması için varsayımlar ve uzman değerlendirmesinin de dahil olduğu bir araştırma başlatılarak, envanter düzenli aralıklarla (örneğin her beş yılda) güncellenir. İkinci bir adım, özellikle, zamanla salınımlardaki değişiklikleri etkileyen faktörleri kontrol ederek, temel envantere beri verilerdeki değişikliklerin gözden geçirilmesidir. Bu değişiklikler: ekonomik ve/veya demografik büyüme, özellikle BAT ve BEP'in uygulanması sırasında meydana gelen teknoloji değişiklikleri, inşaat, yeniden yapılanma veya üretim tesislerinin kapanması, yakıt ikamesi, yakıt ikamesi, yakıt ikamesi azaltmaya yönelik teknolojilere geçiş, yeni kaynakların belirlenmesi ve diğerleri olabilir. Araç kitine ilave edilen yeni kaynak kategorileri veya sınıfları için revize edilmiş emisyon faktörlerinin kontrol edilmesi de önemlidir. Önce bu veriler ve bilgiler toplanır, özellikle referans yılı ve o referans yılında faaliyetin yapılma durumu ile birlikte mevcut durumu yansıtacak şekilde kaynaklar yeniden sınıflandırılır. İlk olarak bilgiler değerlendirilir ve başlangıç da dahil

önceki envanterlerin, güncellenmesi ihtiyacı ortaya çıkabilir, envanter ekonomik, demografik ve teknik değişiklikleri yansıtacak biçimde güncellenir. Önceki envanterler güncellenirken yeni veya revize edilen emisyon faktörleri ve yeni kaynak kategorileri ve sınıflarının bir araya getirilmesi özellikle önemlidir.

- Mevcut durumun bir özeti, öngörülen gelecekteki salınımlar ve hükümleri karşılayacak seçenekler sunulur.
- Kasıtsız üretilen KOK'lar, Ek-C tesisleri için diğer salınım azaltımı faaliyetleri ve atık/kaynak yönetimi ve temiz/sürdürülebilir üretim genel gelişmeleri ile birleştirilebileceği veya entegre edilebileceği yerlerin değerlendirilir. Bu çerçevede, önümüzdeki günlerde karşımıza gelecek cıva emisyonları azaltımı ve ilgili olan yerlerde sera gazı emisyonları azaltımı faaliyetleri ile sinerjisi değerlendirilmeli ve uyumlulaştırılmalıdır.
- Eylem planında kabul edilen önlemlerin etkinliği değerlendirilir ve Sözleşmenin 15.maddesi altında raporlanır.

Metot ve yaklaşım

- Çalışma takımı, PKB'nin rehberliğinde sürecin planlanması ve yönetiminden sorumludur.
- Envanterler; toparlanır, sürdürülür ve çalışma takımları, çalışma takımları ile çalışan dış uzmanlar yada diğerleri tarafından, PKB ile yakın işbirliğinde güncellenir. (Envanterlerin düzenli olarak güncellenmesi ve sürdürülmesini sağlayacak bir sistem oluşturulur.) Diğer çalışmalar çalışma takımı tarafından koordine edilebilir ve atanmış kişiler veya gruplar tarafından yerine getirilebilir. Daha geniş bir grup paydaş süreci boyunca bilgilerin toparlanmasında kullanılabilir.
- UNEP, envanterin toparlanmasında ve yorumlanmasında yardım sağlayabilir.

İlgili rehberler

- [Dioksin ve Furanların Salınımının Ölçülmesi ve Belirlenmesi için Standart Araçkiti, 2.1.Basım](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2005)
- Araç kiti Emisyon Faktörleri (UNEP, 2011)
- [Enerji Üretim Proseslerinde ve Yakmada PCB ve PAH Salınımları, R&D Teknik Raporu P4-052/TR](#) (Çevre Ajansı (İngiltere ve Galler), 2002)
- Hogendoorn EA, Bruinen de Bruin Y, Janssen MPM (2009) Pentaklorbenzen için Emisyon Faktörleri. RIVM Raporu 601773002
- [Sözleşmenin 5.maddesi ve Ek C'si ile ilgili Mevcut en iyi teknikler rehberi ve en iyi çevresel uygulamalar taslak rehberi](#) (UNEP, 2008)
 - (UNEP, 2008)

Ek 7: UUP Anahatları için Dikkate Alınması Tavsiye Edilen Unsurlar

UUP'nin gözden geçirilmesi ve güncellenmesi sırasında, Taraflar, genellikle ulusal önceliklerin yeniden değerlendirilmesine (yeni KOK'larla ilgili yeni öncelikler, önceki veya en son güncellenmiş UUP'deki öncelikler) odaklanarak; uygulamada kaydedilen gelişmeleri de yansıtacak şekilde önceki eylemlerin güncellenmesi ve yeni eklenen KOK'ları içerecek şekilde, gerekli olduğu durumlarda yeni listelenen KOK'lar için ayrı, yeni eylem planları geliştirmelidir.

Kalıcı Organik Kirleticiler için Ulusal Uygulama Planı

Yönetici Özeti

Yönetici özeti, iki ila dört sayfa kadar, bağımsız olarak dolaştırılmaya uygun bir belge olarak UUP' deki temel noktaların kısa bir değerlendirmesini sağlamalıdır. Bu, genellikle ülkenin UUP'ni uygulamaya ilişkin taahhütleri, uygulamanın ilerleme tarihlerini, Sözleşmenin amaçlarını, (güncellenmiş) ulusal öncelikleri ve temel hususları, (güncellenmiş) uygulama hedeflerini ve (güncellenmiş) kaynak gereksinimleri içeren bir kapaktır.

1. Giriş

Bölüm 1 Stockholm Sözleşmesi, amaçları ve yükümlülüklerinin bir özeti de dahil, UUP'nin amaçları ve yapısını anlatır. Bu bölümde, UUP'nin geliştirilmesi veya gözden geçirilmesi/güncellenmesi ve paydaşların danışılma süreci için kullanılan mekanizma tanımlanır. KOK'lar konusunda, bu kimyasalların geçmişleri, kullanımları ve neden oldukları sorunları özetleyen bir özet yazılır. Sözleşmenin uygulanmasındaki ilerleme tarihleri detaylarının özeti de eklenir.

2. Ülke temeli

Bölüm 2, UUP ile ilgili temel arka plan bilgilerini verir. Burada, KOK'lar hakkında ülkedeki mevcut durumu ortaya koyacak bilgiler ve sorunu işaret eden kurumsal ve diğer kapasitenin durumu tanımlanır. UUP'lerini güncelleyen ülkeler için, arka plan bilgilerini de içeren önceki profilin revizyonunun bir değerlendirmesi de yer alır.

2.1 Ülke profili

Bu alt bölüm, ülkeye özel bağlamda UUP stratejilerine ve eylem planlarına yer veren özet bir ülke profili vermelidir. Bu bölümde coğrafya ve nüfus bilgileri, üyesi olunan bölgesel ve alt bölgesel organizasyonlar, ülkenin politik ve ekonomik profili, KOK'lar konusunda muhtemelen önemli olabilecek ekonomik sektörler ve ülkenin genel çevresel durumu ve öncelikleriyle ilgili bilgilerin bir özeti yer almalıdır.

2.2 Kurumsal, politik ve düzenleyici çerçeve

Bu alt bölümde UUP'nin uygulanması için mevcut genel kurumsal, politik ve düzenleyici çerçeve tanımlanmalıdır. Bu bölüm, KOK'lar konusunda ilgili diğer Sözleşmeler veya bölgesel ve altbölgesel anlaşmalar altındaki faaliyetlerin uygulanması gibi eylemlerin durumu hakkında daha detaylı temel bilgileri de içermelidir.

2.3 Ülkedeki KOK sorununun değerlendirilmesi

- 2.3.1 KOP pestisitlerinin Değerlendirilmesi (Ek A, Kısım I kimyasalları): tarihi, mevcut ve gelecekte öngörülen üretimleri, kullanımları, ithalat ve ihracatları, mevcut politika ve düzenleyici çerçeve, mevcut çevresel veriler (çevre, gıda, insan) ve sağlık etkileri
- 2.3.2 PCB'lerin Değerlendirilmesi (Ek A, Kısım II kimyasalları)
- 2.3.3 KOK-PBDE'lerin Değerlendirilmesi (Ek A, Kısım IV ve Kısım V kimyasalları) ve HBB (Ek A, Kısım I kimyasalları)
- 2.3.4 DDT Açısından Değerlendirme (Ek B, Kısım II kimyasalları)
- 2.3.5 PFOS, tuzları ve PFOSF'nin Değerlendirmesi (Ek B, Kısım III kimyasalları)
- 2.3.6 Kasıtsız Üretilen Kimyasallardan Kaynaklanan Salınımların Değerlendirilmesi (Ek C kimyasalları)
- 2.3.7 Stoklar, kontamine alanlar ve atıklar, ortaya koyma, muhtemel rakamlar, ilgili mevzuat, kılavuzlar, iyileştirme önlemleri, alanlardan kaynaklanan salınım verileri hakkındaki bilgiler
- 2.3.8 Gelecekteki üretimleri, kullanımları ve KOK'lardan salınımlar – muafiyet gereksinimleri
- 2.3.9 Bulguları da içeren çevre ve insan sağlığı etkileri ve salınımların izlenmesi için mevcut programlar
- 2.3.10 Hedef gruplarda mevcut bilgi düzeyleri, farkındalık ve eğitim; bu bilgilerin çeşitli gruplarla paylaşılmasına yönelik mevcut sistemler
- 2.3.11 Sözleşme hükümlerinin uygulanması için alınan önlemler için 15.madde altındaki raporlama ve

Sözleşmenin diğer Tarafları ile bilgi değişimi mekanizması

2.3.12 Sivil Toplum Paydaşlarının Faaliyetleri

2.3.13 KOK'ların değerlendirilmesi, ölçümü, analizi, KOK ikameleri ve önleyici tedbirler, yönetimi, araştırma ve geliştirmeye yönelik teknik altyapıya genel bir bakış - uluslararası program ve projelerle olan bağlantılar

2.3.14 Etkilenen nüfus ve ortamların belirlenmesi, kamu sağlığı ve çevre kalitesine yönelik tehditlerin tahmini boyut ve şiddetleri ve çalışanlar ve yerel topluluklar üzerindeki sosyal etkileri

2.3.15 Yeni kimyasal maddelerin değerlendirilmesi ve listelenmesi için uygun bir sistemin ayrıntıları

2.3.16 Piyasada mevcut olan kimyasal maddelerin değerlendirilmesi ve listelenmesi için uygun bir sistemin ayrıntıları

Alt bölüm 2.3 ülkedeki KOK'lar hakkındaki bilginin mevcut durumunu ortaya koymalıdır. Bu alt bölümde, Sözleşmenin eklerinde listelenen her bir KOK için; envanter bilgileri, mevcut teknik, yönetim ve izleme kapasitesi, muhtemel etkiler ve halkın farkındalığının düzeyi de dahil Sözleşme maddelerinde dikkat çekilen çeşitli konulara yer verilmelidir.

3. Ulusal Uygulama Planının Stratejisi ve eylem planı unsurları

Bölüm 3'ün iki unsuru olmalıdır: resmi bir politika beyanı ve UUP'nin uygulanması için bir strateji. Uygulama stratejisi, spesifik (güncellenmiş veya yeni, uygun olduğu durumlarda) eylem planları veya Sözleşme hükümlerini yerine getirmek için stratejiler ve ülkenin ilave amaçlarını düzenlemelidir.

3.1 Politika Bildirimi

Bu alt bölüm, UUP'nin resmi kabulü ve onayını içerecek şekilde Hükümetin KOK'lar konusundaki, taahhütlerinin ana hatlarını ortaya koymalıdır. Bu aynı zamanda, eğer uygunsuzsa, UUP'nin ülkenin, genel çevresel politikaları ve sürdürülebilir kalkınma stratejisi ile nasıl entegre edileceğini de belirlemelidir.

3.2 Uygulama stratejisi

Alt bölüm 3.2 Stockholm Sözleşmesi hükümlerini karşılamak için UUP'deki eylemlerin detaylarını vermelidir. (Bu bölüm eklenen yeni kimyasallar da dahil uygulamadaki gelişmeleri yansıtan ve ilgili olduğu durumlarda yeni listelenen KOK'lar için eklenen gerekli yeni eylem planları da dahil güncellenmiş eylem planlarını içermelidir.) Aynı zamanda, gözden geçirme, raporlama, değerlendirme, revizyon ve UUP'nin güncellenmesi de dahil UUP ile ilgili ayrı faaliyetlerin bir araya getirilmesi mekanizmasının bir çerçevesini de çizmelidir.

3.3 Faaliyetler, stratejiler ve eylem planları

3.3.1 Faaliyet: Kurumsal ve Düzenlemeyi Güçlendirici Önlemler

3.3.2 Kasıtlı üretim ve kullanımdan kaynaklanan salınımların azaltılması veya ortadan kaldırılmasına ilişkin önlemler

3.3.3 Faaliyet: Ek-A KOK pestisitlerinin (Ek A, Kısım I kimyasalları) üretimi, ithalat ve ihracatı, kullanımı, stokları ve atıkları

3.3.4 Faaliyet: PCB ve PCB içeren ekipmanın üretim, ithalat, ihracat, kullanım, tanım, etiketleme, tahliye, depolama ve bertarafı (Ek A, Kısım II kimyasalları)

3.3.5 Faaliyet: HekzaBDE ve heptaBDE (Ek A, Kısım IV kimyasalları) ve tetraBDE ve pentaBDE (Ek A, Kısım V kimyasalları) (ve HBB, uygulanabilir olduğu durumlarda (Ek A, Kısım I kimyasalları))

3.3.6 Faaliyet: DDT'nin (Ek B, Kısım II kimyasalları) eğer ülkede kullanılmışsa; üretimi, ithalat ve ihracatı, kullanımı, stokları ve atıkları

3.3.7 Faaliyet: PFOS'ların üretimi, ithalat ve ihracatı, kullanımı, stokları ve atıkları, tuzları ve PFOSF (Ek B, Bölüm III kimyasalları)

3.3.8 Faaliyet: Özel muafiyetler kaydı ve muafiyetin devam etmesi ihtiyacı (Madde 4)

3.3.9 Eylem planı: Kasıtsız üretimden kaynaklanan salınımların azaltılması önlemleri (Madde 5)

3.3.10 Faaliyet: Stoklardan ve atıklardan kaynaklanan salınımları azaltma önlemleri (Madde 6)

3.3.11 Strateji: Stokların, kullanımda olan eşyaların ve atıklarının belirlenmesi

3.3.12 Faaliyet: Eşyalarda kullanımın bertarafı ve elleçlemesi için uygun önlemler ve stoklarının yönetimi

3.3.13 Strateji: Kirlenmiş alanların tanımlanması (Ek A,B ve C'te listelenen kimyasal maddeler) ve çevresel olarak güvenilir biçimde iyileştirilmesi

3.3.14 Faaliyet: Karşılıklı bilgi alışverişini ve paydaşların katılımını sağlamak veya kolaylaştırmak

3.3.15 Faaliyet: Toplumsal farkındalık, bilgi ve eğitim (Madde 10)

3.3.16 Faaliyet: Etkinliğin değerlendirilmesi (Madde 16)

3.3.17 Faaliyet: Raporlama (Madde 15)

3.3.18 Faaliyet: Araştırma, geliştirme ve izleme (Madde 11)

3.3.19 Faaliyet: Teknik ve mali yardım (Madde 12 ve 13)

Alt bölüm 3.3, Sözleşme tarafından istenen ve Sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmek için yapılanlar da dahil ülkeye özel aktiviteler, eylem planları ve stratejilerin listesini içermelidir. Her birinin amaçları, eylemleri ve ihtiyaçları belirlenmelidir (eğer uygunsuzsa güncellenmiş). Mantıksal çerçeve matrisi her bir alanda atılacak adımların belirlenmesinde ve yapılması gereken işlerin net olarak ortaya konmasında kullanılabilir. Minimum gereksinimlerin ötesinde ilave önlemlerin de belirtilmesi gerekir. Periyodik gözden geçirme ve güncelleme süreci açıklanmalıdır.

3.4 Kapasite oluşturma ve geliştirme önerileri ve öncelikleri

Alt bölüm 3.4 UUP'nin amaçlarına ulaşmak için öncelikli alanlarda, mevcut kapasitenin ve kabiliyetlerin detaylandırılması gereklidir. Sözleşme hükümlerini karşılama ihtiyacına dayanarak önceliklendirme yapılmalı ve ülkenin öncelikleri vurgulanmalıdır.

3.5 Uygulama stratejisi ve başarı için önlemlerin zaman çizelgesi

Bu alt bölüm, detaylı strateji, özel hedeflerin çerçevesi, temel taşları ve gelişmelerin gözden geçirilmesine ve izlenmesine izin verecek performans göstergeleri de dahil ana hedefleri özetler.

3.6 UUP uygulama durumu

UUP'nin gözden geçirilme ve güncellenmesi sırasında, bu alt bölüm ilk uygulamadan beri gelişmeleri ve UUP'nin sonraki versiyonlarıyla ilgili gelişmeleri özetler.

3.7 Kaynak gereksinimleri

Alt bölüm 3.6, UUP içindeki önlemlerin öngörülen maliyetlerini detaylandırır. Önlemler için ek maliyetler belirlenmeli ve hem artan maliyetler hemde temel maliyetler için muhtemel fon kaynaklarının farkına varılmalıdır. Sözleşmenin 13.maddesine uygun olarak, kalkınma yardımları arayan ülkeler tarafından değişen fon kaynaklarını göz önünde bulundurulmalıdır.

Ekler

Ekler detaylı arka plan verileri ve bilgileri, özel eylem planları ve UUP amaçlarını karşılayacak diğer bilgileri sağlamak ve temel dökümanın açık ve basit bir yapıda olmasını sürdürmekte kullanılabilir. Bu ekler aşağıdakileri içerebilir:

A1: Hükümetin ve ana paydaşların onay belgeleri

A2: Paydaş ve kamu istişarelerinin kayıtları

A3: Kamu bilgilendirme materyalleri örnekleri

A4: Kimyasallar konusunda destekleyici bilgiler

A5: Uluslar arası ve bölgesel anlaşmalarla ilgili detaylar

A6: Ülkede KOK'larla ilgili konular/durumlarda Sözleşmenin ülkede uygulanmasının tarihi

Ek 8: Sosyoekonomik Değerlendirme

Arka plan

Sosyoekonomik bir değerlendirme (SED, toplumun her sektöründe (yerel topluluklar ve gruplar, sivil toplum, özel sektör ve hükümet dahil) KOK'ların yönetimi gibi diğer faaliyetleri ya da muhtemel ekonomik ve sosyal etkilerin sistemik bir değerlendirmesi olarak tanımlanır. Bu, kasıtlı ve kasıtsız sosyal etkilerin analizi ve yönetimi, planlanan envanterlerin (politikalar, programlar, planlar ve projeler) hem pozitif hem de negatif yanları ve bu envanterlerin hissettirdiği herhangi bir sosyal değişim süreci anlamına gelir.

Sosyal etkiler, bireysel ve toplumsal değişiklikler olup, insanların yaşamları, çalışmaları, rolleri, diğerleriyle ilişkileri, ihtiyaçlarını karşılamaları ve toplumun bir üyesi olarak genel başa çıkmaları şekillerinde günden güne değişen eylemler yüzünden meydana gelirler.

Muhtemel etkileri değerlendirirken, sosyoekonomik değerlendirme, etkinliklerinin izlenmesi kadar uygun ve doğru odaklanmış eylemlere karar verilmesine de yardım eder. Sosyoekonomik bir değerlendirme, popülasyon

üzerindeki olumsuz etkilerin en aza indirilmesi ve en tehlide açık gruplar için eşit sonuçları sağlamakta bir temel teşkil eder.

Taraflar için UUP geliştirilmesi ve uygulanması için SED hazırlama rehberi mevcuttur; bakınız [Stockholm Sözleşmesi Altında Ulusal Uygulama Planı Geliştirme ve Uygulama İçin Sosyo-Ekonomik Değerlendirme Taslak Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2007)

KOK'ların yönetimi kapsamında, sosyal ve ekonomik etkiler aşağıdakileri içerebilir:

- KOK maruziyetinden kaynaklanan tehlide açıklık.
- Sağlık üzerindeki etkileri ortadan kaldırması.
- Geçim şartlarındaki kayıp ve düzelmeler
- Yaşam maliyetlerindeki değişiklikler.
- İş, gelir ve çalışma güvenliğindeki değişiklikler.
- Çocuk işçi düzeyi.
- Gelir dağılımı eşitlik düzeyindeki değişiklikler
- Girişimsel gelişmeler için fırsatlar (Küçük ve orta ölçekli girişimciler dahil).
- Sağlık, eğitim, alt yapı gibi kamu hizmetlerinin talebindeki değişiklikler

Ulusal uygulama planları ve sosyo-ekonomik değerlendirme

UUP geliştirilirken aşağıdaki hususları göz önüne almak ve dikkat etmek gereklidir:

Çevre kadar insanlar üzerindeki etki

UUP'de karar verme bilgilendirme verilerinin çoğu kimyasallar ve çevre hakkında bilimsel ve teknik bilgilerle ilgilidir. Sosyoekonomik bir değerlendirme, KOK'ların yönetiminde bir toplumun tüm sektörleri özellikle de tehlide en açık olanların refahı için önerilen yönetim stratejilerinin etkilerini dikkate almak insanlara eşitlik sağlar. SED ile elde edilen bilgiler UUP uygulama ekiplerini bilgilendirecek, onlara analiz etme, izleme ve KOK'larla ilgili eylemlerin sosyal sonuçlarını yönetme imkanı verecektir.

Stockholm Sözleşmesi altındaki hükümler

SED için referanslar önsöz ve ekler de dahil Stockholm Sözleşmesi metni içinde bulunabilir. Sosyo-ekonomik değerlendirmeler hakkındaki Ek F, Taraflar tarafından göz önüne alınması gereken hususları belirleyici bir liste sağlar ve Taraflar Sözleşme kapsamındaki kimyasallar için muhtemel kontrol önlemlerinin bir değerlendirmesini buna göre yapabilir.

Sosyo-ekonomik bir değerlendirme için genel kurallar ve uygulamalar

Stockholm Sözleşmesi'nin 1.maddesi göz önüne alınarak, aşağıdaki kurallar ve uygulamalar SED hazırlamaya yardımcı olur:

- Ulusal ve bölgesel strateji ve programlarla bağlantı.
- Etki eşitliğini sağlamak.
- SED'de en önemli etkilere odaklanmak.
- Niteliksel verilerle birlikte niceliksel verilerin önemini kabul etmek.
- Farklı paydaşları dahil etmek.
- SED uygulayıcılarını ve farklı disiplinlerden ekipleri kullanmak.

Sosyo-ekonomik değerlendirmede kullanılan başlıca araçlar

- Paydaş Analizi: Araçların toplanması ve paydaş gruplarını belirleme sürecidir ve bunların paylarının niteliklerini, rollerini ve KOK risk azaltımı ve yönetimindeki ilgilerini tanımlar.
- Sosyolojik, Teknolojik, Ekonomik, ve Politik (STEP) Analiz: Dinamik, stratejik bir planlama aracı olup, KOK'lar için yönetimini girişimi için başlatıcı olarak kullanılabilir ve hangi girişimlerin başlatılacağına dair

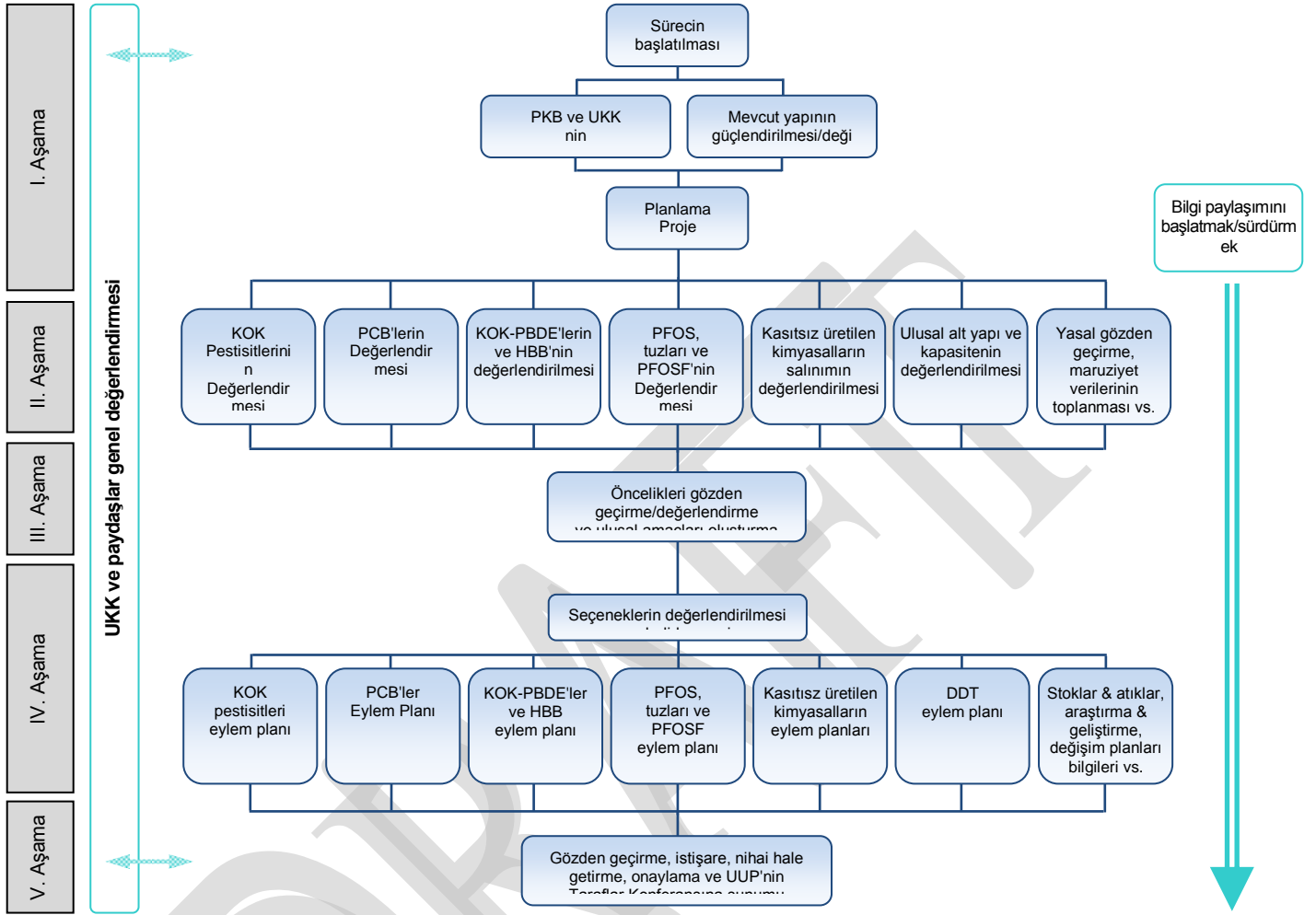
durum değerlendirmesini kolaylaştırır.

- Sosyal Risk Analizi: Sosyal gruplar içinde hangilerinin riski azalttığı ve dış şoklara dayanıklı olduğu ve eşik değerler ile limitleri oluşturmayı amaçlar. Sosyal Risk Analizi, soru tipli girdileri içeren pek çok araçtan oluşur (paydaş analizi, geçim kaynakları analizi, vs.) ve nüfus üzerindeki tüm temel riskleri, özellikle en fakir ve en tehdede açık gruplardaki değerlendirmeyi kolaylaştırır.
- İştişare araçları: KOK'ların yönetim uygulamalarında etkilerin paydaşlarca nasıl algılandığını ortaya koymak için önemlidir.
- Geçim kaynakları analizi: SED uzmanlarına, farklı paydaş gruplarının geçim kaynaklarını ve KOK yönetiminin onları hangi temel yollarla etkileyeceğinin anlaşılması için daha ayrıntılı bilgi toplama konusunda yardımcı olur.
- Maliyet Fayda Analizi (MFA): Politika düzeyinde karar verme için KOK seçeneklerine analitik bir yaklaşımıdır. Bu, tüm girdileri azaltmaya (maliyetler) ve tüm pozitif etkiler için tek bir para ölçüsü (faydalar) kullanmaya yönlendirir. Maliyet fayda analizi, bir eylemin maliyetleri ile o eylemden elde edilen faydaların basitçe karşılaştırılması fikrine dayanır.
- Seçenekler Analizi: İlk kavram ve fikirleri filtrelemek, en iyi anlayışı kazanmak, paydaş sahipliğini inşa etmek, yararlı önerileri rafine ve uygunsuz olanları reddetmek için bir Değerlendirme Takımı sağlayan Stockholm Sözleşmesi UPP döngüsü süreciyle birlikte bir araçlar topluluğudur.
- Mantıksal Çerçeve Analizi: Bir proje organize etmek yada bir ortak tek bir amaç etrafında eylem grubu için oldukça etkili ve faydalı bir araçtır. Bu araç planlama, izleme ve bir KOK azaltım programını değerlendirmeye dayanır.

İlgili rehberler

- [Stockholm Sözleşmesi Altında Ulusal Uygulama Planı Geliştirme ve Uygulama İçin Sosyo-Ekonomik Değerlendirme Taslak Rehberi](#) (Stockholm Sözleşmesi Sekreteryası, 2007)

Annex 9: Süreç Akım Şeması

DRAFT

Ek 10: İhtiyaç Değerlendirmesi Raporlama Formatı

Madde	Hükümün niteliği			2010–2014 yıllarında kullanılan kaynaklar (Amerikan doları)			2015–2019 için Kaynak ihtiyaçları (Amerikan doları)			Genel Toplam
				Temel	Artan	Toplam	Temel	Artan	Toplam	
3 ve 4	Kasıtsız Üretilen KOK'lar	Pestisitler	Ek A							
			Ek B							
		Endüstriyel Kimyasallar	Ek A							
			Ek B							
5	Kasıtsız Üretilen KOK'lar		Ek C							
6	Stoklar ve atıklar									
6.1 (e)	Kontamine Alanlar									
7	Uygulama planları									
8	Yeni kimyasalların Ek A, B ve C'de listelenmesi									
9	Bilgi Paylaşımı									
10	Kamunun bilgisi, farkındalığı ve eğitimi									
11	Araştırma, geliştirme ve izleme									
12	Teknik Yardım									
13	Mali yardım									
15	Raporlama									
16	Etkinliğin değerlendirilmesi									
	Toplam									